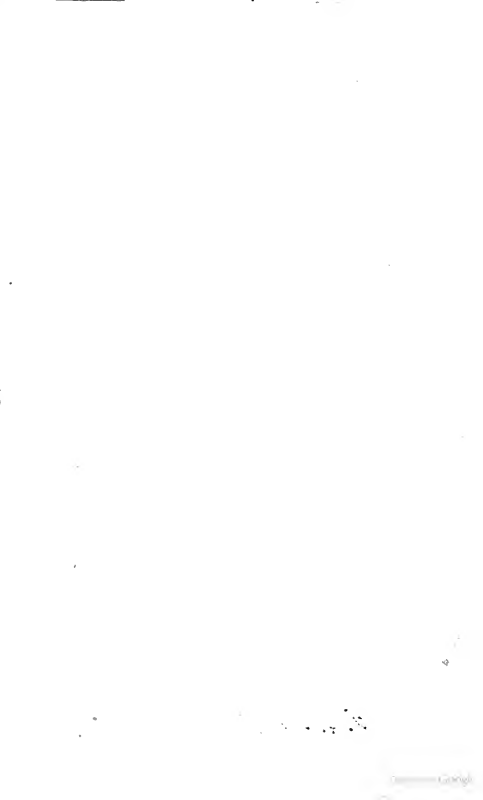

15.4.506.

15. 4. 500.

GRANI LICINIANI

QVAE SUPERSVNT

IMENSATIMORAE EDIDIT

PHILOLOGORVM BONNENSIVM HEPTAS

LIPSIÆ
IN AEDIBVS B. G. TEUBNERI
MDCCCXLVII

In demselben Verlage sind erschienen und in allen Buchhandlungen zu haben:

- Additamenta ad civitatis Platonicae libros X, Lipsiae A. MDCCCXXX. XXXI.**
 XXXIII, editos a C. E. Chr. Schneidero, gr. 8. 1854. geh. 15 Ngr.
 Die Ausgabe des Platonischen Staats von Schneider, zu welcher diese Additamenta gehören, habe ich im Preise von 6¼ Thlr. auf 2 Thlr. herabgesetzt.
- Alberti, Eduard, zur Dialektik des Platon. Vom Theaetet bis zum Parmenides.**
 (Aus d. Suppl. z. d. Jahrb. f. Philol. besonders abgedr.) gr. 8. 1855. geh. 15 Ngr.
- Alephroais rhetoris epistolae cum adantatione critica editae ab Augusto Meinekio.**
 gr. 8. 1853. geh. 1½ Thlr.
- Apollonii Argonautica. Emendavit, apparatus criticum et prolegomena adiecit R. Merkel. Scholia vetera e codice Laurentiano edidit Henricus Keil.** gr. 8. 1854. geh. 5 Thlr.
- Aristophanis Nubes edidit illustravit praefatus est W. S. Teuffel.** gr. 8. 1856. geh. 24 Ngr.
- Bambergeri, F., opuscula philologica maximam partem Arschylen collegit F. G. Schneidewin. Praemissa est memoria F. Bambergeri a G. T. A. Kruegero conscripta.** gr. 8. 1856. geh. 1 Thlr. 20 Ngr.
- Becker, Dr. Paul, die Herakleotische Insel in archäologischer Beziehung behandelt. Mit zwei Karten.** gr. 8. 1856. geh. 24 Ngr.
- Bentley's, Dr. Rich., Abhandlungen über die Briefe des Phalaris, Themistocles, Socrates, Euripides und über die Fabeln des Aesop. Deutsch von Woldemar Ribbeck, Dr.** gr. 8. 1857. geh. 4 Thlr. 20 Ngr.
- Bernsteia, G. H., das heilige Evangelium des Johannes. Syrisch in Harklensischer Uebersetzung mit Vokalen und den Punkten Keshoi und Rucoch nach einer Vaticanischen Handschrift nebst kritischen Anmerkungen. Gedruckt mit neuen syrischen Typen.** gr. 8. 1853. geh. 2½ Thlr.
- Bionis Smyrnaei Epitaphius Adonidis. Edidit Henricus Ludolfus Ahrens.** 8. 1854. geh. 15 Ngr.
- Boeckh, A., zur Geschichte der Mondeyelen der Hellenen. (Besonderer Abdr. aus dem Suppl. d. Jahrb. f. Philol.)** gr. 8. 1855. geh. 22½ Ngr.
- **epigraphisch-chronologische Studien. Zweiter Beitrag zur Geschichte der Mondeyelen der Hellenen. (Besonderer Abdr. a. d. II. Supplementband d. Jahrb. f. class. Philol.)** gr. 8. 1857. geh. 1 Thlr. 3 Ngr.
- Bredovius, F. I. C., quaestionum criticarum de dialecto Herodotea libri quintior.** gr. 8. 1846. geh. 2 Thlr.
- Bucolicorum Graecorum Theocriti Bionis et Moschi reliquiae aecedentibus incertorum idylliis edidit Henricus Ludolfus Ahrens. Tomus primus textum cum apparatu critico continens.** gr. 8. 1855. geh. 2 Thlr. 12 Ngr.
- Catannianae poesis reliquiae. Ex recensione Alfredi Fleckeiseni.** gr. 8. 1854. geh. 6 Ngr.
- Charisii artis grammaticae libri V, s. unter Grammatici Latini.**
- Comicorum Latinorum praeter Plantum et Terentium reliquiae. Recensuit Otto Ribbeck.** gr. 8. 1855. geh. 3 Thlr.
- Cornifici Rhetoricorum ad C. Herennium libri III. Recensuit et interpretatus est C. L. Kayser.** gr. 8. 1854. geh. 2 Thlr. 20 Ngr.
- Didascalia apostolorum Syriace.** gr. 8. 1855. 4 Thlr.
- Didymi Chalcenteri grammatici Alexandrini fragmenta quae supersunt. Collegit et disposuit Mauricius Schmidt.** gr. 8. 1854. geh. 3 Thlr.
- Dietsch, Rudolf, Versuch über Thukydides.** gr. 8. 1856. geh. 12 Ngr.
- Diomedis artis grammaticae libri III, s. unter Grammatici Latini**
- Ennianae poesis reliquiae. Recensuit Ioannes Vahlen.** gr. 8. 1854. geh. 2 Thlr.
- Fischer, Maximilian Arhilles, Gergovia. Zur Erläuterung von Caesar de bello Gallico VII 35—51. Mit Grundplan und Uebersichtskärtchen. (Aus d. Suppl. z. d. Jahrb. f. Philol. besonders abgedruckt.)** gr. 8. 1855. geh. 12 Ngr.
- Fleckeisen, Alfred, zur Kritik der ultateinischen Dichterfragmente bei Gellius. Sendschreiben an Dr. Martin Hertz in Berlin.** gr. 8. 1854. geh. 9 Ngr.
- Friederichs, Dr. K., Praxiteles und die Niobegruppe nebst Erklärung einiger Vasenbilder. Mit einer Kupfertafel.** gr. 8. 1855. geh. 1 Thlr.

GRANI LICINIANI

QVAE SVPERSVNT

EMENDATIORA EDIDIT

PHILOLOGORVM BONNENSIVM HEPTAS

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

A. CMCCCLVIII

FRIDERICO · RITSCHelio

PRAECEPTORI · AMANTISSIMO
I V D I C I · I N T E G E R R I M O
EXIGVVM · HOC · ARTIS · CRITICAE
SPECIMEN · VT · PROBETVR · OPTANT
DISCIPVLI · PIENTISSIMI

Grani Liciniani reliquias ex musei Britannici membranis scriptis resuscitatas tandem a Carolo Pertzio editas earumque exemplaria Bonnani delata esse ad nonas nouembres rumor increbrescit. expectatus summo cum desiderio libellus e Sosiorum tabernis certatim arripitur a philologis qui ad uada caernula Rheni his studiis uacamus: gustantur folia magnam partem Oedipo aliquo digna, conferuntur cum eis quae inde editor coniuncta Th. Mommseni et I. Bernaysii opera expiscatus erat, iterum iterumque leguntur. nosti enim L. B. philologorum gregem nouarum rerum esse studiosissimum et eam sibi quemque maxime provinciam poscere in qua plurimum laureolae carpi posse uideatur. itaque quo quisque acrius incumbibat, eo magis mirari, obstupescere, subinde ridere eximiam Pertzii liberalitatem, qui lautissimas dapes tam non inuidisset aliis, ut sibi quasi frustula tantum uilissima seponeret. eo tempore cum forte fortuna aliquot amici una conuenissemus, de Granio qui in omnium animis erat sermo incidit. nam sic fere orsus aliquis 'Nouistisne' inquit 'quae noua portenta annalibus litterisque romanis hae membranae attulerunt? *Lupicinum Senecum, duodecim milia contendisse Ioniam ire* (p. 32), *aliquot matronas eodem somno monitas una eademque nocte de dapibus sacris praestitisse* (p. 33), iubente Sulla a Mithridate Gallograecis *(Q. Oppium et M. Aquilium legatos redditos esse* (p. 40)?' Haec ille locutus simul omnium strepitu excipitur et ne solus sibi rem perspexisse uideatur, alius alio magis mirabilia profert. 'Euoluite Granium, animos attendite: num intellegitis illa p. XI *disicerant* = *disticerant*, p. 33 *ne ulti minorem XXXV annorum in nauem conscendere liceret*, p. 38 *praetudium*, p. 41 *beneficiis suis allicebat*? egregium scriptorem nec sine neruis mollem qui dixerit *multis occisis, quibusdam aliis iugulatis* (p. 35)'. Itaque cum in eo uideremur consentire labori non pe-

percisse Pertzium, pepercisse ingeuio, qui auctor horum sermonum fuerat sic pergens 'Quid uos' inquit 'nugas premitis? an ab operarum tritis uitiis eum uirum defeudi necesse est, qui quam eleganti et a uolgari sensu remota si dis placet scientia polleat, subtilis eius de orthographia codicis disputatio uel sola abunde conprobat. iam non quid scripserit Pertzius, Granio quid tribuerit quaerite, sed quod et primum erat et difficillimum, quo modo membrauas legerit. nimirum Licinianum, quem res *opus* esse *nostro corpore noscere* p. 32 dicentem facit, ne ipse quidem mentis sed corporis tantum oculis legit et cognouit. ita factum est ut ineptissima quaeque litterarum quadam sonique similitudine deceptus in ipsis schedis extare sibi persuaserit. quo enim modo orta putatis quae legitis p. 4 *iunctis cordibus*, p. 6 *petenti iungebat* de quo ipse p. 31 *immo uero 'non iungebat'*, p. 15 *periuicis* quippe quod somniaret esse *περιοίκοις*? Deinde etiamsi inde a p. 3 usque ad 26 imaginem quandam codicis exhibere uoluit qua ceteri philologi quibus οὐ πᾶσιν ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς ad emendationem quasi codice ipso uteremur, adeo tamen sibi ipse placuit, ut suis sibique propriis coniecturis non tam corrumpere illas tabulas quam ornare sibi uideretur. quid enim caussae fuit cur p. 1 i^a 22 ederet ORA||.RES, cum primo se has litteras PA.||RES legisse p. 39 diceret? aut cur p. 13 i^a 20 ATULX exhiberet et ACCITA se primo legisse tum demum recordaretur (p. 35), cum uerba *ac ita* illic latere suspicatus esset? igitur haud scio utro maiorem laudem Pertzius meruerit, emendandisne an legendis ac describendis membranis.' Quibus dictis cum omnes conticuissemus, ex amicis aliquis 'Tuae me uerba' ait 'iam dictum, quo nihil uobis quotquot estis iucundius fore acceptiusque sperabam, paene cohibebant. dicam tamen quod sentio, cum uel nunc idem sentiam. pro suis quisque uiribus quid possit in tanta litterarum obscuritate et incerta fide indagare periclitabitur, conueniemus, quae a singulis siue iuenta siue diuinata erunt perpendemus. ita cum sinus septem numero philologi alio alium iuuante non deerunt quae aut bene aut probabiliter emendauerimus.' Quid multa? nemo iam fuit quin haec summo plausu probaret, factumque est ita ut ille proposuerat.

Iam uero quod editione repetendas curauimus ipsas Grani Liciniani reliquias, quamuis sint exigua quae ad eas restituendas

contulerimus, duae imprimis causae fuerunt. primum quoniam ea tandem ratione tum quae certa existimaremus tum quae ab lectione atque emendatione imperfecta posteris curis relinqueremus, plane et plene explicari posse intellegebamus. tum quia incredibilis Pertzii sine ἀφύτα sine ῥαθυμία non posse humanius castigari uidebatur. Quare uideant penes quos in hoc genere iudicium est, numquid intersit inter γραμματικοῦ ἀγρᾶμματος annuam sedulitatem et uiginti dierum eam operam quae quantumuis tenuis a uirum mediocritate tamen uiam ac rationem artis sequatur certamque a disciplinae seneritate commendationem habitura esse uideatur. quodsi quaedam audacius correxisse non nullis uideamur, probe meminerint qualem sibi Pertzius ipse corrigendi licentiam sumpserit, ut scilicet ex litteris EROGARETUR (p. 7^a 15) efficeret *efferreretur*, omnes Sallae metu Uimae causam ex OMNESEXULEMETEL... || NAE CAUSAM (p. 15^b 4), plurima eiusdem generis.

Haec habeto de origine huiusce libelli. Relicuum praefandi munus tripartitum est de codice, de libro, de scriptore.

I. Autumno anni MDCCCCLII Georgius Henriens Pertzius uir longe celeberrimus Londini libros manu scriptos rerum germanicarum excutens cum a Paulo Boettichero qui gallico nomine de Lagarde dici nunc mauolt linguae syriacae monumentis ibidem operam nauante de codice syriaco saeculi XI palimpsesto commonefactus esset, dispectis sola oculorum acie aliquot uerbis rerum romanarum scriptorem in membranis latere intellexit; alteraque peregrinatione londiensi a. MDCCCCLV per mensis octobris partem in illo accuratius cognoscendo uersatus est. Namque is codex ex monasterio S. Mariae Deiparae quod in desertis Nitriae situm est cum aliis libris mss. circiter quingentis adlatus a. MDCCCCLXXVII in museo britannico repositus est et indice 17212 signatus. constat autem foliis quadratae formae membranceis XIII, quae ad quaterniones X et XI integri olim codicis syriaci pertinebant, Ioannisque Chrysostomi quasdam homilias contiuet: quae grammatici latini fragmento litteris cursiuis quas uocant exarato super scriptae sunt; duarum enim paginarum hi extant indices *de uerbo et de aduerbio*. grammatici denique sub uerbis uestigia sat antiquae scripturae apparent, quae ad annales amplissimos (*Grani*) *Lici-*

niani pertinere quinque foliorum tituli docuerunt. XIII illa syriaci codicis folia ita iuncta erant, ut VIII priora integrum quaternionem efficerent, cuius tamen primum et tertium foliorum paria (f. I VIII et III VI) ab syrio Chrysostomi librario ita inuersa erant, ut historiae romanae ab inferiore margine legendae essent, folia VIII et X eodem modo inuersa membranae continuatione cohaererent, reliqua tria singula glutini tantum uinculo continerentur duodecimo item inuerso, tertio decimo syriaci solum libri particulam exhibente. Foliorum antiquissimos titulos G. H. Pertzius indagauit hosce

f. I r	inferiore margine	LICINIANI
folii VIII	nullum indicem	rimatus est
f. II	uersi superiore margine	LICINIANI
f. VII r	sup. m.	LIB. XXXV
f. III r	mg. infer.	LICINIANI
f. VI u	m. inf.	LIB. XXXV
f. IIII u	m. sup.	LICINIANI
f. V r	m. sup.	LIB. XXXVI
f. VIII r	m. inf.	[GAI] GRANI LICINIANI
f. X u	m. inf.	LIB. XXVIII
f. XI r	m. sup.	LIB. XXVI uel XXVII
f. XII u	m. inf.	LIB. XXVIII

his indagatis et foliis VIII recto et I uerso itemque IIII uersi uocabulis aliquot descriptis Berolinum Pertzius redux — reliqua enim persequi temporis angustiis cohibito non licuit — statim kalendis nouembribus ad academiam de inuento suo rettulit. insequenti anno Carolus Augustus Fridericus filium Londinum misit qui membranarum lectionem ad finem perduceret. qui kalendis martiis opus adgressurus non codicem sed singulas XIII schedas inuenit nouis numeris insignitas. etenim interea quo commodius membranae ter scriptae tractari possent, musei curatores non solum dissolui codicem, sed etiam litteras syriacas recentiores caute a bibliopecto aqua ablui iusserant (cf. Pertzius p. 22). Qua re ut priorem foliorum ordinem restitueret, quos paginarum indices pater enotauerat adhibuit: et cum ipse iam in singulis schedis hos conspiceret

f. 1 nullum	f. 7 u LICINIANI
2 r LIB. XXXV	8 u LICINIANI
3 r LIB. XXXV	(9 palimpseston non est)
4 u LICINIANI	10 r LIB. XXVIII
5 u C. LICINIANI	11 r LIB. XXVI
6 u LICINIANI	12 r LIB. XXXVIII

f. 13 [u] LICINIANI

referendos esse ad pristini codicis folia numeros schedarum recentiores sibi persuasit hoc modo

COD. SYR. FOL.	NVM. REC.	COD. SYR. FOL.	NVM. REC.
Iu Ir =	Su Sr	VIIr VIIu =	3r 3u
IIr IIu =	7r 7u	VIIIr VIIIu =	1r 1u
IIIu IIIr =	6r 6u	VIIIu VIIIr =	4u 4r
IIIr IIIu =	5r 5u	Xu Xr =	10r 10u
Vr Vu =	12r 12u	XI r XIu =	11r 11u
VIu VIr =	2r 2u	XIIu XIIr =	13r 13u

quae nerene an secus coniectauerit, postea disputabimus. interim pergamus in narratione. Carolus igitur Pertzius iam ad resuscitandas antiquissimas litteras ab utroque posteriore librario tanta cum diligentia cultello erasas, ut paucissimis locis exceptis nulla fere uestigia relinquerentur, ammonii sulphurati liquore utebatur, cuius ope primo temporis momento antiquissima scriptura renocari, deinde grammatici uerba apparere solebant. atque is liquor exterioribus membranarum partibus et leuioribus satis aptus erat; ad interiores 'olim carni proximas' in quas iniquissime cultelli saeuierant quo minus efficacius adiuumentum Giobertinum adhiberetur, prohibuit curatorum religio. impedimenta praeterea lectionis summa erant, quod et 'saepissime alterius [antiquissimae] manus uestigia religiose ab altera [grammatici] pressa sunt', ut utriusque distinctio esset difficilis, et pristinae litterae crassioribus syriacis apicibus obscuratae sunt. ad quae accedebat caeli londonensis natura qua euenisse Pertzius narrat, ut 'continuis fere imbribus nebulisque obrutus uel medio diei tempore ad lucernas confugeret' neque raro prorsus diuersos ab enotatis apices eisdem locis conspiciere posteris diebus sibi uideretur. Ceterum in Liciniano solum occupatus grammatici latini fragmento in quo Iuena-

lem et Martialem laudari ab Ed. Bondio audiit prorsus neglecto a. d. III id. iun. finem operi inposuit.

Pauca de codice pristino Liciniani addenda sunt: qui qualis fuisset quaerere Pertzius omisit. nam haec dictu uix opus sunt unam quamque paginam binis columnis, columnam uicenis quaternis uersibus contineri, foliis uersis scriptoris nomen, rectis libri numerum inscribi. Originem uero codicis qua est insignis liberalitate alteri p. Chr. n. saeculo ille adsignat: quod quo modo tueatur uiderit ipse. cui qui et codicis Liui puteanei saeculo VIII exarati¹⁾ meminerit et ambrosianarum Plauti membranarum reliquarumque quae quinto saeculo non sunt posteriores, fidem non habebit, sed codicem Liciniani neque uetustiore saeculo quinto neque posteriore octauo ilico iudicabit. toto enim caelo distant quae in codicibus uel quarti saeculi repèriuntur litterarum A D E H M V formae ab eis quas in scripturae exemplo Pertzianae editioni adincto conspiciamus. nos Niebuhr quoque grauissimo auctore usi qui Frontonis codicem bobiensem huic et litterarum formis compendiisque et orthographia simillimum ad VII saeculum referebat (ad Front. p. XXXV), septimo librum scriptum esse persuasum habemus. itaque etiam grammaticus liber quem quinto saeculo Liciniano super scriptum esse Pertzius existimat antiquitatis specie aliquantum se exuet atque ad nonum fere detrudetur. etenim V illum saeculo exaratum esse uel ideo parum habet probabilitatis, quod Martialis auctoritate uix ullus ante Priscianum grammaticus usus est.

Vt autem quem locum in pristino codice Liciniani lacinae londiuenses occupauerint indagare possimus, uideamus nuni syriaci codicis ordinem recte Pertzius adsecutus sit: qua in re ut breuitati studeamus, illius folia latinis numeris, singulas schedas quae Pertzio filio praesto fuerunt arabicis significabimus. Editor igitur schedam 12 esse f. V ratus, cum IIII (quod 5 esse intellexit) et V una membrana continuata essent, effecit ut eodem quaternione res gestas annis a. u. c. DLXXXI et DCLXXVI scriptorem non nimiae ceteroqui breuitatis enarrasse statuendum sit. simile quiddam commisit scheda 4, quae ad annos DCLXXIII—V

1) Eius scripturae exemplum inuenies in Champollionis libri 'Paléographie des classiques Latins' (Par. 1839) tab. III.

pertinet, ad f. VIII, scheda autem 10, ubi de anno DLXXXII agitur, ad f. X relata. sed ut haec sint uera ad unumque quaternionem libri inde ab XXVIII usque ad XXXVI (immo XXXVIII uid. Pertzius p. 25) pertinuerint — nihil enim obstat quo minus tale monstrum codicis fingamus —, reliquas persequamur Pertzii rationes. foliorum VIII et I par ut supra diximus inuersum hoc olim ordine fuisse necesse est VIIIu VIIIr Iu Ir = 1r 1u 8r 8u: quorum unius paginae sede certo indagata reliquae quo ordine se exceperint, extra dubitationem positum est. cum autem f. 1r idem esse quod nunc 8u signatur ex coniunctis patris et filii (p. VII adnot.) testimoniis certissimum fiat, patet quam sibi C. Pertzius non constiterit hoc ordine positis paginis

f. VIIIr = 1r (p. 9)

VIIIu = 1u (p. 10)

1u = 8u (p. 11) immo 8r

1r = 8r (p. 12) immo 8u.

Vna tamen difficultate quam statim expediam quaestio turbata est. etenim Pertzius pater cum indicem f. VIII dispicere initio non potuisset, postea ad describendum f. VIII cuius in altera paginae apex quidem comparuit adgressus in alterius paginae margine uestigia nominis LICINIANI conspicere sibi uisus est, cuius nullam litteram filius rimari potuit. quam paginam Iu eandem esse atque f. VIIIu tamquam ex patris schedis editor p. 10 referre uidetur. quod si uerum esset, Liciniani nomen oporteret in eo margine positum fuisse quo libri numerus adscribi debebat. quod ne animum induceremus credere tantum est. nam f. VIII *rectum* a patre descriptum esse Pertzius ipse praef. p. II testatur: qui in his tantis turbis id profecto ordine instituit, ut quibus errores sui corrigerentur ea insciens ipse adferret. ergo hic paginarum ordo est:

f. VIIIu = 1r (p. 9) VIIIr = 1u (p. 10)

1u = 8r (p. 11) 1r = 8u (p. 12).

Sed largiamur Pertzio, quod multum probabilitatis non habet, duo inter f. VIIIu et Iu intercisisse folia (praef. p. VIII), quid ita proficit? nascitur utrobique in quaternione quasi quaternio. sed quid quaternionem dicimus? plurimos quaterniones uastum illud antrum complectetur. nam f. VI et III et natura et narrationis

tenore cohaerent, itemque f. VII et II: admirare igitur lepidam pristini codicis compositionem

fol. V X XII.....VIII A B I....VI III VII II..VIII III
 (de nano 591) (592) (592) (649) (649) (667) (668) (670) (673) (676)

nihil de his ultra: ipsi inquiramus denno. Dubitari nequit de loco schedarum quae nunc 8 5 1 sunt, quippe in quibus extent quae Pertzius pater de foliis syriaci codicis I. III VIII descriperat. ex his solis uestigiis colligi debebat eum qui codicem dissoluisset numerosque inscripsisset, quia extremorum foliorum locus uideretur mutandus esse, ab octauo orsum relicua ex ordine numeris signasse, ita tamen ut exceptis foliis innersis quorum alia ratio erat numeros in syriaci codicis foliis rectis notaret: quod qui accurate inspexerit ita esse cognoscet. iam f. VI et VII cum sola indicem LIB. XXXV in margine exhibeant, uides aut 2 et 3 ut uoluit Pertzius, aut 3 et 2 habita esse: quorum utrum praeferas in promptu est. f. II idem esse quod 7, et III quod 6, et Pertzius statuit et nos statuimus. restat igitur f. V cui cum schedam 12 respondere ille iudicasset, quantas turbas excitauerit diximus. nec e longinquo repetenda est quae ad f. V referatur scheda. namque ex temporum ratione solum scheda 4 (a. u. c. DCLXXXI—v) coniungi cum f. III = 5 (a. DCLXXVI) potest. sed obicies titulos. quid? si in recto f. V extare LIB. XXXVI Pertzius pater, in scheda 4 uersa LICINIANI filius testatus est? si in eisdem XI foliis in quibus VI librorum numeros pater, V filius rimatus est, quinquiens scriptoris nomen ille, sexiens hic se legisse dicit (cf. Pertzius p. VI sq.)? nam illud manifestum est quam egregie illa nostra de schedarum numeris coniectura, si f. V notatum est 4, confirmetur. Itaque ad relicua accedimus. de quibus certum est ultimum f. XIII atque 9, et f. XI atque 11 eadem esse: uides eandem quam in prioribus rationem, cum autem hos duos annos numeris insignirentur, in foliis VIII—XIII obtinuisse. igitur quo minus f. XII et 10 eadem habeamus, cum utrique LIB. XXVIII inscribatur, nihil obstat. denique folia X et VIII quam pulcre editor indagauerit cum uiderimus, id unum restat, ut nunc ea schedas 12 et 13 esse dicamus. quod enim

in f. Xu margine inferiore G. II. Pertzius LIB. XXVIII, in scheda 12r 'XXXVIII' Carolus legit, alterum in errore positum est eo magis reiiciendo quod, cuius iterum consulis (a. DLXXXI) mentio fit f. 12r, Gracchus quid uno post anno (DLXXXII) egerit, scriptor libro XXVIII (f. XII = 10) enarrat. et quo modo factum sit, ut f. VIIIr [GAI] GRANI LICINIANI pater, ibidem (sch. 13u) LICINIANI tantum filius legeret, iam hic ipse p. 22 explicare studuit. Quae si recte disputata sunt, haec patet fuisse syriaci codicis descriptionem

fol.	I	II	III	III	V	VI	VII	VIII	VIII	X	XI	XII	(XIII)
sched.	8	7	6	5	4	3	2	1	13	12	11	10	(9)

Sic satis uia munita promptus est ad antiquissimi codicis speciem coniectura adsequendam aditus. Membranae continuatione duae schedae ex libro XXVIII discerptae (X et VIII) cohaerent: quae cum neque temporum intervallo — uersantur enim in annis DLXXXI et II — magno distineantur neque alteram altera excipiat narrationis continuatione, duo inter utramque intercidisse folia necesse est statuamus. ex eodem et quaternione et libro desumpta est scheda XII singularis qua de P. Lentulo cos. anni DLXXXII traditur; quin ipsi folio VIII adiunctam fuisse contendere cum confidentia licet. iam amplissimus intercedit hiatus. anno enim DLXXXVIII quae acta sint, traditur foliis VIII et I: quae ita rerum similitudine coniuncta sunt, ut nisi quae in ipsis legi discernique nequeunt, nihil inter ea merito desiderari uideatur. id tantum iure ambigetur, prioremne an posteriorem locum f. VIII obtinuerit. illud Pertzius statuit, poteratque eo probare quod prodigia ante res gestas a scriptore narrata esse uiderentur. uerum tamen cum ex rerum natura magis sit consentaneum pugnae ad Aransionem commissae (f. I) audito nuntio 'quassam' ciuitatem et pro temporum iniquitate capta illa a Rutilio cos. consilia esse, quam haec secutam esse pugnam illam, nec obstat prodigiorum mentio quae infausti diei quasi uaticinia rebus ipsis adiungere scriptor non sine artis specie poterat, efficitur ut f. I collocandum esse ante VIII putemus. quod Mommsenium quoque sensisse apparet ex hist. rom. uol. II p. 176 ed. alt. Secuntur quibus

res gestae annis DCLXVII et DCLXVIII—X exponuntur, libri XXXV
duo foliorum paria VII III VI II: inter quae totidem eiusdem

quaternionis paginae quot extant interciderint necesse est. quae
restant f. V et III eius quaternionis qui sequebatur illum de quo
modo dictum est, videntur fuisse tertium et sextum. neque enim
quattuor paginis trium quattuorue annorum memoriam expedissee
miramur eum qui f. V recto paene tres annos complexus est.
Quas ob causas sic fere ad antiquissimum codicem rediguntur
quae supersunt schedae

		schedarum numeri recentes		paginae ed. Periz.
I fol. XIr XIu		= 11r 11u	=	p. 3 4
II quaternio libri XXVIII	Aa			
	Bb			
	Xu Xr	= 12r 12u	=	p. 25 26
	Cc			
	Dd			
	VIIIu VIIIr	= 13r 13u	=	p. 7 8
	XIIu XIIr	= 10r 10u	=	p. 5 6
	Ee			
III quaternio libri XXXIII?	Aa			
	Bb			
	Cc			
	Iu Ir	= 8r 8u	=	p. 11 12
	VIIIu VIIIr	= 1r 1u	=	p. 9 10
	Dd			
	Ee			
	Ff			
III quaternio libri XXXV	VIIr VIIu	= 2r 2u	=	p. 13 14
	IIIu IIIr	= 6r 6u	=	p. 15 16
	Aa			
	Bb			
	Cc			
	Dd			
	VIu VIr	= 3r 3u	=	p. 17 18
	IIr IIu	= 7r 7u	=	p. 19 20

	schedarum numeri recentes	paginae ed. Pertz.
V quaternio libri XXXVI	Aa Bb Vr Vu Cc Dd IIIr IIIu Ec Ff = 4r 4u = = 5r 5u =	p. 21 22 p. 23 24

II. Ex eis quae disputauimus iam de Liciniani historiis coniectura capi potest. supersunt enim libri uigesimi octaui, supersunt trigesimi sexti reliquiae: quae cum in rebus gestis annorum DLXXXI et DCLXXVI uersentur, qui inter illos libri interciderunt, modo plus modo minus unusquisque VIII uel X annorum spatium complexi uidentur esse. quod si quis in reliquos quoque libros res romanas similiter dispertitas fuisse ratus non ab urbe condita sed a regibus exactis orsum esse scriptorem coniciat eiusque opinio in testimonium uocet quod libro demum XXVI de institutis Tarquinii Prisci breuiter explicatur (f. XI u), uereor ne alia omnia suadeat et ratio et consuetudo ueterum. neque uero ab incendio urbis a. CCCLXXIII, unde Claudius Quadrigarius initium fecit, Licinianus exorsus esse potest: nisi de eis temporibus quorum rarior extabat memoria longiorem eum fuisse quam de recentioribus existimaueris. Minus certum est de tempore ultra quod Liciniani historiae non processerint iudicium, sed ad ueri aliquam speciem adduci potest explorata scriptoris aetate. extant enim f. IIIr de Crispi Sallusti historiis ea uerba, quae licet argumentis euinci nequeat, sentiamus tamen uix quemquam scribere potuisse quin tempori eius aequalis nouo illo et inusitato condendorum annalium genere dudum commotus esset. quam ob rem cum non multo post annum DCCXX — nam inter annum DCCXV et DCCXVI et scripsisse et edidisse historias Sallustium Kritzius ad historiarum reliquias p. XIII sq. probauit — Licinianum scripsisse probabile sit, ad Caesaris mortem libros ille produxisse uidetur. quod autem C. Pertzius edito Liuii immortalis monumento Liciniani libros neque scribi neque euolgari potuisse p. XV statuit, tam subtili rationum

artificio euicit, ut quicumque per otii opportunitatem litterarum deliciis reficere sese solent, ipsi ut legant adhortemur.

Annales Liciniani libros editor non inmerito nocauit. uno enim anni cuiusque spatii uinculo copulauisse scriptor uidetur quae diuersissima genere et loco sine arte adnecti solent: miracula, res urbanae, italicae, externae. an f. Vr ludis circensibus seditionem Volaterranorum interposita *et* particula putas cum arte necti? quamquam omnis fere in his reliquiis rerum uarietas aut ita coagmentari solet aut quasi cyclopia regula aptari. uerum apertissimum annalium signum Pertzius indagauit consulum nomina rebus eodem anno gestis praeposita 'quasi titulum', ueluti f. VIIIr de a. u. DCXXXVIII '*Rutilius cos. collega Manil?*'. eadem uerba Bernaysius et Mommsenus — nisi forte utrumque Pertzius praue intellexit — insiticia existimant. 'at iidem Grani opus annalium uice conditum fuisse libenter concedunt' clamat ille. quasi ullus umquam scriptor Romanus eiusdem anni consules simul memoraturus ita alterum alteri praetulisset. quasi porro antea portentis enumeratis opus esset, quam magistratum nomina traderentur. quasi denique uerba 'ius iurandum a iunioribus exegit' nullo antea uiro nominato ad quem referri possent quisquam omnium tam sagax foret hariolus qui de senatu dicta esse perspiceret. ueniam igitur dabis locum paullo accuratius insipientibus. Narratur primo loco portenta Rutilio et Manlio cos. — non ut Pertzius uoluit a. DCXXXVIII: cf. Inlius Obs. 42 p. 124 Iahn. — nuntiata, extremo quid primo aduentantium Cimbrorum metu factum sit. interponitur Manli exilium; inde ad Manli collegam Rutilium transitus fit. quid igitur? huncine an 'senatum' putabimus ius iurandum a iunioribus exegisse? nimirum Rutilium penes quem in Italia tunc erat imperium. itaque cum ille 'quasi titulus' ad uulgare enuntiati subiectum reuocatus sit, tum uero adnotationem margini adscriptam in Liciniani uerba foede inculcatam esse simul est patefactum '*hoc anno Pompeius natus est solus superre.ponit aequae adque Cicero*'. sed quid his faciemus? Ciceronem III non. ianuar., Pompeium pridie kal. octobres a. DCXXXVIII natos esse omnes consentiunt auctores. constat XXIII annos natum de Iliarba rege Pompeium triumphasse a. u. DCLXXIII: 'annos natum XXV' III idus mart. triumphasse Licinianus tradit f. Vr. itaque ut sibi ipse con-

stiterit, hic a. DCXXXVII natum Pompeium uecesse est perhibuerit. atque hac re a ceteris fortasse omniibus scriptoribus discessit. itaque illa 'solus superre. ponit' intellegimus de Liciniano solo *superiore anno* i. e. DCXXXVII Pompei natalem *ponente*, cum idem Ciceronem insequenti anno natum traderet, a librario adnotata esse. quae cum ad Q. Seruilium C. Atilium cos. pertinuisent, qui factum sit ut ad P. Rutilium Cn. Manlium cos. referrentur tamque inepte interponerentur, diuinandum sollertioris ingenii uiris relinquimus. En libri de cuius genere disputaturi eramus obliiti iam in singulis uerbis haeremus. sed cum haerendi caussa sit grauissima, pertractemus illa. quid enim hoc loco Manli Caepionisque exilia? qui si L. Saturnini rogatione e ciuitate sunt eiecti, anno DCII cum tribunus plebis ille esset damuati sunt. atqui de Manlio condemnato ita narratur quasi eadem antea de Caepione pluribus dicta fuerint. quod si factum erat, qui eiusdem iudicii mentio prodigiorum enumeratione potuit interrumpi? igitur mira et prorsus singulari librarii oscitantia locum turbatum esse statueremus oporteret, nisi id ipsum, ut Licinianus Saturnini rogationem narrationi pugnae biennio ante infeliciter commissae adiecisse crederetur, nullam ueri haberet similitudinem. ea enim est huius generis scriptorum ratio, ut potius praeternissa aptis locis posterioribus¹⁾, quam prioribus postea facta ponere soleant: neque enim uerba f. VI r^b 17 in alteram partem speramus prolatum iri. uidentur igitur duae fuisse adnotationes margini adscriptae de Caepione et de Manlio. sed ne hoc quidem ab omni parte probabile est. nullam enim causam indagaueris, cur factum sit ut quae ad eandem pertinebant Saturnini rogationem, duobus locis non multum inter se distantibus seiungerentur. an tu ueri putas esse similius ea quibus suus paullo ante fuerat locus ad *Manli* nomen (²10) adnotata esse, quam *collegam Manli* Rutilium ideo uocatum esse, quod modo de Manlio dictum erat? quare si is qui de Saturnini rogatione adnotauerat, idem Rutilium dixit Manli collegam, ille autem Licinianus fuisse nequit, intelleges quae iam nobis suspitio moueatur. quae ueremur ne in sententiam argumentis firmatam mutetur.

Praesto enim sunt quae certiores nos faciaut multa. inspi-

1) Id factum est f. V r^a 23. VII r^a 10. XI u^b 3. XII r^a 2.

cias f. II r 'Is ipse Mithridates cum Sulla ... compositis gratia P. R. reconciliata *Ariobardianen ut serum respuit* in Pontum proficiscitur'. scriptor cum recensuisset pacis condiciones quas per Archelaum regi Sulla inposuerat, ipsius regis colloquium Dardani cum Sulla habitum his uerbis ita tetigit, ut de singulis nihil adderet. erat ex hoc genere illorum de Cappadociae regno dissenso: ad quam pertinere apparet uerba ineptissimo loco inculcata 'Ariobardianen — respuit'. quorum cum nullus usquam locus, qualis quidem hic Liciniani liber est, cogitari possit idoneus, intelleges eum qui haec scriberet uberiore fonte ita usum esse, ut modo quae placerent transcriberet inmutata, modo in breuius contraheret. nam ea tantum ratione, si quae breuitatis nimio studio praetermissa erant quae memoratu digna uiderentur, fieri potuit ut orationis filo temere interrupto intexerentur. Prorsus eodem modo orta sunt quae f. Iu finitae de Scauro narrationi tanquam pannum adsuta legimus 'et nec ipsis petentibus ducem se tradere sustinuit uerecundia ut.... esset'. quae cum olim ut probaretur Scaurum 'nihil indignum uiro romano aut fecisse aut dixisse', narrata fuissent, uel memorata Scauri morte non sustinuit qui has historias excerpebat omittere hoc romanae uirtutis specimen addiditque illius suae quam nouimus particulae ope. eam enim quis tanto cum fructu¹⁾ in his reliquiis celebrauerit et cui rerum uarietatem tam concinne dispositam debeamus, iam non putamus obscurum esse. Quid quod etiam de tempore quo in compendium redacti uideantur Liciniani libri coniectura capi potest, si quidem recte emendauimus uerba f. III r *nam Sallustium non ut historicum scribunt sed ut oratorem legendum*. quae a Liciniano scribi non poterant, sed ab eo tantum qui Frontonem oratoresque illos cognosset qui ad Sallusti Crispi regulam uerba sua exigere solebant. neque enim uerba inde obsoleta solum, grauia, acute dicta eligebant, sed sententias quoque (cf. Fronto ad M. Caesarem III 11 p. 74 Rom.), morum notationes (cf. id. ad Antoninum II 6 p. 162 sq.), epistulas (cf. id. ad Verum 2 p. 178) et admirabantur et imitabantur. ita factum uidetur quod sagaciter coniecit Orellius, ut ora-

1) Cf. f. III u^b 13 '*et pestilentia uastatus exercitus*' — III r^b 7 '*et copias Metellus — duxerat*'. in primis aduertendus locus f. I u^a 23 insignis etiam subiectorum mutatione noui indicata.

tiones epistulaeque ex Crispi historiis ab illis excerptae ad haec tempora peruenerint. quod quidem monemus idcirco, quia haud scimus an ad Sallustium referenda sit, cuius nemo neque eloquentiam neque scriptas orationes testatur, M. Lepidi illa oratio, quam uerbis 'et extat oratio' f. IIII r^b 17 editam esse et superstitem indicatur. neque aliis eiusdem fere aetatis indicibus destituimur. nam ut monuit uir quidam et doctrina et beneuolentia erga nos insignis 'aedem Olympii Iouis atheniensem diu imperfectam perman- sisse' (f. Xr) dicere non poterat nisi qui perfectam uidisset. atqui ab Hadriano demum susceptum denuo praeclarum opus et ad finem perductum est. Summa igitur disputationis nostrae haec est: quos scripserat Licinianus Sallustio aequalis ab urbe condita annales, ex eis Antoninorum aetate uirum mediocriter doctum suis admixtis annotationibus ea excerpisse quorum has nunc tenemus reliquias.

III. Restat ut de nominibus scriptoris quem Pertzius Gaium Granium Licinianum uocatum sibi persuasit, quid statuendum sit exponamus. de Liciniano constat: non item de reliquis nominibus. illud enim sexiens Pertzii in schedarum marginibus legimus. 'Grani' quod pater f. VIII r 'per XV fere dies sine ullo dubio legit' filius dispicere non potuit. prorsus dubium est praenomen cuius nestigia inuenit pater in eadem scheda 'a ductibus litterarum GAI haud multum diuersa, quae tamen distingui non poterant'; filius, qui in ea scheda in qua pater GAI legerat solum cognomen inuestigauit, f. IIII u in quo pater nihil tale oculis adsecutus erat, litteram C. nomini Liciniani praepositam testatur. At tamen praesto sunt quae patris de 'Granio' testimonium ut in dubitationem uocetur dissuadeant. Grani enim Liciniani mentio incitur a Macrobio sat. I 16, 30 'apud Granium Licinianum libro secundo' et a Seruio in Verg. Aen. I 737 'Granius Licinianus coenae suae *', 'Liciniani' a Solino polyh. II 12. qui scriptores quae ex Liciniano adferunt, ex annalium libris petisse non uidentur. quae enim Solinus (fr. III) de Messapiac nomine tradit, etsi ab annalium argumnto non prorsus sunt aliena, tamen ad quemuis alium librum eodem iure referri possunt. de nundinis (fr. I) annalium 'libro secundo' disputasse Licinianum, si quis eorum quae a Macrobio expromuntur rationem perspexerit, uix sibi persuadebit. de Scruui 'coenae suae *' (fr. II) hariolari nolumus. Sed certiores simul

b*

et incertiores Censorini nos reddit testimonium (3, 2) 'Granium Flaccum' ad Caesarem de indigitamentis scripsisse. a quo disiungi nequit Granius Flaccus cuius a Paulo dig. L 16, 144 memoratur 'de iure Papiriano' liber; eodem auctore utitur Macrobius sat. I 18, 4 (fr. V). neque alium intellegere videntur qui uno nomine Granium de rebus sacris testem proferunt Arnobius III 31. 38 VI 7 (fr. VIII—X) et Festus u. RICAЕ (fr. XI). Tenemus igitur Granium Flaccum Caesaris aequalem librorum de indigitamentis et de iure Papiriano scriptorem. quem eundem esse ac Licinianum contenderunt Carrio emend. I 4 (Gruteri lamp. III p. 97) et Orellius ad Arnob. III 31, negarunt Vossius op. III p. 261 et Haackhius in Paulyi encyclop. III p. 960. neque hi quidem sine aliqua probabilitatis specie. etenim apud eundem Macrobius, qui in scriptorum quorum testimoniis utitur nominibus adferendis semper sibi constat¹⁾, quasi diuersa nomina Grani Flacci et Grani Liciniani legimus. argumentum sane non leue: nisi ab altera parte grauiora essent parata. uide enim quam bene is quem paullo post Sallustium annales condidisse probauimus ad Caesarem pontificem maximum de indigitamentis librum scribere potuerit. uide quo tandem libro de nundinarum ratione (fr. I) aptius exposuerit Granius Licinianus, quam eis quos Granium Flaccum de rebus sacris scripsisse constat. denique quid obstat quo minus plenum scriptoris, utpote qui liberam rem publicam uiderit, nomen [*Gaium*] *Granium Flaccum Licinianum*²⁾ fuisse coniciamus? quare Macrobius, si quidem duos sibi finxerit Granios, auctorum quibus utebatur discrepantia deceptum esse statuimus.

Pauca addenda sunt de reliquiarum quae ab aliis scriptoribus seruantur pristina sede. atque ex libro *de indigitamentis* (de quibus cf. Ambrosius de Rom. lib. sacris p. 3 et 61) excerpta uidentur praeter fragmentum III a Censorino seruatum ea quae legimus apud Arnobium l. f. fragmenta VIII—X et apud Macrobius sat. I 18, 4 fr. V. ad libros *de iure Papiriano* pertinent quae extant in dig. L 16, 144 (fr. VI) et apud Macrobius ex 'libro se-

1) unum enim Sextum Festum quod semel sat. III 8, 9 Iulium Festum appellat, inde probari nihil potest. 2) Graniae Licinaeque gentis nomina coniuncta Q·LICINIUS GRANIANVS quoque testatur consul affectus anni p. Chr. n. CVII apud Mommsenium I. N. 4496.

cundo⁹ petita (fr. I): neque aliunde ducta videntur quae Festus fr. XI tradit. prorsus incertae sedis sunt quae auctore 'Granio' Solius polyh. II 40 (fr. VII) de cicadis ad Rhegium mutis narrat. Habes omnia quae Granio certo tribui possunt. scientes enim negleximus quae emendato aut a uiris doctis aut e libris melioribus nomine ad Granium iam nullo modo referri possunt. quibus si quis gaudeat, ex bibliothecae tenebris P. P. Iusti promat observationes criticas (Vicunae 1765. 4.), qui illa p. 30 sq. conguessit. sed ne hic quidem omnia. adicere enim possis Diomedem p. 365, 16 K., Nonium p. 202, 20 M., Festum Pauli p. 369 u. VETERATORES. talia igitur nostro iure missa fecimus. illas uero quas post londinenses schedas conlocauimus Grani reliquias ad nominis prout a scriptoribus adfertur uarietatem disposuisse satius duximus.

Haec habuimus quae praefaremur libello nostro. quem etsi longe abesse a perfectionis laude scimus, tamen ne apud prudentes in uituperationem incurramus uon ueremur. etenim quod ingenne profitemur, nullum aliud huius editionis fuit consilium nisi ut eis qui post nos doctiores paratioresque ad sanandum Granium accessuri essent, subsidium praesto esset paullo limatius atque politius editione principe.

Denique incundissimo nobis fungendum est officio, ut gratiam publice testemur LVDOVICO BETHMANNO bibliothecae guelferbytanae praefecto liberalissimo qui gudianum Solini codicem rogatus a nobis inspexit, GEORGIO THILONI qui e Gallia amicissime de Liciniani apud Seruium fragmento certiores nos fecit, ALFREDO FLECKEISENO qui qua propensa uoluntate haec studia fouet nostrae quoque opellae deesse noluit.

Ser. Bonnae kal. decembr. a. CMDCCCLVII

Haec cum typis iam essent descripta, adlatae ad nos sunt ephemerides litterariae gottingenses (n. 192 sq.) in quibus de edito a se Liciniano C. Pertzius rettulit atque de codice non nulla quae in eius praefatione frustra quaesiveris tradidit. duo ex eis in primis digna sunt quae memorentur. viginti enim vel triginta libri syriaci folia etiam tunc extitisse narrat cum primum patri sibiue ille a Boettichero oblatus esset (cf. Philologi VIII p. 394) eorumque alterius partis postea nullum extitisse uestigium. praeterea de grammatici latini fragmento paullo accuratius disserens eius litteras si Liciniani scripturam spectes inuersas legi docet.

Rursus haec scripseramus et tradideramus operis, cum ROBERTI VNGERI uiri humanissimi docta Iuppiter et laboriosa epistula nobiscum communicata est quae in prima codicis pagina explicanda et emendanda uersatur. e qua quae hic non omit-
tenda nobis uidebantur haec habeto:

B 9 et equites celsos dixerunt conl. Festo Pauli p. 55 et Varrone apud Nonium p. 4. qui autem factum sit ut Castorem et Pollucem Granius commemoraret conlata Hygini fab. I.XXX Vngerus declarat: *‘Unde etiam Romani seruant institutum, cum desultorem mittunt. unus duos equos habet[et] pileum in capite [et de] equo in equum transilit quod ille (Pollux) sua et fratris uice fungatur’.*

16—19 quos Spartiatae, Amyclaei et quidam alii *ἱππαστᾶς*, *διμάχας*, *καλλίππους* appellant ita ut flexuntes uocabulo graeca nomina Granius interpretatus sit. ceterum *ἀμείππους* quoque Vngero in mentem uenit.

21 pensilium item amicus Vngeri coniecit. ipse uero Vngerus haec scribi uult: flexutes a genere puerilium, quos Troiam uocabant, ludorum, quoniam ephippion iuuenes militares (ducebant) conl. Suida *ἑφίππιον ἀγώνισμα ἐφ’ ἱππων τρεχόντων*.

GRANI LICINIANI

QVAE SVPERSVNT

B = Iacobus Bernaysius.
M = Theodorus Mommsenus.
P = Georgius Henricus Pertzius.
p = Carolus Pertzius.
S = editores Bonnenses.

Scriptura cuius auctor nullus memoratur a codice uel ab editione principe repetenda est . quae adnotantur ad singulas codicis ipsius paginas litteris inclinatis expressa, non nostra sunt, sed Caroli Pertzii.

. IB·SEMELNAMM^e
 CISC·RREI...TRE..... INPR·CIC·CINN...
 LITIO...UMCIS·IOA..N... NANPIIIMIT...
 ..E...M...RA..... 4TRIB...NIT...
E...A...M..... S·ESCIEB·LA...NIA.....
 CC..... NICI·IV·I.....
 . R..... A...A...A..NAM.....
 CELO·T·T.....ITINTI..... 5EXERCE.....
A.....E·E.....
ERES..... MEASE·CLI·.....
 EM.....CIS·I..... ITI...LEI.....
COII..... 12SEA...EADE...
 REITE...IO...T..... C·SLNPURA.....
 C[...]*SIS.....NI...Is..... C...I·I·CCUR·INA.....
 ...[OSTEND]ERENTLIBELFCIT.....
 [LI]..... 16 RESS.....
 DECIMUETERESA...
 RMSIT...
 ELI...SA..... TI.....
MR... 29 CF.....
 SICRO HTCE·E·S...S...E·I.....
 MELIO·T·E·RA·IMO·AE·SE·M·T·IS·.....
M·IAI...NES·ICCA...ER·IC·RTILIU·M...
AH..... 21 SAT[...]^dULESATQUA...

a) *H. l. duae litterae exciderunt.* b) *an legendus: MELIORE RA-*
T[IGNE]? c) *spotium 2—3 litterarum avulsus est.* d) *h. l. membrana*
perforata est; tres aut quatuor litterae exciderunt.

* [LIB. XXVI, vel XXVII P]

9 ... NIMISHOSTEMIN PRIORIB·LIBRISDIXIUE
 ... \ ACERRIMAERE RUNDEEQUITIB·NON
 ... INTSEMETETIAM OMITTAMQUOSTARQUI
 ... IOUEBANTUTIN 4 NIUSCUITP\CIPLITTIIIO
 ... IDRINIS.....BLIIN RESEQUITESBINOSEQVOS
 ... CACUIEAM.....E... INPROELIUMDUCEREN
 ... \RIIDEMILIS..... EA\CO\DNIRFESDINERISD
 ... \ECAIUSATII..... 8 E\INEIU....CTII\SFINITA
 ... ISSÈMEMS...O.... LIAMUET...E"...IDIIEL SOS
 ... HOSTIB·INMISI[T]... \ DICETCONIIE.....
 ... OIUESSHIMI...CI...I... AMENISCASIBUS'ETPOL
 ... TRAUERUNTISUII\... 12 LICIS'SINULACRASIRIOS
 ... \UERINTT\I\I\I\I\I... EQUOSHABENTNULLOS
 ... INIISSEI IODIERUN... EACIST.....IQUIIANIUS
 ... OSIMPERIUORIOSO... SANIADMONUISSE...C
 ... BATADCONSILIUM 16 SCIOQUOSSPARTIATAE
 ... MMUNECAPIEN ARNIDACIETQUIDAM
 ... ACIUNCT\COROI\... 6 ANIHHOCTCCDIENATA
AEQUI...OPLU... 6 LIKAAAIHNOTC·APPELLAT
 ... AUCTORESMITTEBANT 20 FLEXUNTESAGENERE
 ... \ONOMINABANT 4 PNIIDILIUM^QUODRE
 ... CORDINIB·ETNOMIN GUMUOCABANT...DRET
 ... INUMERISTIO..... QUAMEPIPHIONIEUEIS..
 ... IIIQ·MILITU.....IN... 24 NITARISLIC...II..... 4

a) Margo exterior annulus est, ita ut 2 uel 3 fere litterae priores de-
 siderentur. b) CORDIN? c) linea 18ma et 19ma, olim direntae, male
 conglutinatae sunt, quare membrana nunc illo in loco complicata apices
 iamiam distingui fere non possunt. d) lineae 21—24 perforatae sunt.
 e) an: INITA || LIAMUENIRE...? f) legendum ut uidetur CASTORIS. g)
 sic pro POLLUCIS cod. h) PHIDILIUM? i) haec linea una cum duabus
 antecedentibus perforata est.

A ... aninis hostem inpetu acerrimo fregerunt, semet
 5 etiam deuocabant ut in hostibus inmisit
 16 uocabat ad consilium commune capiendum
 ac iunctis copiis equites uero plurimi auctores
 omittebant ... nominabant.

De ordinibus et nominibus et numeris ... atque
 B militum iam in superioribus libris dixi. uerum de
 equitibus non omitam, quos Tarquinius duplicauit
 ita ut priores equites binos equos in proelium duce-
 8 rent Castoris et Pollucis simulacra ...
 16 equos habent nullos Spartiatæ APNIDAE.
 et quidam ἀμίππους eos dicebant, alii καλλίππους.
 appellati flexuntes a genere pensilium, quod ... uo-
 cabant ... ἐφίππιον

A 2 est qui coniciat in pugna acerrima 4 deuocabant S ef. Flori
 I 9, 14 'dis manibus se deuouerit, ut in confertissima se hostium tela iacu-
 latus nouum ad uictoriam iter sanguinis sui limite aperiret' 8 num nece-
 tus? de Gaio Atilio saltem non cogitandum 15 fortasse imperi socios
 conuocabat S 18 iunctis copiis S 21 neque S nec eos p 23 et
 numeris S numeri-que p fortasse addendum legionum. tribuum aut cen-
 turionum proposuit p in superioribus S in prioribus p

B 4 duplicauit ita ut S 5 ef. Festus Pauli p. 221 'paribus equis,
 id est duobus, Romani utebantur in proelio, ut sudante altero transirent in
 siccum. pararium oes appellabatur id, quod equitibus duplex pro binis equis
 dabatur' 11 de pompo equitum Castoris et Pollucis oedem procteruchen-
 tium ef. Dionysii VI 13 17 APNIDAE graece scripsimus. forsitan huc
 pertineat schol. Aristoph. Lys. 453 λόγοι γὰρ οὐκ εἰσὶ τέτταρες ἐν Λακε-
 δαιμονίᾳ, ἀλλὰ εἰ, Ἐδωλός, Σίνις, Ἀρίμας, Πλοάς, Μεσσοάγης
 18 ἀμίππους eos dicebant, alii S ef. Suid. et lexicon rhet. Bekk. onced. I
 p. 205, 5 19 appellati S 20 flexuntes item opud Plin. XXXIII 35
 liber Bambergensis, itoque emendandus Seruius ad Aen. VIII 606
 21 pensilium S 23 ἐφίππιον S

a	C.....	I..TES.T.EA I ³ \ C \ ..b
	A.....	U.....E U E I N ..
		I I D. E. I.
		4
	C.....I.....	I.....
	I.....	S.....O.....
	I.....	I.....S.....T C R ..
		8
		.. 16. E S .. I
		I.....I E S T C. S. I ..
		C S E .. C ..
		12
		T.....R T. C T ..
		N I
	I.....I T ..	I T
	I.....M.....	I I T
	O.....A.....	16
		E. I T
		I T I
		20
	E T	S. E. C .. C ..
		I S I C C .. T I C I ..
	R.....	I I E C I I I ..
	C .. C E	24
		I O ..

* XXVIII pater, nos XXXVIII legisse credimus. a) haec pagina certos litterarum ductus fere nullos praebet. b) spatium 3—4 litterarum desideratur.

** [Vr = 12 r p]

This image shows a full page of dot grid paper. The dots are arranged in a precise, repeating grid pattern across the entire surface. There are no margins, text, or other markings present.

2. RATMORTUOFRA	OMNIUMDEAEADONIS
EGNAUITIDEMAGI	RELIQUITGRACCHITER
ERATBELLUMPOS..	DECUISPAULOAUTEM
CEREROMANISSED	4 MEMINICONSULETUR
ALBITUSDICITUR ^{ONE}	11 ^o ITETRE ^b ERITNOCTURNO
NISSORTEPERPAUC	CORPUSEIUSCUMANTIO
NIXMAGNAMISCE	CHIA ^c PORTARETUREXTER
AINCERTAENA	8 RITISSUBITOIUVENTISIN
SLEUITATISQUAESUL	FLUUIUMABREPTUM
RULISCOMISABAR	NONCOMIC ³ RUITHASIL
ENIREADSYMPHO	LEM ^d ETAPI ^o TANTISACRITER
MNIIDUSSALTATRE	12 GLISCENTISEXTENDIT ^d US
LNEASPUBLICEFUN	COLOSSOSDUODENUM
TUALNEASPETERE	CUBITORUMEXMEDEA
UELPERFUSUSUNGIE	UNUMOLIMPIOALTERI ^f
ASTURCONEPOM	16 CAPITOLINOIOUIDEORCA
ETEBATETREISIM	TURETATHENISOLYMPIO
ATHIERAPOLIDIANA	ETMURESLAPIDEM ⁷ AS
EREUXOREMETCET	. ONEINSULUERATNAM
EPULATIEAQUEPERBERE	20 COLUMNASALIQVOTNU
SACROPROTULIS	MEROCIRCUMDEDERAT
CAUSATUSEMANSIS	EDESNOBILISSIMAOLYM
TULITEIDOTEMEX	PIIOUISATHENIENSISDIQ
UMQUEMILLUM	24 IMPERFECTAPERMANSE

a) Spatium 3 vel 4 litterarum avulsum. b) aut UOITER. c) virgula ex coniectura addita. d) aut LET^o... e) EXPENDIT ut videtur codex. f) ALTERI ut videtur cod.

- Amortuo fratre regnavit. idem agitauerat bellum
postea indicere Romanis, sed prohibitus dicitur.
- 8 perpaucis bonis magna miscebat uitia, incertae natu-
rae leuitatisque summae : epulis comisans interuenire,
ad symphoniam nudus saltare... publice frequentare
- 16 balneas, potare cum plebe perfusus unguentis. et
astureone pompam ducebat. et se simulabat Hiera-
poli Dianam ducere uxorem et ceteris epulantibus
..... abstulit in dotem excepto . . . quem unum
- B omnium deae donorum reliquit. Graccho iterum [de ^{A. V.}₅₉₁
cuius paulo antea memini] consule . . . perit nocturno.
- 8 corpus eius cum Antiochiam portaretur, exterritis subito
iumentis in fluuium abreptum non comparuit.
- 16 duos colossos duodenum cubitorum ex aere, unum
Olimpio, alterum Capitolino Ioui. decorauerat et Athe-
nis Olympion, et muros lapide . . . struxerat. nam
columnas aliquot . . . circumdederat. aedes nobi-
lissima Olympii Iouis Atheniensis diu imperfecta
permansit

A 5 prohibitus S iuhibitus M fortasse Apollinis sorte 7 bonis
— summae M 10 epulis — internenire S eomissabuudus M 13—15
cf. Diodor. XXXI 16 Bekk. probabiliter alii restituant. fortasse per ganeas.
per balneas p ungi M balneas petere uel perfusus unguento p 16 et
add. S 17 ducebat S regebat B se S simulabat B 19 ce-
teris epulantibus S 23 abstulit in S excepto S fortasse anulo

B 1 donorum S 2 Graccho S iterum M 3 de cuius — memini
seclusit S uoluit librarius addere consulatu 4 conicere possis torpore
uel turgore 5 perit S interiit p 8 iumentis M 10 comparuit M
14 aere M 16 decorauerat S dedicatur M 17 Olympion S 18
et — struxerat S aedes — permansit *inserta uidentur ab eo qui post*
Hadrianum libros Grani in compendium redegit 24 permansit S perman-
serat p

RIQUEALIAMLIILINENI	CHARTULASCUMSATIS
UCLIN...COSUISPERC...TS...I	PERFENDITUSUSETCOITV
REDISSEDEBESTRACTASMI	LESEDECEDRIBUTANTUDE
LIAMNOBILEINPFEMINA	OPUSFUITNOSTROCOR
RICKOINPOSITADETUBI	ENOSCEREQUANTUM
CINUMCONCENTUM...	MEMORIAETRADERE
..EXCITATAMDECORTICHS	SEPINETINEPE*ROSSI....
FRATRIB*QUASIFABULA	IDEMERGOFI*ASSUSI...
ESTMAIORFRATERHERE	...ICHIB*EP*OSISEGERET
DEMLLIINER*PRIMINE...	ATURIB*GENERE....
..VERITLEGIOQUE...ES...	TUTUMIUITINHIBE
MENTOREUIXITMAIOR	SESEAUE*UR*...IKIL...ITHI*
ERATTS*VIDTSEDIMISSUS*	ELEGERECE...q*UESSE...
EUMPETISSETFUNERIS	DESEDOCTUMQUIDIN...
EROGARETURETLOCUM	TRADIDITAEREIUMAUSI
EDACNES*ECTFIILUL...L...E	LOLUP*RIDEBUISETCUP*...*
MENDASSEAUURUMPRÆ	BEND...IN*ECIMLTIACON
DICTOLOCOREPERTUM	TENDE...NTIONIAM...
FRATERERISREGENIMIO	MERIU*OIGNISSUU...
N...TISNUNTIATOSMULT	BANORUMALUPICI...
AM[...]/SISIG*P*NTTTONDS* ^m	SEUEROINUILLAM...
DISDIET...IR*LOEXPETINAMU ^p	NISTABERNACULU...
NECOPPLENDAESUNTHU	POSUISSETQUAE...*
IUSMODICOGNITIONIBVS	URPOMERIUMEICI...

a) Sic puter; equidem h. l. litteras nullas discernere potui. [sed vide praef. nostram S] b) CELES cod. c) NOBILEM? d) aut RISECO? e) aut DIMISSUM? f) h. l. membrana perforata est, 3 fere litterae exciderunt. g) aut U? h) HU-IESMODI ut videtur codex. i) margo exterior desideratur, set ita ut complurium versuum extrema excidisse non videantur. k) lacuna unius litterae. l) littera E iam distingui non potest. m) h. l. unius litterae spatium existat quam aut S aut C fuisse existimo. n) fortasse RETINERE? o) littera una exidit. p) haec linea, posteriori saltem eius parte, multis lacunis perforata est. q) 3—4 litterarum spatium excidit. r) litterae E uestigia nonnulla adsunt. s) unius litterae lacuna. t) complures litterae exciderunt.

*) [XII b = 13 r p]

A alia miracula nuntiantur..... Aemiliam no-^{A. V. 502}
 bilem feminam rogo inpositam tubicinum eoncentu
 ad uitam excitatam.

S De Corfidiiis fratribus quasi fabula est. maior
 frater herede minore facto mortuus erat lectoque
 testamento reuixit. a minore fratre narrat se remis-
 sum, cum petisse decies funeri suo erogaretur et
 16 locum indicasse thesauri filiamque sibi commendasse.
 aurum praedicto loco repertum, et frater eres repen-
 tino mortuus nuntiatur.

B Multa...omittenda in his historiis existimaui.
 nec oplendae sunt huiusmodi cognitionibus chartu-
 lae cum satis...usu, set gesta...a maioribus tantum-
 dem opus fuit nostro eorde noscere quantum memo-
 riae tradere.....

S se cum augurales libros legeret consules
 uitio creatos esse doctum, quod denuo extra pome-
 16 rium auspicari debuisset cum ad habenda in campo
 comitia contenderet, quoniam pomerium finis esset
 urbanorum auspiciorum. se uero in uilla Scipionis taber-
 naeulum posuisse et quom ingrederetur pomerium.....

A 1 alia miracula nuntiantur S 4 Aemiliam M 5 rogo M
 6 ad uitam S memorant M 7 Corfidiiis S cont. Varrone apud Plin, VII
 177 9 herede minore facto mortuus erat S heredem minorem insti-
 tuerat M 12 reuixit. a minore fratre narrat S reuixit maior, a fratre
 ait M 13 remissum S 14 X M funeri suo S funeri M ut funere
 illo efferretur p secundum Plinium. 16 indicasse S edocuisse M thesauri
 M filiamque sibi S et filiam M commendasse M quae scripsimus etsi
 unius uersus spatium excedunt tamen ad sententiam uidentur necessaria
 19 eres repentino mortuus nuntiatur M 21 omittenda in his historiis
 existimaui S

B 2 usu — maioribus S 3 tantumdem S 4 corde S quae
 inde a uersu 12 leguntur eorum sententiam restitimus secundum Ciceronem de
 nat. deor. II 4: '(Ti. Graechus consul iterum) post ex provincia litteras ad col-
 legium misit se eum legeret libros recordatum esse uitio sibi tabernaculum captum
 fuisse hortos Scipionis, quod cum pomerium postea intrasset habendi senatus
 causa in redeundo cum idem pomerium transiret auspicari esset oblitus: ita-
 que uitio creatos consules esse' 19 'postmoerium — quo auspicia urbana
 finiuntur' Varro l. l. V 143 p. 145 Sp.

A dot grid page from a notebook. The page contains several handwritten entries:

- SEBAC**: Located at the top right.
- E**: Located below SEBAC.
- TII**: Located in the middle left area.
- SUM**: Located in the middle right area.
- R M**: Located in the lower middle area.
- 12**: A circled number located on the right side.
- 16**: A circled number located on the right side.
- 20**: A circled number located on the right side.
- 24**: A circled number located at the bottom right.

a) *Huius paginae litterae omnes fere crasae sunt.*

* [X b = 10r falso p]

^a ERATCONS ^v LUMC ⁿ ·DO	PRAEPOSITUSRECIPERA
MITIONONFUITOMIT	UITFORMAMQ·AGRGRŪ
·ENDUMNAMCLARUS	INESTINCISANADLIBER
UIRUITETREMP·IUUIT	4 TATISFIXAMRELIQUID
..PRAETORIURUANOSE	QUAMPOSTEASULLACOR
NATUSPERMISITAGRŪ	RUPITIDEMTAMENDO
CAMPANUMQUEMOM	TEMFILIAEDEDITSESTER
NEMPRIUATIPOSSIDE	4 TIA·XXU·UERUMANTIO
BANTCOEMERETETPUBLI	CHIAEPITHANIS ^o REGNŪ
CUSFIERETETPOSSESSO	SENATUSFILIOANTIOCHI
·ESLENTULOCONCESSE	ANTIOCHOPUEROADTRI
RUNT ^o PRAETIACONSTITUE	12 BUITQUIPAULOPOSTE..
RETNECFEFELLITUIRE	ITATUIPIAPRELIATUSEST
QUUSNAMTANTAMO	IDDEMETRIOSELEUCI
DERATIO ^o USUSESTUTET	FILIOQUIDATUSOBSES
·EIP·COMMODAETPOS	16 APATREERATPEEENTIUN
..SSIONEMTEMPERAS	GEBATCUMILLESEETT ^{ri} *
^dIAUALIA ^a .DEMADUBE	·LIIUM ⁱ ·SOMAMR·ENIS
^fIQUINQUAGINTA	SEETAETATEM ^a MAIORE
^gETAGRUMU ⁱ NTA	20 ESSEADANNOS·XXIII·
^hMINUISOSDIUISŪ	PRAEDICARETPATRIAM
ⁱETEUMINDICIO ^a	SIBIETIAMROMAMES
^kE... ^m ITOPLURES	SESENATUMPARENTĒ*
ⁿAES..INC..	24 ETCUMHABERET ^m MIS

a) Margo exterior desideratur, attamen saepius nihil excidit. b) fortasse litterae *NE* superscriptae sunt, aut sane per negligentiam scribae omisae. c) [R]IKIP. cod. nisi forte linea illa ad secundam manum pertinet. d) hoc loco 5 uel 6 litterae exciderunt. e) lacuna. f) h. l. 6 uel 7 litterae exciderunt. g) h. l. 7 uel 8 litterae desiderantur. h) 6 uel 7 litt. desiderantur. i) 8 fere litt. exciderunt. k) INDICIO aut INDICTU cod. l) 10 fere litt. exciderunt. m) lacuna 2 uel 3 litterarum. n) linea haec omnis perforata est, ita ut iam singuli ductus litterarum distinguere nequeant. o) sic cod. p) TRU cod. q) littera *m* per negligentiam bis scripta uidetur. r) RABUERET, ni fallimur, cod.

* [Xr=10b p]

- A de P. Lentulo qui] erat consul cum Cn. Domitio ^{A. V. 591}
 non fuit omittendum, nam clarus uir fuit et rem pu-
 blicam iuuit. ei praetori urbano senatus permisit
 agrum Campanum quem omnem priuati possidebant
 coemeret ut publicus fieret. et possessores Len-
 tulo concesserunt pretia constitueret. nec fefellit uir
 16 aequus, nam tanta moderatione usus est, ut et rei
 publicae commoda et possessorum temperans
 iugerum milia quinquaginta coemeret. agrum
 diuisum . . . et cum indicto pretio locauit. et multo plu-
 B res agros . . . praepositus reciperauit formamque
 agrorum in aes incisam ad Libertatis fixam reli-
 quid, quam postea Sulla corripuit. idem tamen dotem
 3 filiae dedit sestertia XXV.

Verum Antiochi Epiphanis regnum senatus filio
 Antiochi Antiocho puero adtribuit, qui paulo post
 16 εὐπάτωρ appellatus est. id Demetrio Seleuci filio
 qui datus obses a patre erat petenti negabat, cum ille
 se et puernum Romam uenisse et aetate maiorem esse
 ad annos XXIII praedicaret: patriam sibi etiam Ro-
 mam esse, senatum parentem. et eum haberet. . .

A 1 de P. Lentulo qui *add. S* 5 ei *add. S* 'Cum a maioribus no-
 stris P. Lentulus qui princeps senatus fuit in ea loca missus esset, ut pri-
 uatos agros qui in publicum Campanum incurrebant pecunia publica coemeret,
dicitur renuntiasset e. q. s. Cicero de lege agr. II 82 9 ut proposuit p
 17 temperans M 18 iugerum milia S *cont. Cic. ad Att. II 16, 1*
 'omnis expectatio largitionis agrariae in agrum Campanum uidetur esse deri-
 uata, qui ager ut dena iugera sint non amplius hominum quinque milia potest
 sustinere' 22 indicto pretio locauit S 24 agros *add. S*

B 3 aes M 12 εὐπάτωρ appellatus M 16 negabat S 17 pueru-
 lum S puerum Mp 20 τότε δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐπάρχειν ἑταῶν εἴ-
 κοσι καὶ τριῶν Polyb. XXXI 12 ἕως ἄγοντα τρίτον ἐπὶ τοῖς
 εἴκοσιν Appian. syr. 46 21 praedicaret, et iam Romam patriam
 sibi esse M

UOCITATIET·M·AUREL·SCAU	ETAPUDMILITESGLORIA
RUMCONSULAREMUI	TUSESETTIMENTICON
RUMCEPERUNTEQUODE	SULISEAUXILIUMLAT. ^b
IECTUMNAMISUOCATVS	4 RUMNECOMMUNICA
INCONCILIUMABHISNI	REQUIDEMCUMEOCON
HILINDIGNUMUIRORO	SILIUMBELLIGERENDI
MANOQUITANTISHONO	UOLUITNECLEGATISQCS
RIB·FUNCTI·ERATAUT	5 SENATISMISERATUTCO.
FECITAUTDIXITITAQ·IN	CORDESESENTSIMULQ·
TERFECTUSESTCUMPOS	REMP·IUUARENTAUSCIL
SETEFFUGEREETNECIPSIS	TAREDIGNATUS ESTCIM
PETENTIB·DUCEMSETRA	12 BRORUMETIAMLEGATOS
DERESUSTINUITUERE CŪ	PACEMUOLENTESETAGR..
DIAUTAMISSOEXERCITU	PETENTESFRUMENTU.
INCOLUMISESETQUA	Q·QUODSERERENTITACŌ
UICTORIA CIMBRORUM	16 TUMELIOSAESUBMOVT
TERRITUSMANLIUSCON	UTDESPERATAPACEADOI*..
SULLITTERISSUPPLICIBIS	CAPTAPOSTERODIECASTR.
CUMCEPIONEMORASSET	EIUSNONLONGEAMAN
UTCOPIIISIUNCTISSIMUL	20 LICASTRISCONSTITUTANE
ETEXERCITUAMPLIATO	Q·ADDUCIPOTUITCUMN..
GALLISRESISTERENTIMPE	MULTOABESSETUTEXER
TRARENONPOTUITETCŪ	CITUMIUNGERETETMA
RHODANUMTRAIECISSET	24 XIMAPARSEXERCITUSD.

a) Huius paginae columnae 1 et 2 maxima ex parte a patre descriptae et a nobis postea denuo collatae sunt.

b) huius columnae margo exterior non-

numquam avulsus est, ita ut interdum una alteraque littera excidisse videatur.

c) sic cod. 1—3 litt. exciderunt; de litteris CAPTA dubitari non potest, quas pater quoque h. l. exstare vidit.

* [I b = 8 b p] ²

Auocitati . et M. Aurelium Scaurum consularem ui- ^{A. V. 649}
rum ceperunt equo deiectum . nam is uocatus in concili-
⁸ um ab is nihil indignum uiro romano , qui tantis honori-
bus functus erat . aut fecit aut dixit . itaque interfectus
est cum posset effugere . et nec ipsis petentibus ducem
se tradere sustinuit uerecundia ut amisso exercitu
¹⁶ ineolumis esset . qua uictoria Cimbrorum territus
Manlius consul litteris supplicibus cum Caeponem
orasset ut copiis iunctis simul et exercitu ampliato
Gallis resisterent impetrare non potuit . et cum Rho-
¹⁸ danum traieccisset et apud milites gloriatus esset ti-
menti consuli se auxilium laturum , ne communicare
quidem cum eo consilium belli gerendi uoluit , nec
⁸ legatis quos senatus miserat ut concordessent si-
mulque rem publicam iuuarent auscultare dignatus
est . Cimbrorum etiam legatos pacem uolentes et
agros petentes frumentumque quod sererent , ita
¹⁶ contumeliose submouit , ut desperata pace adorerentur
postero die castra eius non longe a Manli castris
constituta . neque adduci potuit , cum non multo abes-
set , ut exercitum iungeret . et maxima pars exercitus
deleta est

A 1 'M. Aurelius Scaurus legatus consulis o Cimbris fuso exercitu captus
est et cum in concilium ab eis aduocatus detereret eos ne Alpes transirent
Itoliam petaturi eo quod diceret Romanos nunc non posse a Bolorige feroci
iuuene occisus est' Liv. periocl. LXVII 5 is S

B 17 pace adorerentur postero die S pace [se conuerterent] ad op-
pugnanda postero die M

•	.E...S...TQUODF...EI...
•	TA...ILEScEI...IC...
•	E...DECcEcN.....siMINUS
•	4 OII...TSC...CIAP...MNIa
•	EOCONUENERANTHAEOR
•	TAASTOR...ERQUOTRELIQU.
•	FUERUNT...AIX....
•	8 RINONC...OB·MILITÛ
•	UIECIUMQ·NONMINUS
•	SEMELPERIISSEEXISTIM
•	...TRI...HIS...ULUSSEP...ISI
•	12 ...SC...C...EITRIM...CONS U
•	LESETEQUITESRÔMANIEr
•	b.
•	
•	16
•	
•	
•	
•	20
•	
•	
•	
•	21

a) Columna haec plane deleta est, b) reliqua omnia erasa sunt, ita ut
legi omnino non possint.

B eo conuenerant quot reliqui fuerunt .. ^{A. V.}
619

... militum calorumque non minus simul periisse

existimantur consules et equites romani

B 6 reliqui S 9 calorumque S. *discrepat Lini periocha LXVII 'militum milia octoginta occisa, calorum et lixarum quadraginta secundum Arrianem', nec enim dubium quin de eadem pugna dixerit hic Grantus*

*MATRONAQUAEDAMQVA	ALIQUOTIENSETCARMEN
MENTE COMMOTASED'	INDEOSAM..AE ⁴ COMPO
.NCONSILIOIOUISITAQ.	SITUMNOBILISSIMIPUE
LUSTRATUMESTDENUO	4 RICONCINUERUNT CN.
CAPITOLIUMETINSABNS	MANILIUSOBEANDEM
MARTISSIGNUMINCRE	CAUSAMQUAMETCEPIO
..ITDEUOLUTUMNUNTI	L.SATURNINIROGATIONE
ATURETDIEQUODAMAN	5 ECIUITATEESTCITOEIECTUS'
..LUDOSQUIFUTURIERANT	RUTILIUSCOS.COLLEGA
.UMTUBICINESAPUD	MANILIHOCANNOCN.
ARAMCONCINERENT	POMPEIUSNATUSESTSO
.NGUESNIGRISUBITOAP	12 LUSSUPERREP.ONITAEQ.
..RUERUNTNEQ. ANTE	ADQ.CICERO CUMMETUS'
..SE ⁵ CONCURREEREETMOR	ADUENTATIUM/CIMBRO
..B.MULTOSINUADERE	RUMTOTAMQUATERET
..ESIUERUNTQUAMTU	16 CIUITATEMIUSIURAN
BICINESCONTICUIS	DUMAIUNIORIB. EXEGIT
SENTNECUSQUAMDE	NEQ. EXTRAITALIAMQUO
REPENTEAPPARUER'N'	QUAMPROFICISCERETUR
ALIUODMATRONAE	20 MISSIQ. PEROMNESH O
.ODEMSOMNOMONITÆ	RASITALIAEADQ. PORTUS
.NAEADEMQ. NOCTEDE	QUIPRAEDICERENTNE
..IB.SACRISPRAESTITE	ULLIMINOREM.XXXU.
.INTHOCQ. SACRIFICATU	21 ANNORUMINNAUEM

* [Quae antecedit pagina VIIIu = I r

(VIIIr = I r p) ita est deleta, ut ne unam

quidem litteram rimatus sit Pertzius.] S

** Sic pater; equidem h. l. scripti nihil discernere potui. a) hanc paginam pater maxima ex parte descripsit, quam nos postea iterum tractauimus. b) sic codex; pater legit: [AR]AE. c) N cod. d) AM⁴TAE codex. e) S cod. f) sic cod.

A matrona quaedam quasi mente commota sedit in con-^{A. V. 619}
silio Iouis. itaque lustratum est denuo Capitolium. et
in Sabinis Martis signum in caput deuolutum nuntia-
tur. et die quodam ante ludos qui futuri erant cum
tubicines apud aram concinerent, angues nigri subito
apparuerunt neque ante inter se concurrero et mor-
sibus multis inuadere desiuerunt quam tubicines
conticuissent, nec usquam derrepente apparuerunt.
Aliquod matronae eodem somnio monitae una eadem-
que nocte decem sestertia sacris praestiterunt hocque
B sacrificatum aliquotiens. et carmen in deos a uate
compositum nobilissimi pueri concinuerunt.

[Cn. Manlius ob eandem causam quam et Caepio^{A. V. 651}
L. Saturnini rogatione c. ciuitate plebiscito eiectus.]

Rutilius consul collega Manli [hoc anno Cn. Pom-^{A. V. 649}
peius natus est — solus superiore ponit — aeque adque
Cicero] cum metus aduentantium Cimbrorum totam
quateret ciuitatem ius iurandum a iunioribus exegit,
ne quis extra Italiam quoquam proficisceretur. missi-
quo per omnes oras Italiae adque portus qui prae-
dicerent, ne ulli minorem XXXV annorum in nauem
reciperent

A 2 est qui coniciat consedit in solio Iouis 6 in caput M 'Trebulae
Mutuescae antequam ludii committerentur canente tibicine angues nigri aram
circumdederant, desinente cantare dilapsi. postero die exorti a populo lapidibus
euecati. foribus templi adaperitis simulacrum Martis ligneum capite stans inuen-
tum' Iulius Obsequens 42 13 ante inter se S 15 multis S num scri-
bendum mutuis? 18 praestat direpentes 21 somnio B 22 decem IHS
S de stipibus M 24 sacrificatum S

B 2 a uate S a matre M 5 Manlius S ut etiam uersu 10. Cn. Man-
lius — eiectus ex historia anni 651 propter Manli nomen ab epitomatore hic
inlata 8 plebiscito B 11 hoc — Cicero glossema iudicarunt BM. res
ita se habet: Granus Pompeium natum esse scripserat a. u. 647 (conl. pag.
38^a 3), ceteri a. u. 648, unde addidit epitomator solus superiore ponit, et ipse
ad annum 648 Cn. Pompeium et Ciceronem natos esse adnotauit; duo haec ad-
ditamenta in codice confusa in narrationem anni u. 649 inreperuerunt 12 solus
superiore ponit seclauit et emendauit S 23 probabilis XXXXVI 24 re-
ciperent suppleuimus

IPSUM FACERENIS QUOD	PANIABRUTUS CELER.... ^f
• ILLAEUASISSET PLACUIT QUOD*	EXULES ADE UMMIS....
NUMQUA MALIAS PROCOL	XERUNT ETEUM DE....
LEGIO QUID IN LIBRIS FATALI	4 MISHABITU ET CULTU...
BUSSE REPOSSET PALAM	UIDERETUR QUI EUME...
RECITARE CONSTABAT NOTA	RENT EMU VICTORIS NO... ^g
RIE AGMINE CINNASE AC	SUPPLICEM Q. SE OMNI...
TRIB' PATRIAPULSISTRAN	8 QUASI OPPRESSUS AB IN.
QUILLUMOTIUM ET SECUR	MICIS COMMENDARET...
RITATE FUTURA MPETERAT ^h	LEGIONEM VOLUNTAR...
AUSPICIUM ET SUPERIORE	CONSCRIBSIT CINNAE Q...
CASUMARIO OBLATUM N ⁱ	12 DIT MILITES ET PRAEFECIT ..
CUM DE CONCLAU IFUGIEN.	SERTORIO ET PAPIRIPIOITE..
BARBARUS APERTUM RELI	MILONI OTTRADITUSEU....
QUISSERE GRESSUS UIDET	PERTI ID CUM C ^k PIT ^l UM ^m
ASELLUM FORTE ABIECTIS ET ⁿ ...	16 BEMUENIRETQUAE
BARTISA QUAMPETERET DE	UIDERETSINESUCCEN...
SIBI PRAECIT TRATUS ORAUE	HOCE STAPOMPEIODI....
• RATUT SE ADMARE DEDUCE	TAUOLUNTATENATOS....
RENTAT ^o IX EUASERATIS	20 RECOEPIT RESOPORTU....
ERGOCUM MILLE CIRCI TER	IUTUMUELLETIREREA....
NUMERIS COLLECTIS ADCIN	UATIS ^a E ^c OPERA EST AER...
NAMNAUIPERUENITIALIS	NECSUBREPSE RATMO....
CH ^r O ⁿ PROPECTUSETHIS	24 NARBONESOSPOTUM....

a) aut QUOS? b) sic cod. c) aut CU? hoc loco spatium 2 litterarum uacuum est. d) littera U incerta est. e) aut CHION? f) exterioris marginis particula trium fere litterarum spatium complectens auulsa est. g) aut NE. h) littera E non plane certa. i) hae litterae minus perspicuae sunt, nescio an legendum sit ERN.. k) aut ILLATIS. l) EO cod.

* [VIb = 2r] p

A ipsum facere nisi quod illa euasisset . pla-^{A. V. 1967}
cuit et quod numquam alias, pro collegio quid in
libris fatalibus scriptum esset palam recitare . con-
stabat notari carmine, Cinna sexque tribunis patria
pulsis tranquillum otium et securitatem futuram.

Referam auspiciū et superiore casu Mario ob-
latum . nam cū conclaue fugiens barbarus apertum
reliquisset, egressus uidet asellum forte abiectis ci-
bariis aquam petere . idem sibi praecipi ratus oraucrat
ut se ad mare deducerent ac uix euascerat .

Is ergo cum mille circiter Numidis collectis ad
B Cinnam naui peruenit . . . profectus . et ex Hispania Bru-
tus ceterique exules ad eum confluxerunt . et cum de for-
mis habitu et cultu ab eis uideretur qui eum florentem uic-
toris norant supplicemque se omnibus quasi oppressus
ab inimicis commendaret, mox legionem uoluntariorum
conscripsit, Cinnacque tradidit milites et praecipit
ut Sertorio et Papirio itemque Milonio traditis exer-
citus partibus quam celerrimē ad urbem ueniret quam
desertam uideret . Cinnae successum hoc est a Pom-
peio . qui si prompta uoluntate, antequam ille ualere
coepit, rem publicam opportune adiutum uellet ire,
facili negotio cum oppressisset , interea subrepsit
Marius in Ostiensem portum ubi

A 7 carmine — tribunis M 10 referam S repetam B est qui con-
ciat referam et auspiciū 13 conclaue S de conclaui p 16 cibariis
S secundum Valerium Max. 15, 5 elitellis B 18 praecipi M 20 ac uix
S eaque uia M cf. Appiani ciu. I 62 22 Numidis B 23 non e quo portu
profectus sit Granus uidetur indicasse (Cercinam nominat Plutarchus Mari 40.
διεγείμαζεν ἐν τῇ θαλάσῃ μικρὸν ὑπὲρ Αἰβύης ἄνω ἐν τοῖς Νομάδων
ὄρεσις Appianus ciu. I 62) sed ad quem, unde probabiliter Telamonem p
24 ex add. S

B 1 ceterique M 2 confluxerunt M 3 ab iis M 5 florentem —
norant M 9 mox add. S 10 uoluntariorum M 12—22 sententiam
indicasse nobis sufficit

... IOADNOCTEMUSQ·MA	POMPEIUSULTRA OCTAUIŪ
... SOSTIAURBEPOTITUR	PROGREDIPASSUSNONFU
... UALERIUMCUIUSEQU	ISSETETUTCRASSUMREUO
... SPRAESIDE BANTNEC	4 CARETIMPULITNEANTEDE
... MPEIUSASERTORIOBEL	BELLARETURQUAMCOMI
... 3STINUITSEDPALAMPIG	TIACONFICERENTURUTEŪ
... UITETFRUSTRALEGATIS	MAGISTRATUMIPSEINUA
... TROCITROREMISSISUN	8 DERETQUITIMEBATURNĀ
... IMSECINNASUPERIORE	ETMETELLICA STRAINPRO
... IIA ^a ETMARETMARIUS	PINQUOERANTQUEMCA
... JMSUISNAVICULO DE	TULIDUOETANTONIUSSE
... ERMULTIS OCCISISQHS	12 NEXLEGATIUTPATRIAESUB
... DILAMARIUSIUGULATIS	UENIRENTORAUERANT. ^d
... TEOCTAUIUSACCEPTIS	BELLOQUODINTERPOMPE
... XCOHORTIB'APOMPEIO	IUMETSERTORIUMFUIT, ^d
... TRADIDISSEINIMICO	16 MILESPOMPEIDUMSPOLIAT
... LUSOCCIDITURCETERISU	HOSTEMIGNOBILISQUIDĀ
... ENTQUOSUBSIDIOMI	FRATREMADGNOUITEX
... NIOSERTORIUSMISERAT	TRUCTOROGODUMIUSTA
... SEAERUNTOCTAUIANI	20 PERSOLUITMULTAPRAE
... MILIAETSENATORUNUS	CATUSETINPRAECATUSGLA
... JTIUSADUERSARIORUM	DIOSETRAIECITMAXIMŪ
... PTEM MILIAPOTUITCAPI	QUAEOMNIB' PRAEQ·I·D·I
... VICULUMEODEMDIE	24 UMBELLICIULISCASUSHIC

a) Prior marginis pars amissa est, ita ut 3 fere litterae desiderentur.

b) vel R aut F aut denique T. c) sic codex. d) eandem interpunctionem eod. exhibet.

- A cum ad noctem usque mansisset, Ostia urbe potitur^{A. V. 667} per Valerium cuius equites praesidebant. nec Pompeius a Sertorio bellum abstinuit sed palam pugnavit. et frustra legati ultro citroque missi sunt, cum so Cinna superiorem existimaret. Marius cum suis Ianiculo potitur multis oecisis. qui iugulati sunt. et Octavius acceptis sex cohortibus a Pompeio ibi Milonius occiditur, ceteri submouentur quos subsidio Milonio Sertorius miserat. Ceciderunt Octavianiani sex milia et senator unus Aebutius, aduersariorum septem milia. Potuit capi Ianiculum eodem die, nisi Pompeius ultra Octavium progredi passus non fuisset — et ut Crassum reuocaret impulit — ne ante debellaretur quam comitia conficerentur, ut cum magistratum ipse inuaderet, qui timebatur. nam et Metelli castra in propinquo crant, quem Catuli duo et Antonius senex legati ut patriae subueniret orauerant.

- Bello quod inter Pompeium et Sertorium fuit ignobilis quidam miles Pompei dum spoliatur hostem fratrem agnouit. extracto rogo dum iusta persoluit multa inprecatus gladio se traiecit. maximumque omnibus praesagium belli civilis casus hic

A 1 cum *suppleuimus* mansisset S Marius M 3 per L. p
5 bellum S 7 legati ultro citro remissi sunt, ut unum se Cinna superiorem appellaret M 8 citroque missi S 11 Ianiculo potitur M
12 fortasse qui deposuerant arma 13 iugulati sunt S 15 a Pompeio contra ... ibi Milonius M submouentur M 18 ibi perierunt M 22 Aebutius M

B 1 nisi *suppleuimus* 8 quia timebat urnam. et *legeremus nisi quod Horatio sat. II 1, 47 licuit historiarum scriptori non licuisset* 17 ignobilis quidam *transposuimus* 18 est qui caniciat et extracto 20 precatus et quod librarium iam punctis induxisse suspicamus delendum 23 praesagium S cf. *Vell. II 57 'cum quidem plurima praesagia atque indicia di immortales futuri abtulissent periculi' praeludium P*

ATT ^a ULITMENTESQ·MUTA	DESINEBAT POMPEIUSIN...
UITNECQUISQUAM OM	MISCERE OMNIAETCUM
NIUMALACRIMISPOTUIT	SENATUUIDERETA·UERSA
TEMPERARENOLANIPRO	4 RIOMNESEXULEMETEL...
GRESS ^e OPPIDUMABELLA	NAECAUSAMSUASITTA
INCENDERUNT MARIUS	MENUTLEGATIA CINNA
SERUILIUM APUD ARIMI	SITUTORECIPERENTUREL...
NUMFUGAT PAUCOS OCCI	8 CUM CINNA CONSILIA'SO
DITRELIQUOS QUOS COR	CIABATETOCTAUIO FECER
RUPERATA CCPIT INEDITIO	DEDITICIIS OMNIB·CIUITA
NEM SENATUSQ·PER ME	DATA QUI POLLICITIMULT.
TELLILEGATOS CONSULTUS	12 MILIAMILITUM UIX·XU...
DEUOLUNTATES AMNITIŪ	COHORTES MISERUNT ET
QUI SENEGABUNT ^a ALITER	PESTILENTIAUASTATUSEX..
IN PACEM UENTUROS NISI	CITUS ITA UT EX OCTAUIA
CIUITAS IPSI SET PERIUCIS	16 NISI PARTIB·DECEM ET SEP
OMNIB·DARE TURBONO	TEM MILIA HOMINUM D.
REDDERETUR AB NUI TDIG	PERIRENT POMPEIUS MI
NITATE MANTIREM ^a PRÆ	NUSUALIDUSCUM INLE.
SENTIB·PATRIB·QUIB·COG	20 TODECUMUERETORTATE.
NITIS CINNA PER FLAUIUM	PESTATE ET IPSE FULMINE
FIMBRIAM LEGES QUAS	AD FLATUSEST ET CULMEN
POSTULABANTEORECEPIT	TAUERNACULIDISSIPAT..
ET COPIISSUISIUNCXITNEC	24 NEC SPEMUITAE OSTEN...

a) ^a ETULIT *cod.* b) *sic cod.* c) *sic cod.* d) *sic cod. sine ullo dubio exhibet.*

A obtulit mentesque mutauit, nec quisquam omnium a ^{A. V. 667} laerimis potuit temperare.

Nolani progressi oppidum Abellam incenderunt.

8 Marius Scruilium apud Ariminum fugat, paucos occidit, reliquos quos corrupuerat accipit in deditio-
nem. senatusque per Metelli legatos consultus de
uoluntate Samnitium qui se negabant aliter in pacem
16 uenturos, nisi ciuitas ipsis et perfugis omnibus daretur bonaque redderentur, abnuit dignitatem antiquam prae se ferentibus patribus. quibus cognitis Cinna per Flauium Fimbriam in leges quas postulabant eos recepit et copiis suis iunxit.

B Nec desinebat Pompeius interim miscere omnia. et cum senatu uideretur auersari omnes exules maximeque Cinnae causam, suasit tamen ut legati a
8 Cinna missi tuto reciperentur. et clam cum Cinna consilia sociabat et Octauio detegebat. dediticiis omnibus ciuitas data, qui polliciti multa milia militum uix XVI cohortes miserunt. et pestilentia
16 uastatus exercitus ita ut ex Octauianis partibus decem et septem milia hominum deperirent. Pompeius minus ualidus cum in lecto decumberet orta tempestate et ipse fulmine adflatus est et culmen tabernaculi dissipatum. nec spem uitae ostendit.

A 1 obtulit S 5 Abellam S 9 corrupuerat S 16 perfugis M
17 bonaque S bona redderentur M 19 antiquam prae se ferentibus S
22 in leges eos B

B 1 interim miscere S intermiscere p 3 senatu uideretur S senatum uideret M 4 maximeque S 7 clam M 9 detegebat S tegebat M 12 XVI S XVI aut XVII p

.T...ncERAEIQUODDIESIP ⁶	SUPERINCI.....
.SEU.....IL.TQUIASANI ¹⁰ MI	BUSTRAM ¹¹ I.....IN
MSITCAOSTE.....CCASS ¹² BS....E	LECTICULAMUULGARITERE
.C ¹³ STI..LMISSUSEXERCITU.....	4 U MELATUMSEPULTURAE
.CCIPERETDUMILLECON...	DATUMPOMPEIANOSOCTA
...LE ¹⁴ SGITADQUEMPOMPEI..	UIUSINSUACASTRATRADU
..MREPENTESEERIGITLEGA..	CITETCOPIASMETELLUSCON
A ¹⁵ G ¹⁶ O ¹⁷ I ¹⁸ FUERELITCIRE ¹⁹ II....	8 TRACINNAMTRADUXERAT
.FUSESESECONTENTUSADS ²⁰ IS...	CUMMILITESREPENTEC ²¹ IEI'
..SENTEPATETADULESCENTES	LEISTOTISCLAMOREEXERCI
.OMPEIODIESAESS ²² EQ ²³ PAR	TUMCINNAESALUTANTAC
..NITCASSIOTERTIUMPOST	12 RESALUTANTURTERRITUS
I..MPOMPEIUSMIRAT..	RENOUAMETELLUSEXERCI
...DITEIUSFUNUSPOPULUS	TUMREDUCITATQ ²⁴ .IPSEIN
...PADANUSDIRRUITMOR	TERPRIMOSADCINNAMDE
...DUMQ ²⁵ .SIRNODE ²⁶ SCUSSU	10 PACELEGATUM ²⁷ TI ²⁸ CISSE ²⁹ NS
.ARCAENUMTRAHERENO	DE ³⁰ AVIOREGRESSOCRASSO
..ESTITITOMNIB ³¹ .CONSEN	FU ³² CACIUURGENTECUMME
..ENTIB ³³ .DIGNAMCAELOPOE	TELLOCUMSIM ³⁴ .TI ³⁵ A ³⁶ CURIPSE
NAMETPERFIDIAEET ³⁷ AB ³⁸ AV	20 SL ³⁹ .ESC ⁴⁰ LIF.....VA ⁴¹ ERETCIN..
..VITIAEFESS ⁴² TSIDUMHOS	NULLAM ⁴³ ED ⁴⁴ IE ⁴⁵ RE ⁴⁶ TAM ⁴⁷ .OI
..DEMEXPENDISSESEDORA	SICEDEQ ⁴⁸ .MISS ⁴⁹ COUM ⁵⁰ FIM
..RESETRIBUNIREPRESSA	BRIAPROELIOINFELICITERDE
.ULTITUDINECADAUER	24 VICTONEQ ⁵¹ .OCCISOCUMETI..

A itaque per aliquod dies exercitus sine duce fuit. et ^{A.V. 107}
quia sanari non posse uidebatur, decretum est ut C.
Cassius in castra missus exercitum susciperet, dum
ille conualesceret. ad quem Pompeius nuntium re-
8 pente se erigit et adulescentes Pompeio
. Tertium post diem Pompeius mira
tabe obit. eius funus populus . . . diripuit mortu-
16 umque ferro percussum per caenum trahere non
destitit, omnibus consentientibus dignam caelo poe-
nam et perfidiae et auaritiae nequissimum hominem
expendisse. sed patres et tribuni repressa multitu-
18 dine cadaver super ingestis texerunt uestibus. tra-
duntque auctores in lecticula uulgariter cum elatum
sepulturae datum.

Pompeianos Octavius in sua castra traducit. et
8 copias Metellus contra Cinnam duxerat cum milites
repente ordinibus totis clamore exercitum Cinnae sa-
lutant ac resalutantur. territus re noua Metellus ex-
ercitum reducit atque ipse inter primos ad Cinnam
16 de pace legatus profectus est . . . regresso Crasso
... ac iurgante cum Metello Fimbria proe-
lio infelici ter denicto neque occiso cum Metellus

A 1 itaque per S 1—5 *sententiam restituiamus* 5 conualesceret
S 6 nuntium S 13 mira tabe obit S moritur Mp 15 Romanus
p est qui coniciat urbanus diripuit M nisi scribendum dirrupuit: cf.
Obsequens 56 'ipse Pompeius afflatus sidere interiit. lectum eius populus di-
ripuit, corpus unco traxit' 16 ferro percussum S unco suspensum M
17 per M 21 nequissimum hominem S

B 1 ingestis — 2 auctores S 3 lecticula S 8 duxerat S pro-
duxerat p 9 ordinibus M est qui coniciat vexillis 16 legatus pro-
fectus est S 18 iurgante S 23 infelici ter diuisio S 24 Metel-
lus S

CASTRAMIXICEMC' LII	21101ABORC.....
..N.....DOLILAI'	SSCIABCLILIC.....
RARCHELAUS...AOI...	PIN.....ESREGISUNI.....
M.....COC... 3	4S...ACEDINISCACC.....
	NOREGCISSCETERI...
FUISSET.....	..CESTIAIATOEDAI..P\...
MISSET ..IN...IAITANUM	CUMEOSULLAASC.....
...SELCCCL.....	5 RTUNTA\CEP...C..E.....
CIERLI	CITUMICCC...C.....
RESIMPERATO	C...E....AMILIIIC.....
DESED ^o IATO	IRIT.....
EIC ^o IT	12CE..EII.....
CUMU	
	...N\IR'CMOTUM.....
	16 EVIEROI...SINTPRAE.....
	RECTARACRIUSCUM.....
	..ROM.NI.MAINCASTRA.....
	TICINE.....
DE	20 ..C.....
CIM.....II	PASII.....
...RINIJF.....AM	E..NUL...
MITTILERTIS.....RTE	...EAA.....S.EC.....
NELUAREMU ⁱDERE	21 SCERSITO.....

a) Vel BIATO? b) huius columnae margo exterior partim amissus est; trium fere litterarum spatium desideratur. c) vel BIREG etc.

* [VIIr=3r] p

a) ...NUSSULLAATHENASRE	CAP IUNTHOSTIUMMULTI
...RSUSINPRINCIPESSE	TUDINEMINNUMERABI
...ONISETNOXIOSANIM	LEMCONCIDUNTAMPLIUS
...LENTIUSNECATISRELI	4 XXUMILIACAPIUNTQUAE
...SNECATISRELIQUISAB	POSTEASUBCORONAUE
...OMNIAETUIUINATO	NIERUNTARCHELAUSPAR
...ERESMULTOSILIA TO	UULONAUIGIOCHALCIDEM
...OSCALAMILCISAMETA	.8 DEPORTATURREGIAPQUIAU
...IASAUD ^d ETQUINQ ^c A	DEREPRAESIDEBATCAPTIS
...STADIT ^d TARDEITUMEQO	PHILIPPISDILABUNTUR
...MOCUMDORILAOPRA	COLLOQUIUMSYLLAEETAR
...EMITTITETQUADRIGAS	12 CHELAUOINLAULIDEFUIT
...VSSU ^d ASSEPTUAGINTA	ETCONDICIONESIMPOSI
...ADDITARCHELAUSUBI	TAESIREXPACEMMALLET ^d
...CIRCITERSULLAQUE	QUIBILLETAM ^d NDEMPA
...EACOLLEGERATETERN	16 RUITNAMETFIMBRIAEAD
...QUAE LONGISNAUIB.	UENTUMTIMEBATUTMOX
...SUSUASTABATPRIMO	ORDINEINDICABOETSEDE
...FUGATIPONTICIETARCHE	CONUENTISNIHILNOUA
MELIUSOCCISUSDEBUE	20 TURUMSULLAPRAEDIXE
...IETSUPPRESSOSENECTU	RATFUERUNTAUTEMHÆ
...DERIDICONTINEBAN	ARCHAELAUUSCLASSEM
...RSEDOCIUSIMPETUSFAC	TRADERETSULLAEREXINSU
...ILITESNOSTRICASTRA	24 LISOMNIBASIABITHYNIA

a) Margo huius columnae exterior anulatus est, ita ut tres fere litterae desiderantur. b) sic cod. verba NECATIS RELIQUIS bis leguntur. c) aut AB? d) uel AUGET. e) uel SA? f) uel SS? g) uel STIAS? h) REGI et AU non in aperto sunt. i) sic cod. k) littera M linea transversa deleta est.

A ... Sulla Athenas reuersus in principes seditionis et ^{A. V. 609}
 8 noxios animaduertit uiolentius * necatis reliquis
 .. et quinquaginta milia peditum equitumque cum Dorilao ... mittit et quadrigas falcatas septuaginta eis
 16 addit. Archelaus septuaginta circiter milia ... collegerat longis nauibus insulas uastabat. primo fugati Pontici et Archelai filius occisus, deinde fuga suppressa praefectorum imperio continebantur. sed
 B ocius impetus factus et milites nostri castra capiunt, hostium multitudinem innumcrabilem concidunt, amplius XXV milia capiunt quae postea sub corona uacuerunt. Archelaus paruulo nauigio Chalcidem
 8 deportatur.

Regii qui Abderae praesidebant captis Philippis dilabuntur.

Colloquium Sullae et Archelao in Aulide fuit et condiciones impositae, si rex pacem inallet. quibus ille tandem paruit. nam et Fimbriae aduentum timebat ut mox ordine indicabo; et se de conuentis nihil nouaturum Sulla praedixerat. fuerunt autem hae: Archelaus classem traderet Sullae, rex insulis omnibus, Asia, Bithynia,

A 4 lacunam indicauit S 8 fortasse Mithridates copias auget et supplendum 9 quinquaginta milia peditum equitumque S 11 est qui coniciat trans mare 13 falcatas S essedas p 14 eis addidit S est qui coniciat Archelaus ubi LXX circiter 15 milia S 18 insulas S 20—22 sententiam restituisse satis habuimus

B 8 Abderae M 12 et 22 Archelao et Archelaus recepinus cf. Archelaus in Mommseni I. N. 6839 Menelaus ib. 3839 Menelaus ap. Cean-Bermudez antiqued. Rom. en España p. 371 Menelaus Planti Barch. 946 Nicolaus I. N. 3458 quorum similia non pauca

PAPHLAGONIA DECEDERET	XABANTHORTENSIVSRE....*
ITEM ^a ALLOGRAECISQ-OPPIŪ	PUGAUERATIPSESULLAE... .
ETM·AQUILIUMLEGATOS	CITUMINMEDIAMIND .
REDDERETITEMCETEROS	4 XERATPRIUSQUAMINA..
OMNISCAPTIUOSQUORUM	ACCONLOQUIUMTRAN
NONPARUUSNUMERUS	SIRETQUODARDANOSE..
ERATDIMITTERETINPRIMS	DENSELETASCAESISHOS...
EXCEPTIMACEDONESQ ^{vo}	8 QUIMACEDONIAMUE..
RUMFIDESINSIGNISFUE	BANTINDEDITIONEMRE
RATUTUXORESETLIBERIRE	CEPITEPHESICAUSISCOG..
DERENTURPRAETEREANA	TISPRINCIPESBELLISECU...
UESXXQUINQUAGINTA	12 SECATCIUITATESPECUNIA
TECTASINSTRUCTASSOCIIS	MULTATOPPIDAIN ^f ACASRL. .
DARETFRUMENTUM ^f ISCI	REDIGITINSUAMPOTESTA
STIPENDIUMIPSEPRESTA	TEMNICOMEDIRECNUY
RETISIPSEMITHRIDATESCŪ	16 BITHINIAERESTITUITRUC..
SULLAQUPDARDANUM ^u OS ^c	EST ^c PRELIATIPAPHILAO... .
POSITISRELIQUACLASSEGRA	COMISETMANSUETIORI...
TIAERECONCILIATAARIOBAR	QUAM.....CETUMESS..
DIANENUTSERUUMRES	20 Q ^o FOUERETROMANISDEL.
PUITINPONTUMPROFICIS	TUSUTEOPAEQUASCELES...
CITURACDUMDECONDI	UACARETFIDEMPERNEFA..
CIONIB·DISCEPTATURMEDS ^d	BRIEAMLIGNOEXERCERE
ETDARDANOSQUISOCIOSUE	24 SEICMASSEALTERETETAL...

a) Littera G superscripta est. b) QUI aut CUI cod. c) aut CŪ
 uel COM cod. d) 8 = os. e) dextra pars huius folii auulsa est, ita
 ut omnium fere versuum litterae una uel duae uel tres extremae desiderentur.
 f) PACHRL ... cod. g) aut C aut O?

A Paphlagonia docederet, item Gallograecis; Q. Op-^{A. V. 669}
 pium et M'. Aquilium legatos redderet; item ceteros
 omnis captiuos quorum non paruus numerus erat di-
 s mitteret. in primis excepti Maedones quorum fides
 insignis fuerat. ut uxores et liberi redderentur; praec-
 terca naues LXX tectas instructas sociis daret et
 18 frumentum eis et stipendium ipse praestaret. his
 ipse Mithridates cum Sulla apud Dardanum conpo-
 sitis reliqua classe [gratia P. R. reconciliata Ario-
 bardianen ut seruum respuit] in Pontum proficisci-
 tur. ac dum de condicionibus disceptatur Maedos et
 B Dardanos qui socios uexabant Hortensius legatus
 fugauerat. ipse Sulla exercitum in Maediam induxe-
 rat prius quam in Asiam ad conloquium transiret.
 8 quo Dardanos et Denscletas Scordiscosque qui Ma-
 cedoniam uexabant in deditionem recepit.

Ephesi causis cognitis principes belli securibus necat,
 ciuitates pecunia multat, oppida... redigit in suam po-
 16 testatem. Nicomedi regnum Bithiniae restituit qui post
 est appellatus Philopator. comis et mansuetior.....

A 3 M'. Aquilium S 12 LXX S 14 eis et S uestem M 16
 aput M 18 relicta M gratia—21 respuit *ab epitomatore male hic*
adscita secluit S gratia P. R. reconciliata S 22 praestat at (ad) S

B 1 legatus S retro fugauerat, ipse Sulla e. in M. induxerat.
 priusquam—transiret, Dardanos quo[que] et Denscletas ceterosque qui
 M 7 Scordiscosque S 13 inpacata p 16 qui post S 17 ap-
 pellatus Philopator S 20 *fortasse* Romanis deditus S

...JIDIOSE EXEQUEBATUR	MORBO ANDOLONISAMA
...TISEXERCITUSINPRIORE	RIARATHISCAPPADOCUM
...RIUNANĀPOSTQUĀ	REGISFILIAMACCEPI TH AE
...CONEMESEUERSEIES ^b	4 SOCRATESADREGEMFECIT
...RITADIGTUSQUODBEA	REGEMREFERTBELLUMCŌ
...EGENTERFACIEBATMIL	TRAFRATREM INCITAUISSE
...Q·BENEFICI ISSUISALLI	EXCEPTUSAREGEMUNIFI
...EBATNONFUITUNOISTO	8 CECHRESTUSETIAMQUASI
...OCONTENTUSQUEM	MELIORENOMINEABEO
...RARISTONACLEGITIMŪ ^d	DEMREUOC ^{FA} ILIVROMĀ ^g
...ROCREARATTOLLITEXCON	ADREGNUMEXPETENDŪ
...BINAH ^{AL} IESICHEANA	12 FRUSTRAPROFECTUS ^{IV} ILI
...RESOCRATENNOMINE	CUMREDITNAMREDIREAD
...UMQ·CELIEUMCUMSO	REGEMPUDORPROHIBUE
...ATEETQUINGENTISTALE	RAT·IBIAUARITIACEDEMSUA
...ISABLEGATSINEMORTUO	16 DENTEOCCISASOROREINSE
...CERTUMANUENENO	QUENTIB·PHILOPATORESI
...E ^{ON} GLAODICTASUCCEdit	MULETCYZICENISEUBOEĀ
...UNCATISEAPANTICISO	UENITUELAPUTCORNELIŪ
...E ^U LAC ^S AMII ^{II} IMATRE	20 QUENDAMEQUITEMR.
...ROREMPATRISDUCIT	DEUERTITURSATISUENIG
...OREMPATREMQUEM	NEEINUS ^{II} IREQEIUSFILIO
...RAHUICUIUONOUERAT	ADULESCENTI... ^{AL} ISCE
...ELONOSPOSTMORTUAS	24 LERA·DISCERE ^{SA} CL ^{CH} CHME

a) Margo huius columnae exterior desideratur, neque tamen plus quam
 1—3 litterae auulsae sunt. b) sic cod. sine ullo dubio scribit. c)
 DIETUS cod. d) uirgula ~ ex coniectura addita est. e) sic cod.
 f) REUOCATUS? g) uirgula ~ ex coniectura addita.

A inuidiose exequabatur satis exercitus in priore fortuna. nam postquam Nicomedes Euergetes, qui est ita dictus quod beatos egentes faciebat multosque beneficiis suis alliciebat, non fuit uno isto filio contentus quem ex Aristonica legitimum procrearat, tollit ex concubina Hane Sicicana alterum Soeraten nomine mulieremque Cyzicum cum Socrato et quingentis talentis ablegat. sene mortuo, incertum an ueneno, Nicomedes filius succedit matre sororem B patris ducit uxorem post mortuam morbo an dolo, Nisam Ariarathis Cappadocum regis filiam accepit. hanc Soerates ad regem refert bellum contra 8 fratrem incitauisse. exceptus a rege munifice Chrostus etiam quasi meliore nomine ab eodem uocatus Romam ad regnum expetendum frustra profectus Cyzicum redit: nam redire ad regem pudor prohibuerat. ibi auaritia eadem suadente occisa sorore insequentibus Philopatore simul et Cyzicenis Euboeam uenit, ubi apud Cornelium quendam equitem romanum deuertitur. satis benigne exceptus eius filio adulescenti scelera discere

A 4 Nicomedes Euergetes S 5 qui est ita dictus S 6 beatos S multosque S 7 alliciebat S 9 filio M 10 ex Aristonica S
13 alterum S muliere M 14 mulieremque S eamque p 24 mortuam M

B 3 hanc S 4 regem fecit deleuit S

LISADMONITUSCONTEN	DISCIRCENSIB·EXIBUE
DEREREFUGITETPOMPEIUS	RATETUOLATERRANISERO
ANNOSNATUSXXUEQ·SBo	MANISDEDIDERUNTAN
"..ODNEMOANTEAPRO	4 TEOCCISOPERSEDITIONE
PRAETOREEXAFRICATRIU	LAPIDIB·CARBONEPRAE
...AUIT·III·IDVSMARTIASQU	TORIOQUENSULLAPRAE
..ADMEMORANTE·IOTU	FECERATISCN·CARBONIS
TEMAELEPHA	8 FRATERFUITETPROSCRIB
EPICLITINES	TOSEXOPPIDODIMISERAT
RE...MAUEREMINGRE	QUOSEQUITESA·CONSUS
ROIT...CNRECUISSEELE	LIB·CLAUDIOETSERUILO
...RADCURRUMTNC	12 MISSICONSIDERUNT·IAM
AIS·QUAMQ·US	ANTEANNOSSUPERIORE
RIS·EXPERIRENTURET	ETSAMNITESQ·QUINOLE
MURENAEXASIATRUM	ERANTIDEMFECERANTME
...JITETUALERIUSPLAC	16 TUOBSIDIONISPAPIRIUS
.USEXCELTIBERIAETGAL	Q·MUTILUSINDEFUGIENS
ISETDUILIUS·ETTERENTIUS	QUOMNEABUXOREQU
.UCULLIFRATRES·AEDILES	DEMBASSIANOC·TUTEANI
CURULESMUNERES·UO	20 RECIPERETURQUODERAT
.AURORUMPROELIUM	INPROSCRIBTORUMNU
ADUERSUSELEPHANTOS	MEROUSUSESTPUGIONIS
DEDERUNTIDANTECLAU	AUXILIODATAERATETSUL
.IUSAEDILISINCIRCOLU	24 LAEPROL...·AGALLIACISAL

* sic P a) margo interior avulsus est. b) sic cod. c) h. l. membrana perforata est, quatuor litterae exciderunt.

** [VIIIb=4b] p

A admonitus contendere refugit. et Pompeius annos ^{A. V.}₆₇₃
natus XXV eques romanus, quod nemo antea, pro
praetore ex Africa triumphavit IIII idus martias.

8 quidam memorant cum urbem ingredi
elephantis ad currum iunctis

16 Et Mucena ex Asia triumphavit. ^{A. V.}₆₇₁

Et Valerius Flaccus ex Celtiberia et Gallia.

Et Licinius et Terentius Luculli fratres aediles e-
rules munere suo taurorum proelium adversus ele-
phantos dederunt. id ante Claudius aedilis in circo

B ludis circensibus exhibuerat.

Et Volaterrani se Romanis dediderunt ante occiso
per seditionem lapidibus Carbone praetorio quem

8 Sulla praefecerat. is Cn. Carbonis frater fuit et pro-
scribto ex oppido dimiserat, quos equites a consu-
libus Claudio et Scruilio missi conciderunt [iam ante
anno superiore]. ^{A. V.}₆₇₅

16 Et Samnites qui Nolae erant idem fecerant metu ob-
sidionis. Papiusque Mutilus inde fugiens, quom ne
ab uxore quidem Bassia noctu Teani reciperetur,
quod erat in proscribtorum numero, usus est pugio-
nis auxilio.

Data erat et Sullae provincia Gallia cisalpina ...

A 6 quidam memorant cum S 10 urbem — iunctis S 18 Lic-
nius S Lucius p

B 12 iam — superiore aedilis S 14 Samnites qui S

CA...SEMSTULE...SIES...S	CISCITSIII...E.....
TUS...A...S.....	...CMNULAS.....
CIRCALEGIONEM.....	...CC...M.N...I...
IUSSUSIUSISC.....	4 ..CI..ECUM.....AL
PETER...ES.....	PCILEGATUM.....
RIB...CMS...C.....	M...TESIT.....U.....
OCCIDITSIII.....	TI.....
ECISMON.....E.....	8 RISCO.....
UENEB...O.EI'NDI...ELLOS	PRIMO8I.....
IUNI	CM...ETHESRAES...
CDETn*I.....	SCCORRIDISUM
...OIEICREUSTOPUDI...A	12S...UOLOCOLOC..
TRENIQUAE...EAEDUCTI...	UIN.....NQUINESI..
CI...TELIIRIEM...IE'TSULTRA	K...S.....CITUCHS...
I...SE...RI...TINER...	SIAC.....LUD.ONORD...EDE
1...N...ICASTRAP...PE...RE...	10 SITAEPRIUS...TI...UOI...
ALIAETLAUSTIUSOSCA...	NATOPO....ABANTEDE..
ADASQUEDBE...CAI.....	PRDEINI.....
ITAISEMAUSM.....S.....	N...CED....
ENUNTIAREM.....	20 ..CONTULIT.....
NOCESSU...UASOC..S I...	FIDIAMES.....
SEMPERPIORRLISIIISCSSES	NONOCCIDERE.....
CESSERATNECSICALEINVC...	..ETQUODTENSSEC.....
ALOIOSC...ENFIEIN...R	24 DIESISISSETURISDSCAE

a) ant CDEM? b) h. l. membrana perforata est; 5 fere litterae exciderunt.

DICORPUSIUSSERATNON	DUMNAMETTEMP....
COMBURISED·L·PHILIPPVS	REPREHENDITSUA E...
CREMANDUMPOTIUSCÊ	LICTACARPITETCONT....
SUITNEIDEMSULLAEUE	4 INGERITETDATINCE....
NIRETQUOD·C·MARIOCU	LOCAMONTESFLUM...
IUSCORPUSMILITESINI	ETHOCCGENUSAMO...
MICIEXTRACTUMMONI	ETCULTAEETCONPA....
MENTODISICERANTITAQ·	8 DISSERENDOUERUM....
IUSTITIUMFUITMATRO	COGENERATR·PL·CO...
NAEQ·EUMTOTOANNO	LESUTITRIBUNICIAM..
LUXERUNTINCAMPORO	TESTATEMRESTITUE...
MAESEPUITUSESTAMPLIS	12 NEGAUITPRIORIEPIE....
SIMOFUNEREELATUSMAG	ETINCONTIONEMM..
NAPOPULIFREQUENTIA	NAPARŞADSENTAST....
CUIUSROGOQUOMIGNIS	TINONESSEUTILERE...
ESSETINLATUSNONME	16 TUITRIBUNICIAMP....
DIOCRISIMBERESTINSE	TATEMETEXTATORA.....
CUTUSSALLUSTIOPUSNO	GEMFRUMENTARI..
BISOCCURRITSEDNOSUT	NULLORESISTENTEL...
INSTITUIMUSMORASET	20 TUSESTUTANNO ^d N.
NONURGENTIAOMITTE	QUINQ·MODIPOPU....
MUSNAMSALLUSTIUM	RENTURETALIAMUL.....
NONUTHISTORICI ^e SUNT	EICEBATUREXULESR...
SEDUTARATOREM ^b LEGEN	21· ^c ERERESGESTASASUL..

a) Haec littera incerta est, nam mox O, mox A, aut I uidisse me putabam. b) sic cod. utio pro: ORATOREM. c) huius col. margo exterior audivus est. d) littera O ob lacunam haud certa. e) aut C?

A ... condi corpus iusserat, non comburi. sed L. Philippus cremandum potius censuit, ne idem Sullae eueniret quod C. Mario, cuius corpus milites inimici
 8 extractum monumento disiecerant. itaque iustitium fuit matronaeque cum toto anno luxerunt. in campo Romae sepultus est amplissimo funere elatus magna
 16 populi frequentia. cuius rogo quom ignis esset inlatus, non medioeris imber est insecutus.

Sallusti opus nobis occurrit, sed nos ut institimus moras et non urgentia omitemus. [nam Sallustium non ut historicum scribunt, sed ut oratorem
 B legendum] nam et tempora reprehendit sua et delicta carpit et conuitia ingerit et dat in censum loca montes flumina et hoc genus alia et culpat et con-
 5 parat disserendo.

Verum ubi conuenerant tribuni plebis consules ^{A. V. 676}
 uti tribuniciam potestatem restituerent, negauit prior
 Lepidus et in contione magna pars adsensast dicenti
 16 non esse utile restitui tribuniciam potestatem. et extat oratio. et legem frumentariam nullo resistente ... est
 ut annonae quinque modii populo darentur et alia multa pollicebatur: exules reducere, res gestas a Sulla

A 8 disiecerant S 22 nam Sallustium—legendum *addita ab epitomatore secluserit* S 23 historicum scribunt S

B 3 conuitia M 4 censum M 6 alia S 7 culpat M 8
 ubi *add. S* conuenerant S tribuni plebis M 14 adsensast M
 17 et extat oratio *epitomatoris uerba ut uidetur, non Grani* et *add. S*
 19 adeptus proposuit M 23 pollicebatur M

INQUORUMAC ⁴ RI..	SITEXECRATIONIB·MAXI
..cIsSDEDUXERATSA.	MISNULLLAULTRAARMA
..FUEREFESULANIIN	MOUEREUMQUAMIAM
..PERFUSIO·CASTELLA	⁴ URBICUMADESSE.....
..NORUMSULLANOSU	DASLEGATUMSUUMPRA.
..ERIB·OCCISISAGROS	MISS....S·IR·ITRF·LKI
...OSREDDIDERUNTET	TIQUIINN.....ERA..
...NATUDEFENDEBAN ⁷	⁸ ISCONIURAUIT...Ei ⁹ c
...DUNGUSAGRESTEDO	PRIMOHICINER...A..R....
MACREOCOACTUM	MATAIM ¹⁰ INFRAINESS
...ESETCONSULESDATO	NAMIISIEIIMNAMERAT
AETRURIAM	¹² NATURAIUN ¹³ USINTUS
...CCCIRUTSCITUMUER ¹⁴	ETIIIIQUIETUSPA ¹⁵ EISTOSL.
...DENDUSINSONTES	LIS..IP....IA ¹⁶ PSEUERAEST
...N[PR] ¹⁷ AESENTESRENU	·SULLANISA ¹⁸ ETUSSEREN ¹⁹
D ²⁰ ER ²¹ ·SEDQUOMAR	¹⁶ PECUNIAMQ·INTERNU...
...DEMCOMPORTA...	COSSACERDOTES ²² SM·BSU
...SUBNEQ·SEGNIORCA	UTRATUS ²³ ET....AE·LLRAE
...iSiUIIIIC·UBIQUIS	DIGNITATEMITERUMCO
...ERETURCONTINGERE	²⁰ SUS·...EASS·C.....ALUIR
...NTEMSECUNDUM	CA...OEC·ML.....NIO
...SETLACUMSUMMO	A...SI..PRAE·ER ²⁴ ...IT·C..
...ESOMISITINCERTAET ²⁵	S...S...N...N...ET....SIS...
...ES ²⁶ SENATUSCONCES ²⁷	²¹ NA.....IESA.....MIT

a) *Huius col. margo exter. auulsus est.* b) aut AGRI? c) aut PERIURIO? d) *litteras PR suppleni; pater uerò, qui nonnullas huius paginae uoces et legit et descripsit, h. l. litteras distinguasse se affirmat has: NOCENTES, quas equidem certe non uidi.* e) *hanc lineam pater sic legit: [SAC]ERDOTIO MAR-[TIS].* f) *legendum ut uidetur TUR; fortasse enim h. l. nulla littera excidit, etei in eadem praecedentis paginae linea 2 saltem litterae desiderantur.* g) *loco ET pater legit Q.* h) CE pater. i) CONCES pater, recte ut uidetur; equidem CONGES legeram. k) ERAT pater. l) INVERNŪ pater. m) RATIS pater.

* sic P C·LICINIANI p praefat. suae p. VII adnot.

A rescindere, in quorum agros milites deduxerat re-<sup>A. V.
678</sup>
stituere. Faesulani inruperunt in castella ueterano-
rum Sullanorum et compluribus occisis agros suos
8 receperunt et se senatu defendebant et consu-
16 les dato... in Etruriam profecti sunt sed quom
arma eodem comportarentur ... neque segnior Ca-
B tulus preces senatus coniunxit execrationi-
bus maximis ne ulla ultro arma mouerent unquam
8 nam erat natura turbulentus et inquietus
16 ... pecuniamque in aerarium

*Quae hae in pagina emendasse nobis uidetur quamuis pauca praeter
milites A 1 et inquietus B 13 omnia nostra sunt S*

I.

Quod autem nundinas ferias dixi potest argui, quia Titus de feriis scribens nundinarum dies non inter ferias retulit sed tantum sollemnes uocauit: et quod Iulius Modestus adfirmat Messala augure consulente pontifices an nundinarum 5 romanarum nonarumque dies feriis tenerentur, respondisse eos nundinas sibi ferias non uideri: et quod Trebatius in libro primo religionum ait nundinis magistratum posse manu mittere iudiciaque addicere. sed contra Iulius Caesar sexto decimo auspiciorum libro negat nundinis contionem aduocari 10 posse id est cum populo agi: ideoque nundinis Romanorum haberi comitia non posse. Cornelius etiam Labeo primo fastorum libro nundinis ferias esse pronuntiat. causam uero huius uarietatis apud Granium Licinianum libro secundo diligens lector inueniet. ait enim nundinas Iouis 15 forias esse, siquidem flaminica omnibus nundinis in regia Ioui arietem soleat immolare: sed lege Hortensia effectum ut fastae essent, uti rustici qui nundinandi causa in urbem ueniebant lites componerent: nefasto enim die praetori fari non licebat. *Macrobius sat. I 16, 28 sq. uol. II p. 139 Ian.*

II.

20 Nam apud maiores nostros feminae uino non utebantur nisi sacrorum causa certis diebus. denique femina quae sub Romulo uinum bibit occisa est a marito: Mecennius absolutus est, id enim nomen marito. sic Granius Licinianus coenae suae * [unde in historiis lectum est Romanorum: uini 25, usus Romanis feminis ignotus fuit, ne scilicet in aliquod dedecus prolaberentur.] *Seruius ad Verg. Aen. I 737*

17 cf. *Dionys. Halic. VII 58 Fest. u. nundinas p. 173 M.* ut rustici cod. *Cantabrigiensis* 20 cf. *Plin. h. n. XIII 89 Val. Max. VI 3, 9* non utebantur uino *Dan. Burm.* uiro non utebantur cod. *Paris. 7965* 21 causa. ertis *Paris.* 22 Mecennius *Paris. Burm. Metennius Voss. Regius Mezentius Daniel* absolutus est *Paris.* est omittunt *Dan. Burm.* 23 id. N. nomen *Paris.* id enim nomen *edd.* Granius Licinianus *Paris.* 24 coenae suae V *Dan. Burm.* II uel V intercidisse ueri simillimum 25 usus *Paris* usum *edd.* ignotus fuit *Paris.* ignotum fuisse *edd.* *margini Parisini a prima manu adscripta sunt haec:* de hac didonis libatione plenius apud Macrobiū de satnr. innenies libro tertio. cf. *Marob. sat. III 11, 7*

III.

Liciniano placet a Messapo Graeco Messapiae datam originem, uersam postmodum in nomen Calabriae quam in exordio Oenotri frater Peucetius Peucetiam nominauerat. *Solinus II 12, p. 10 B Salmas.*

III.

Eundem esse genium et larem multi ueteres memoriae ⁵ prodiderunt, in quis etiam Granius Flaccus in libro quem ad Caesarem de indigitamentis scriptum reliquit. *Censorinus III p. 7 Iahn.*

V.

Item Boetii Parnasum montem Apollini sacratum esse memorantes simul tamen in eodem et oraculum Delphicum ¹⁰ et speluncas Baccicas uini deo consecratas colunt: unde et Apollini et Libero patri in eodem monte res diuina celebratur. quod cum et Varro et Granius Flaccus adfirmant etiam Euripides his docet e. q. s. *Macrobius sat. I 18, 3 uol. II p. 169 Iahn.* ¹⁵

VI.

Libro memorialium Massurius scribit, pellicem apud antiquos eam habitam, quae cum uxor non esset cum aliquo tamen uiuebat: quam nunc uero nomine amicam, paulo honestiore concubinam appellari. Granius Flaccus in libro de iure Papiriano scribit pellicem nunc uolgo uocari quae ²⁰ eum eo cui uxor sit corpus miscet: quondam eam quae uxorio loco sine nuptiis in domo sit, quam *παλλακήν* Graeci

uerba uide — prolabereutur ut additamentum coniungenda esse Hauptius ap. Pertz. praef. p. XII intellexit, quod idem nobis significauit Thilo 1 cf. *Plin. h. n. III 99 Seru. Aen. VII 8 Varró ap. Seru. Aen. I 532 Liciniano cod. Gudianus 831 maesapo greco Gud. Messappo et Messappiae edd. 3 nominauerat Gud. nominarat edd. 6 cf. Apul. de deo Socratis 15 Varr. ap. Arnob. III 41 Granius Darmst. C. Gortie. Leid. Granius Vatie. saec. X ut emendauerat Manutius 7 reliquit Darmst. 9 cf. Pausan. X 32, 7 boetii Cantabr. Bamb. Gud. Salisb. paruassum Bamb. 11 uui libri uuii scripsimus unde — celebratur om. Paris. 6371 13 adfirmant Cantabrig. 16 cf. Festus Pauli u. pellices p. 222 M. Gell. III 3, 3 18 scribendum uero nomine concubinam, paulo honestiore amicam 19 Gaius Haun. Carius aut Granius Rehdigeran. Caius ed. Haloandri mg. Granius Fornerius 20 Papyriano Halo. uolgo Flor. uolgo relicta 21 quosdam libri quondam Pacius et Heineccius ad II. p. p. II 4 22 *παλλακήν*] uamakit Haun. graecam uocem restituit praecunte Budaeo Halo. uocabit ed. de Tortis*

nocant. *Paulus lib. X ad leg. Iul. Pap. digest. L 16, 144 p. 70 de uerborum significatione ed. Cramer.*

VII.

Cicadae apud Rheginos mutae nec usquam alibi, quod silentium miraculo est: nec immerito, cum uicinae quae sunt
 10 Locrensiū ultra ceteras sonent. causas Granius tradit: cum obmurmurarent illic Herculi quiescenti, deum iussisse no streperent: itaque ex eo coeptum silentium permanere.
Solinus II 40 p. 11 F Salmas.

VIII.

Aristoteles ut Granius memorat uir ingenio praepotens
 10 atque in doctrina praecipuus Mineruam esse Lunam probabilibus argumentis explicat et litterata auctoritate demonstrat, eandem hanc alii aetherium uerticem et summitatis ipsius esse summam dixerunt, memoriam nonnulli, unde ipsum nomen Minerua quasi quaedam Meminerua formatum est.
 15 *Arnobius adu. nationes III 31 p. 148 Oehl.*

VIII.

Nouensiles Piso deos esse credit nouem in Sabinis apud Trebiam constitutos hos Granius Musas putat consensum adcommodans Aelio, nouenarium numerum tradit Varro c.q.s.
Arnobius adu. nationes III 38 p. 154 Oehl.

X.

20 Regnatoris enim populi Capitolium quis est hominum qui ignoret Oli esse sepulchrum Vulcentani? quis est inquam qui non sciat ex fundaminum sedibus caput hominis euolutum non ante plurimum temporis aut solum sine partibus ceteris (hoc enim quidam ferunt) aut eum membris omnibus
 25 humationis officia sortitum? quod si planum fieri testimoniis postulatis auctorum, Sammonicus Granius Valerianus uobis

5 cf. *Antigon. hist. mir. I cf. Jacobs ad Actian. n. a. V 9* 6 oculi *Gud.* 7 itaque et ex eo ceptum *Gud.* 9 cf. *Augustin. ciu. d. VII 16 Weicker. tril. Aesch. p. 281 Macrob. sat. III 4, 8 Festus Pauli u. Minerva p. 123 M.* 15 cf. *Arnob. III 39* 20 cf. *Plin. h. n. XXVIII 2, 14 Seru. ad Verg. Aen. VIII 345* in libri enim scripsimus qui codices quis ed. pr. 26 Valerianus] Valerius Antias ed. *Vrsin. mg. et con. Rigoltius*

et Fabius indicabunt, cuius Aulus fuerit filius, gentis et nationis eius, ut a germani seruulis uita fuerit spoliatus et lumine, quid de suis commeruerit ciuibus, ut ei sit abnegata telluris paternae sepultura. condiscetis etiam, quamuis nolle istud publicare se fingant, quid sit capite resecto factum uel in parte qua arcis curiosa fuerit obscuritate conclusum ut immobilis uidelicet atque fixa obsignati ominis perpetuitas staret. quod eum opprimi par esset et uetustatis oblitteratione celari, compositio nominis lecit in medium et cum suis caussis per data sibi tempora inextinguibili fecit testificatione¹⁰ procedere nec erubuit eiuitas maxima et numinum cunctorum cultrix eum uocabulum templo daret exs Oli capite Capitolium quam ex nomine Iouis nuncupare. *Arnobius adu. nationes VI 7 p. 259 Oehl.*

XI

Ricae et riculae uocantur parua ricinia uel palliola ad¹³ usum capitis facta. Granius quidem ait esse muliebre cingulum capitis, quo pro uitta Flaminica redimiatur. *Festus u. ricae p. 277 M.*

1 fortasse Olus 2 germani seruuli *codices* ut a germani seruulis
scripsimus 6 rei libri arcis *scripsimus* 12 ex soli *codices* exs Oli
scripsimus 15 ut *codex* uel *scripsimus* 16 cf. *Festus u. rica p. 289 M.*
Gell. X 15, 28 Gran *codex* Grane *Vrsinus* et in *marginē* Granius

INDEX VERBORVM

Asterisco notauimus quae non omni ex parte certa nobis uisa sunt. omisimus quae non leguntur in codice et particulas praepositionesque nisi quid singulare haberent.

A Sertorio bellum abstinuit 24, 5 appellati — *a* genere pensilium 4^b 20
a lacrimis — temperare 26, 3 exceptus *a* rege munifice 36^b 7 uocatus — *ab* is 16, 5
 regii qui *Abderae praesidebant 32^b 8
 Nolani — oppidum Abellam incendierunt 26, 5
 abiectis cibariis 22, 16
 mulierem Cyzicum — ablegat 36, 16
 senatus — abnuuit 26, 18
 corpus — in fluium abreptum 8^b 9
 a Sertorio bellum abstinuit 24, 6
 cum non multo abesset ut 16^b 22
 ac dum 34, 22 ac iunctis 4, 18 salutant ac resalutantur 28^b 12
 accipit in deditionem 26, 10 Nisam Ariarathis — filiam accepit 36^b 3
 acceptis sex cohortibus 24, 14
 acerrimo 4, 2
 maiorem esse ad annos XXIII 14^b 20
 ad eum confluerunt 22^b 2 formamque agrorum — ad Libertatis fixam reliquit 14^b 3 ad mare deducerent 22, 19 ad quem — nuntium 28, 6 Socrates ad regem refert 36^b 4 ad regnum expetendum — profectus 36^b 11 *ad urbem ueniret 22^b 15 ad symphoniam saltare 8, 11
 quadrigas — LXX addit 32, 14
 neque adduci potuit... ut 16^b 21
 fulmine adflatus est 26^b 22
 fratrem adgnouit 24^b 18
 admonitus 38, 1 admonuisse 4^b 15
 adque 20^b 13 *sacpius*
 adsensast dicenti 42^b 14
 (regnum) Antiocho puero adtribuit 14^b 11
 metus aduentantium Cimbrorum 20^b 14
 Fimbrine aduentum 32^b 16
 aduersariorum septem milia 24, 22
 taurorum proelium aduersus elephantos 38, 22
 adulescentes 28, 10 filio adulescenti 36^b 23
 senator — *Aebnius 24, 22
 aedes nobilissima — Iouis Atheniensis 8^b 22

Claudius aedilis 38, 2 Luculli aediles curules 38, 19
 *Aemiliam nobilem feminam 10, 3
 Cn. Pompeius — aeque adque Cicero 20^b 12
 nec fefellit uir aequus 14, 13
 formamque agrorum in aes incisam 14^b 3
 aetate minorem esse 14^b 19
 ex Africa triumphauit 38, 5
 agrum 14, 20 agrum Campanum 14, 6
 formamque agrorum 14^b 2 in quorum agros milites deduxerat 44, 1 legatos — agros petentes 16^b 13 agros suos receperunt 44, 6
 *agitaauerat bellum indicere 8, 2
 quod namquam alias 22, 3
 aliquod dies 28, 1 aliquod matronae 20, 20 columnas aliquot 8^b 20
 sacrificatum aliquotiens 20^b 1 negabant aliter — nisi 26, 14
 alia multa 42^b 22
 multosque beneficiis suis alliciebat 36, 7
 unum — alterum 8^b 15
 ἀμείνωνς 4^b 18
 amisso exercitu 16, 14
 exercitu ampliato 16, 21
 amplissimo funere elatus 42, 12
 amplius XXV milia 32^b 3
 incertum an ueneno 36, 17 morbo an dolo 36^b 1
 angues nigri 20, 12
 in principes seditionis — animaduertit uiolentius 32, 3
 annonae quinque modii populo darentur 42^b 20
 hoc anno 20^b 10 toto anno 42, 10
 iam ante anno superiore 38^b 13
 minorem XXXV annorum 20^b 24
 ad annos XXIII 14^b 20 annos natus XXV 38, 3
 die quodam ante ludos 20, 8 ante (antea) 38, 23 38^b 3 38^b 13
 ante — quam 20, 13 24^b 4
 quod nemo antea 38, 4 paulo *antea 8^b 3
 Antiochi Epiphanis regnum 14^b 8

filio Antiochi 14^b 10 Antiocho
puero 14^b 11
Antiochiam 8^b 6
dignitatem *antiquam 26, 19
Antonius senex 24^b 11
conclauē — apertum reliquisset
22, 14
angues — subito apparuerunt 20,
12 nec usquam derepente appa-
ruerunt 20, 19
*appellati flexunt 4^b 19 *ἐπὶ*
τοῖς appellatus est 14^b 12
apud milites 16^b 1 apud aram 20,
10 apud Corneliū — deuertit-
ur 36^b 19 *apud Bardanum 34, 17
asellum — aquam petere 22, 17
M. Aquiliū — redderet 34, 3
apud aram 20, 11
Archelaus 30, 3 32, 14 32^b 6
Archelaus 32^b 22 Archela-
o 32^b 11 *Archelai filius
occisus 32, 19
Nisam Ariarathis Cappadocum regis
filium 36^b 1
Ariminum 26, 7
Mithridates — Ariobardianen —
respiit 34, 19
quem ex *Aristonica — procreauit
36, 10
ne — ultro arma monerent 44^b 2
**ΑΡΝΙΔΑΣ* 4^b 17
uidet asellum — aquam petere
22, 16
in Asiam transiret 34^b 4 Asia —
decederet 32^b 24 ex Asia trium-
phauit 38, 15
asturcone pompam ducebat 8, 16
decorauerat et Athenis Olympion 8^b 17
Sulla Athenas reuersus 32, 1
aedes — Iouis Atheniensis 8^b 23
auaritia cadem suadente 36^b 15
poenam — *auaritia 28, 20
auctores omitebant 4, 20
nuersari omnes exules 26^b 3
*abstulit in dotem 8, 23
in Aulide 32^b 12
M. Aurclius Scaurus 16, 1
aurum — repertum 10, 17
legatis — auscultari 16^b 10
pomerium finis urbanorum *auspi-
cium 10^b 20 auspiciū —
oblatus 22, 11
aut — aut 16, 8
autem 32^b 21
usus est pugionis auxilio 38^b 23
consuli se auxilium laturum 16^b 3
publice frequentare balneas 8, 14
fugiens barbarus 22, 14

ab uxore — Bassia 38^b 19
beatos egentes faciebat 36, 5
praesagium belli 24^b 24 consilium
belli gerendi 16^b 6 principes
belli 34^b 11 bellum indicere
8, 3 bellum contra fratrem in-
citantisse 36^b 5 *bellum absti-
nuīt 24, 5 bello — inter Pom-
peium et Sertorium 24^b 14
multosque beneficiis suis alliciebat
36, 7
satis benigne 36^b 21
binos equos 4^b 5
Bithynia — decederet 32^b 24 re-
gnum Bithyniae 34^b 16
*bonaque redderentur 26, 17
Brutus (M. Iunius) 22^b 1

cadauer 28, 24
*ceciderunt 24, 20
anaritia caedem suadente 36^b 15
dignam caelo poenam — expendisse
28, 19
per caenum trahere 28, 17
Caepio 20^b 6 Caepionem 16, 19
agrum Campanum 14, 7
in campo Romae sepultus est 42, 11
castra capiunt 32^b 1 amplius XXV
milīa capiunt 32^b 4 ceperunt
16, 3 potuit capi — Ianiculum
24, 23 captis Philippis 32^b 9
ad consilium — capiendum
4, 17
Capitolino Ioui 8^b 16
lustrum — Capitolium 20, 5
Cappadocum regis 36^b 2
omnis captiuos — dimitteret 34, 5
in *caput deuolutum 20, 6
occiso — Carbone praetorio 38^b 5
Cn. Carbonis frater 38^b 7
carmen in deos 20^b 1 notari car-
mine 22, 7
(Sallustius) delicia carpit 42^b 3
C. Cassius 28, 3 Cassio 28, 12
castella Sullanorum 44, 4
*Castoris et Pollucis simulacra
4^b 11
in castra 30^b 18 castra capiunt
32, 24 adorerentur postero die ca-
stra 16^b 18 Metelli castra 24^b 9
in sua castra traducit 28^b 6
casus hic 24^b 24 superiore casu
22, 12
*Catulus 44, 18 Catuli duo
24^b 10
ob eandem causam 20^b 6 Cinnae
causam 26^b 5 causis cognitis
34^b 10

cesserat 40, 23
 ex Celtiberia 38, 17
 censuit 42, 3
 (Sallustius) dat in *censum 42^b4
 ceteri 24, 17 30^b5 Brutus *ce-
 terique exules 22^b1 ceteros
 omnis capiuos 34, 4
 Chalcidem deportatur 32^b7
 nec oppellae sunt chartulae 10^b1
 Chrestus — uocatus est 36^b8
 abiectis *cibariis 22, 16
 Cicero 20^b13
 Cimbri 16, 16 16^b11 metus
 aduentantium Cimbrorum 20^b14
 Cinna 22, 7 22^b11 24, 9 26, 21
 cum Cinna 26^b8 exercitum Cin-
 nae 28^b11 contra Cinna 28^b8
 ad Cinna 22, 22 28^b15
 circa 40, 3
 ludis circensibus 38^b1
 mille circiter Numidis 22, 21 sep-
 tuaginta circiter milia 32, 15
 nam columnas — circumdederat
 8^b21
 in circo — exhiberat 38, 24
 ultro citroque missi sunt 24, 8
 praesagium belli ciuilibis 24^b24
 ciuitas data 26^b10 ciuitas da-
 retur 26, 16 e ciuitate — cie-
 citus 26^b8 cum metus — totam
 quateret ciuitatem 20^b16 (Sulla)
 ciuitates pecunia mutat 34^b12
 et amore exercitum Cinnae saluant
 28^b10
 clarus uir 14, 3
 Archelaus classem traderet 32^b22
 reliqua classe 34, 18
 Claudius aedilis 38, 23
 a cos. Claudio et Serulio 38^b11
 agrum Campanum — coemeret
 14, 9
 antequam — coepit 22^b20
 nec oppellae sunt huiusmodi co-
 gnitionibus chartulae 10, 24
 quibus cognitio 26, 20 causis co-
 gnitis 34^b10
 coactum 44, 10
 XVI cohortes 26^b13 sex cohor-
 tibus 24, 15
 Rutilius cos. collega Manli 20^b9
 pro collegio — recitare 22, 3
 Archelaus — LXX — milia collegerat
 32, 16 mille — Numidis colle-
 ctis 22, 22
 colloquium Sullae et Archelano in
 Aulide fuit 32^b11 in Asiam ad
 colloquium transiret 34^b5
 duos colossos duodenum cubitorum
 8^b13

columnas aliquot — circumdederat
 8^b20
 comburi 42, 2
 comis et mansuetior 34^b18
 epulis *comisaas interuenire 8, 10
 *comitia 10^b17 comitia consi-
 derentur 24^b5
 cum — se — commendaret 22^b9
 filiamque sibi commendasse 10,
 16
 rei publicae commoda 14, 16
 matrona — quasi mente commota
 20, 2
 communicare — cum eo consilium
 16^b4
 ad consilium commune capiendum
 4, 17
 corpus — non *comparuit 8^b10
 cermen in deos — compositum 20^b3
 his — compositis 34, 17
 quom arma eodem comportarentur
 44, 17
 tubicinum concentu 10, 6
 hostium multitudinem — coneidunt
 32^b3 quos equites — conci-
 derunt 38^b12
 uocatus in coneuilium 16, 5
 cum tubicines — concinerent 20, 11
 cermen — pueri coneuierunt
 20^b14
 conclauis — apertum reliquisset
 22, 13
 concordessent 16^b8
 tollit ex concubina (filium) 36, 11
 angues — inter se concurrere
 20, 14
 et condiciones impositae 32^b13
 dum de conditionibus discepta-
 tur 34, 22
 condi corpus iusserat 42, 1
 contulit 40^b20
 comitia conficerentur 24^b6
 coniurauit 44^b8
 Sallustius comparat disserendo 42^b7
 legionem uoluntariorum conscripsit
 22^b11
 omnibus consentientibus 28, 18
 ad consilium commune capiendum
 4, 16 communicare — consi-
 lium belli gerendi 16^b5 consi-
 lia sociabat 26^b8 sedit in consi-
 lio Iouis 20, 3 (*id est quo loco Iup-
 piter cum Minerva et Iunone in Ca-
 pitolio considebant*)
 P. Lentulus erat consul 14, 1 Ru-
 tilius consul 20^b9 timenti con-
 suli 16^b2 Graccho iterum con-
 sule 8^b4 consules 18^b12 44,
 11 conuenerant tribuni plebis con-

sules 42^b9 equites a consulis — missi 38^b10
 Scaurum — consularem uirum 16, 2
 senatus — consultus de uoluntate Samnitum 26, 12
 praedia constitueret 14, 12 castra — constituta 16^b20
 constabat 22, 6
 contendere 38, 1 cum ad habenda comitia contenderet 10^b18
 esse contentus 28, 9 uno isto filio contentus 36, 9
 tubicines conticuisse 20, 17
 primo fugati — deinde — continebantur 32, 22
 contingere 44, 20
 in contione 42^b13
 contra Cinnam 28^b7 bellum contra fratrem 36^b5
 ita contumeliose submouit 18^b15
 *conualesceret 28, 5
 conuenerant tr. pl. consules uti restituerent 42^b9 coconuenerant 18^b5 se de conuentis nihil nouitum 32^b19
Sallustius *conauitia ingerit 42^b3
 copias 28^b7 copiis iunctis 16, 20 copiis suis iunxit 26, 24
 nostro corde noscere 10^b4
 de *Corfidiis fratribus 10, 7
 apud Cornelium quendam equitem Romanum 36^b19
 sub corona uacuerunt 32^b5
 corpus eius — abreptum 8^b6
 condi corpus iusserat 42, 1 corpus — disiecerant 42, 6
 quos corrupuerat 26, 9
 quam postea Sulla corrupit 14^b5
 Crassum 24^b3 Crasso 28^b17
corpus — cremandum 42, 3
 duos colossos duodenum cubitorum 8^b14
 culmen tabernaculi 26^b22
Sallustius *culpat et comparat deserendo 42^b7
 deformis — cultu 22^b4
 cum — Numidis 22, 21 consul cum Cn. Domitio 14, 1 cum milites repente — salutant 28^b9 *uide* quom cur 28^b19
 elephantis ad currum iunctis 38, 12
 aediles curules 38, 20
 Cyzicenis 36^b18
 Cyzicum 36, 14 36^b12

Dardanos — Hortensius fugauerat

34, 24 Sulla Dardanos — in deditionem recepit 34^b6
 his apud Dardanum compositis 34, 17
 de cuius paulo antea memini 8^b3
 de conuentis nihil nouitum 32^b18
 de equitibus non omitam 4^b2
 deae donorum 8^b1
 ne — debellaretur 24^b4
 Paphlagonia decederet 34, 1
 *decem sestertia 20, 22 X funeri suo erogaretur 10, 14 decem et septem milia 26^b16
 *decorauerat 8^b16
 in lecto decumberet 26^b20
 dediticiis — ciuitas data 26^b10
 accepit in deditionem 26, 10 in deditionem recepit 34^b9 Romanis deditus 24^b20
 Volaterrani sc Romanis dederunt 38^b3
 ut — deducerent 22, 19 in quorum agros milites deduxerat (Sulla) 44, 2
 et sc senatu defendebant 44, 8
 deformis habitu et cultu 22^b3
 equo deiectum 20, 3
 pars exercitus *deleta est 16^b24
 delicta carpit 42^b2
 Demetrio Seleuci filio 14^b14
 Sulla — Denselotas in deditionem recepit 34^b7
 lustratum est denuo Capitolium 20, 4
 deperirent 26^b17
 nauigio Chalcidem deportatur 32^b8
 angues — nec usquam derepente apparuerunt 20, 18
 nec desinebat 26^b1 neque ante — desiuerunt quam 20, 16
 trahere non destitit 28, 18
 desperata pace 16^b17
 consilia *detegebat 26^b9
 apud Cornelium — deuertitur 36^b21
 Fimbria — ter deuicto 28^b24
 signum in caput deuolutum nuntiatur 20, 7
 semet etiam deuonebant 4, 4
 carmen in deos a uate compositum 20^b2
 Dianam ducere uxorem 8, 18
 ἀμύκκων eos *dicebant 4^b18
 dixi 4^b1 dixit 18, 9 prohibitus dicitur 8, 5 qui est ita dictus 36, 5 adsensit dicenti 42^b14
 postero die 16^b18 die quodam ante ludos 20, 8 eodem die 21, 24
 aliquod dies 28, 1

dignitatem antiquam 20, 18 dignitatem 44^b 19
 auscultare dignatus est 16^b 11
 dignam caelo poenam — expendisse 28, 19
 regii — dilabantur 32^b 10
 captiuos — dimitteret 34, 7
 proscribto — dimiserat 38^b 9
 (ait) se dimissum 10, 13
 funus — diripuit 28, 15
 de condicionibus disceptatur 34, 23
 scelera discere 36^b 24
 corpus — disiecerant 42, 8
Sallustius comparat disserendo 42^b 8
 culmen tabernaculi dissipatum 26^b 23
 diu imperfecta permansit 8^b 23
Sallustius — dat in censum loca 42^b 4 naues sociis daret 34, 14
 dotem filiae dedit 14^b 7 tauro-
 rum proelium — dederunt 38, 23
 ciuitas daretur 26, 17 ut anno-
 nae V modii darentur populo 42^b 21 qui datus obses a patre
 erat 14^b 15 data erat — provin-
 cia 38^b 23 ciuitas data 26^b 10
 cadaver — sepulturae datum 28^b 4
 dato 44, 11
 morbo an dolo 36^b 1
 cum Cn. Domitio 14, 1
 *Dorilai 30, 2 cum Dorilao 32, 11
 abstulit in dotem 8, 23 dotem
 filiae dedit 14^b 7
 sororem patris ducit uxorem 36, 21
 in proelium ducerent 4^b 6 co-
 pias contra Cinnam *duxerat 28^b 8
 dum spoliatur hostem 24^b 16 dum
 iusta persoluit 24^b 19 dum ille
 conualesceret 28, 5 dum — di-
 ceptatur 34, 22
 Catuli duo 24^b 11 duos colossos 8^b 12
 duos colossos duodenum cubitorum 8^b 13
 ducem se tradere 16, 12
 quem ex Aristonice — procrearat 36, 10
 tollit ex concubina — alterum 36, 11
 amplissimo funere elatus 42, 13
 uulgariter eum elatum 28^b 4
 cum posset effugere 16, 11
 quod bentos egentes faciebat 36, 6
 egressus 22, 15
 e ciuitate — electus 20^b 8
 tauro-
 rum proelium aduersus elephan-
 tos 38, 22
 adiutum uellet ire 22^b 21

(Sulla) Ephesi — principes belli ac-
 curibus necat 34^b 10
 *ἐπιπιορ 4^b 23
 Antiochi Epiphanis regnum 14^b 9
 *epulis intervenire 8, 10
 ceteris *epulantibus 8, 20
 Pompeius oques romanus 38, 3
 apud Cornelium — equitem ro-
 manum 36^b 20 equites 4^b 5
 equites 18^b 13 38^b 10 equites
 praesidebant 24, 3 peditum equi-
 tumque 32, 10 de equitibus
 non omitam 4^b 2
 equo delectum 16, 3 biao equos
 4^b 5 equos habent nullos 4^b 13
 frater eres 10, 19
 is ergo 22, 21
 se erigit 28, 7
 X funeri suo *erogaretur 10, 15
 et 4^b 17 8, 19 16, 1 et = etiam
 8^b 17 20^b 22, 2 22, 11 32^b 16
 et nec 16, 11 simul et 16, 21
 36^b 17
 etiam 4, 3 Chrestus etiam quasi
 meliore nomine uocatus 36^b 8
 in Etruriam 44, 12
 uix euasisset 22, 20 quod —
 euasisset 22, 2
 Euboeam uenit 26^b 18
 eucniet 42, 4
 Nicomedes Euergetes 36, 4
 *εὐπρόωπος appellatus est 14^b 12
 exceptus a rege munifice 36^b 7 in
 primis excepti Macedones 34, 8
 ad uitam excitatam 10, 7
 execrationibus maximis 44^b 1
 inuidiose exequabatur 36, 1
 exercere 34^b 23 satis exerci-
 tus in priore fortuna 36, 2
 uastatus exercitus 26^b 14 pars
 exercitus 16^b 24 traditis *exer-
 citus partibus 22^b 14 exerci-
 tum Cinnae 28^b 10 exercitum
 iungeret 16^b 22 Sulla exerci-
 tum in Maediam induxerat 31^b 2
 exercitum reducit 28^b 13 exer-
 citum susceperat 28, 4 exercitu
 amisso 16, 14 exercitu ampliato
 16, 14
 id (tauro-
 rum proelium) — exhibuerat 38^b 1
 Rutilius — iusiurandum — exegit
 20^b 17
 multa omitenda — existimari
 10, 22
 poenam — expendisse 28, 21
 experirentur 38, 14
 ad regnum expetendum 36^b 11
 exterritis subito iumentis 8^b 7

exat oratio (*Lepidi*) 42^b17
 extra Italiam — proficisceretur 20^b18
 corpus — extractum monumento 42, 7
 extructo rogo 24^b18
 exules reducere 42^b23 suersari
 omnes exules 26^b4 ceterique
 exules 22^b2

de Corfidii — quasi fabula est
 10, 8

quod beatos egentes faciebat 36, 6
 fecit 16, 9 idem fecerant 38^b15
 ipsum facere 22, 1 ut publicus
 fieret 14, 10 impetus factus
 32, 23

Faesusani 44, 3
 fefellit uir aequus 14, 13
 in libris fatalibus 22, 4
 auxilium laturum 16^b3
 quorum fides insignis fuerat 34, 9
 fidem 34^b22

dotem filiae dedit 14^b7 Ariarathis
 Cappadocum regis filiam 36^b3
 Archelai * filius occisus 32, 20 De-
 metrio Seleuci filio 14^b15 filio
 adulescenti 36^b22 filio Antiochi
 adtribuit 14^b10 uno isto filio
 contentus 36, 9

Fimbria 28^b22 Fimbriae aduen-
 tum timebat 32^b16 Flauium Fim-
 bria 26, 22

formam agrorum ad Libertatis fixam
 14^b1

Valerius Flaccus 38, 16
 Flauium Fimbria 26, 21
 flexuentes 4^b20
 cum * florentem uictoris 22^b5
 flumina 42^b5
 in fluuium abreptum 8^b9
 formamque agrorum 14^b2
 forte 22, 16
 satis exercitus in priore * fortuna
 36, 3

foueret 34^b20
 frater eres repentinus mortuus 10, 19
 Cn. Carbonis frater 38^b8 maior
 frater 10, 9 miles — fratrem
 adgnouit 24^b18 bellum contra
 fratrem incitauisse 36^b6 mor-
 tuo * fratre 8, 1 Luculli fra-
 tres 38, 19 de Corfidii fra-
 tribus 10, 8

magna populi frequentia 42, 14
 legem frumentariam 42^b18
 frumentum 16^b14 frumentum
 — praestaret 34, 14
 frustra profectus 36^b12 frustra
 legati — missi sunt 24, 7

Marius Scribilla — fugat 26, 8
 Hortensius — fugauerat 34^b2
 primo fugati Pontici 32, 19
 inde fugiens 38^b17 fugiens
 barbarus 22, 13
 fulmine additus est 26^b21
 tantis honoribus functus 16, 8
 funeri suo erogaretur 10, 14 eius
 funus populus — diripuit 28, 14
 amplissimo funere elatus 42, 13

Gallia cisalpina 38^b24 ex — Gal-
 lia (triumphanti) 38, 17
 decederet item Gallograecis (Mi-
 thridates) 34, 2
 Gallis resisterent 16, 22
 hoc genus 42^b6 a genere pensi-
 lium 4^b20
 consilium belli gerendi 16^b6 res
 gestas a Sulla 42^b24
 gladio se traiecit 24^b21
 gliscentis 8^b12
 apud milites gloriatus 16^b1
 Graccho iterum — consule 8^b2
 gratia P. R. reconciliata 31, 18

equos habent nullos 4^b13 cum
 haberet 14^b24
 deformis habitu 22^b4
 Hanc Sicheana 36, 12
 frater eres 10, 19 herede minore
 facto 10, 9

hoc genus alia 42^b6 successum hoc
 est. e. huc 22^b18 hocque sacri-
 ficatum (*abM.*) 20, 24

Hierapoli 8, 18
 Hispania 22, 24
 in his * historiis omittenda existi-
 maut 10, 22

Sallustium non ut historicum scri-
 bunt — legendum 42, 23

XVII milia hominum deperirent 26^b17
 honoribus functus 16, 7

Hortensius legatus (Macedos et Dar-
 danos) fugauerat 34^b1
 hostem — fregerunt 4, 1 dum spo-
 liat hostem 24^b17 hostium
 multitudinem — concidunt 32^b1
 hostibus inmisit 4, 10

iam ante 38^b12
 Ianiculum 24, 24 Ianiculo po-
 titur 24, 11

ibi 36^b15
 idem 8, 2 una eademque nocte
 20, 22 ob eandem causam quam et
 Caepio 20^b5 eodem somnio 20, 21

III idus martias 38, 6

Sullae rogo quom ignis esset inlatus 42, 15

ignobilis quidam miles Pompei 24^b 17 cum ille 14^b 17 ille 32^b 15 28, 5 illa 22, 2

non mediocris imber insecutus est 42, 17

ut Crassum renocaret impulit 24^b 4 impetrare non potuit 16, 22

ocius impetus factus 32, 23

condiciones impositae 32^b 13 Aemilium rogo impositam 10, 5

formam in aes incisam 14^b 3 in concilium 16, 5 (Sallustius) dat in censum loca 42^b 4 in Aulide 32^b 12

in superioribus libris 4, 24 in fluuium abreptum 8^b 8 satis exercitus in priore fortuna 36, 2

Abellam incenderunt 26, 6

*incertum an neueno 36, 17 omisit incerta 44, 23 incertao naturae 8, 8

formam in aes incisam 14^b 3

bellum contra fratrem incitauisse 36^b 6

ut incolumis esset 16, 15

inde fugiens 33^b 17

mox ordine indicabo 32^b 18

agrum *indicto pretio locauit 14, 22 indignum uiro romano 16, 6

Sulla exercitum in Maediam induxerat 34^b 3

Fimbria proelio infelici ter deuictus 28^b 23

Sullae rogo quom ignis esset inlatus 42, 16

conuicia ingerit (Sallustius) 42^b 4 milites inimici 42, 6 oppressus ab inimicis 22^b 8

hostibus inmisit 4, 10

multitudinem innumerabilem condidit 32^b 2

aces diu imperfecta permausit 8^b 24

multa inprecatus 24^b 21

inquietus 44^b 13

insequentibus Philopatore simul et Cyzicenis 36^b 16 imber insecutus est 42, 17

quorum fides insignis fuerat 34, 9 insontes 44, 14

ut instituius 42, 20

naues tectas instructas sociis daret 34, 13

insulis omnibus — decederet 32^b 24 bello quod inter Pompeium et Sertorium fuit 24^b 14 ipse inter primos 28^b 14

interfectus est 16, 9

magistratum — inuaderet 24^b 7 morsibus — inuadere 20, 15

inuidiose exequabatur 36, 1

ipse 24^b 7 26^b 21 28^b 10 34, 15 ipse inter primos 28^b 14 ipse

Sulla 34^b 2 ipse Mithridates 34, 16 ipsum facere 22.1 ipsis

26, 16 ipsis petentibus 16, 11 is 16, 4 is ergo 22, 20 castra eius

16^b 19 eius funus 38, 14 corpus eius 8^b 6 ab *is uideretur 22^b 4

uno isto filio contentus 36, 8 ita ut 26^b 15 qui est ita dictus 36, 5 ita contumeliose 16^b 15

extra Italiam 20^b 18 oras Italiae 20^b 21

itaque 16, 9 20, 3 42, 8

item Gallograecis (decederet) 34, 2 item — captiuos dimitteret 34, 4

*itemque 22^b 13

Graccho iterum — consule 8^b 2

condi corpus iusserat 42, 1

*iugerum milia quinquaginta coemeret 14, 18

iugulati sunt 24, 13

exterritis subito iumentis 8^b 8

copiis suis iunxit 26, 24 iunctis copiis 4, 18 copiis iunctis 16, 20 ut exercitum iungeret

16^b 23

a iunioribus 20^b 17

Olimpio — Capitolino loui 8^b 16 Olympii Iouis 8^b 23 in consilio Iouis 20, 3

*iurgante cum Metello 28^b 18

ius iurandum — exegit 20^b 16

dum iusta persoluit 24^b 19

iustitium 42, 9

republicam iunxit 14, 4 rempublicam inuare 16^b 10

καλλίπρονς 4^b 19

nec quisquam omnium a lacrimis potuit temperare 26, 3

et muros lapide — instruxerat 8^b 18 occiso — lapidibus Carbone 38^b 5

in lecticula uulgariter cum elatum 28^b 3

in lecto decumberet 26^b 19

*legatus profectus est 28^b 16 legatum 40^b 5 41^b 5 legati — orauerant 24^b 12 legati ultro citroque missi 24, 7 legatia

Cinna missi 26^b 6 legati quos

senatus miserat 10^b7 Cimbriorum
legatos 16^b12 Metelli lega-
tos 26, 12 Q. Oppium et M. Aquil-
ium legatos 34, 3
circa legionem 40, 3 legionem
voluntariorum conscripsit 22^b10
filius — quem ex Aristonica legiti-
mum procrearet 36, 10.
Sallustium — ut oratorem legen-
dum 42, 24 lectoque testamento
10, 11
possessores Lentulo concesserunt
14, 11
Lepidus 42^b12
leuitatis quae summae 8, 9
Lepidus — legem frumentariam —
tulit 42^b17 in leges quas postu-
labant eos recepit 26, 22
uxores et liberi redderentur 34, 10
formamque agrorum ad Libertatis
fixam 14^b3
in superioribus libris 4^b1 in li-
bris fatalibus 22, 4
*Licinius et Terentius Luculli 38, 18
litteris supplicibus 16, 18
et locum indicasse 10, 15 aurum
praedicto loco repertum 10, 18
Sallustius — dat in censum loca
42^b5
non longe a Manli castris 16^b19
longis nauibus 32, 17
Licinius et Terentius Luculli 38, 19
die — ante ludos 20, 9 ludis cir-
censibus 38^b1
matronaeque eum toto anno luxe-
runt 42, 11
lustratum est — Capitolium 20, 4

in primis excepti Macedones 34, 8
qui Macedoniam uexabant 34^b8
Sulla exercitum in Maediam induxe-
rat 34^b3
Maedos — Hortensius legatus fugave-
rat 34, 23
ut eum magistratum — inuaderet
24^b7
magna pars 42^b13 magna populi
frequentia 42, 13 magna uitia
8, 7
maior frater 10, 9
si rex pacem mallet 32^b14
Cn. Manlius 20^b5 Manlius consul
16, 17 collega Manli 20^b10
Manli castra 16^b19
mausuetior 34^b18
ad mare deduceret 22, 19
Marius 24, 10 Mario 22, 12 42,
5 Marius (*fortasse filius*) 26, 6

Martis signum 20, 6
III idus martias 38, 6
matre 36, 20
matrona quaedam quasi mente com-
mota 20, 1 aliquod matronae
20, 20 matronae — luxerunt
42, 9
maxima pars 16^b23 maximum-
que — praesagium 24^b22 exe-
crationibus maximis 44^b1
non mediocris imber 42, 16
Chrestus quasi meliore nomine uo-
catus 36^b9
de cuius — memini 8^b4
quantum memoriae tradere 10^b6
quidam memorant 38, 7
quasi mente commota 20, 2 men-
tesque mutauit 26, 1
Metellus 28^b7 28^b13 Metelli
castra 24^b9 Metelli legatos 26,
11 cum Metello 28^b18
metus aduentantium Cimbriorum 20^b13
metu obsidionis 38^b15
miles Pompei 24^b16 milites
28^b9 42, 6 milites nostri 32,
24 multa milia militum 26^b12
militum 4, 24 18^b8 tradidit mi-
lites 22^b12 *militis deduxerat
Sulla 44, 2 apud milites gloria-
tus 16^b1
cum mille circiter Numidis 22, 21
milia 24, 21 multa milia 26^b12
septem milia 24, 23 XVII mi-
lia hominum 26^b17 XXV milia
32^b4
*Milonius occiditur 24, 16 Milo-
nio 22^b14 24, 18
aetate minorem esse ad annos
XXIII 14^b19 minorem XXXV
annorum 20^b23 herede *minore
(*fratre*) facto 10, 10 minus ua-
lidus 26^b18 non minus 18^b9
alia *miracula nuntiantur 10, 1
mira tunc obit 28, 13
bonis — miscebat uitia 8, 7 mi-
scere omnia 26^b2
Mithridates — in Pontum profici-
scitur 34, 16
L milia — cum Dorillo — mittit 32,
12 mittit 30, 23 cohortes mi-
serunt 26^b13 quos subsidio —
miserat 24, 19 legatos quos
senatus miserat 16^b8 missus
28, 4 legati ultro citroque missi
sunt 24, 8 missique per omnes
oras 20^b20 equites a cos. —
missi 38^b12
tanta moderatione usus est 14,
14

annuae ∇ modii populo darentur 42^b 21
 matronae eodem somnio monitae 20, 21
 eorpus — extractum monumento 42, 7
 Sallustius dat in censum — montes 42^b 5
 moras et non urgentia omitemus 42, 20
 morbo an dolo 36^b 1
 sene mortuo 36, 16 mortuo fratre 8, 1 mortuasi 36, 24 * mortuumque 28, 15 frater — mortuus nuntiatur 10, 20
 angues — morsibus multis inuadere 20, 14
 arma monerent 44^b 3
 mox ordine indicabo 32^b 17
 hostium multitudinem innumerabilem coneidunt 32^b 1 repressa multitudinae 28, 24
 eluitates pecunia multat 34^b 13
 multa 10, 20 42^b 23 multa milia 26^b 11 multa inprecatus 24^b 20
 morsibus multis 20, 15 multis occisis 24, 12 multosque beneficiis suis afflictebat 36, 6
 multo plures 14, 23 non multo abesset 16^b 22
 exceptus a rege munifice 36^b 7
 acdiles — munere suo — dederunt 38, 20
 Murena 38, 15
 et muros lapide — iastruxerat 8^b 18
 Papiusque Mutilius 38^b 17
 mentesque mutauit 26, 1
 nam 8^b 19 14, 3 14, 14 16, 4 20, 4 22, 12 24^b 8 32^b 16 36, 3 42, 22 42^b 1 44^b 11
 Ca. Pompeius natus est 20^b 11 annos natus XXV 38, 3
 incertae * naturae 8, 8 natura turbulentus 44^b 12
 paruulo nauigio Chalcidem deportatur 32^b 7
 in nauem recipereat 20^b 24 nauiperuenit 22, 23 naues LXX tectas iastructas 34, 11 longis nauibus 32, 17
 ne ab uxore quidem 38^b 18 ne — quidem 16^b 4 nequis 20^b 18 * ne — ulla 44^b 2 ne ulli — reciperent 20^b 22
 nec usquam 20, 18 et nec 16, 11 principes belli securibus necat 34^b 12 necatis reliquis 32, 4
 se negabant in pacem uenturos 26, 14 negauit prior Lepidus 42^b 12

petenti * negabat 14^b 16
 nemo 38, 4
 Nicomedes Euergetes 36, 4 Sulla Nicomedi regnum — restituit 34^b 15
 angues nigri 20, 12
 nihil 16, 5 32^b 19
 Nisam Ariarathis — filiam accepit 36^b 1
 nisi 26, 15 nisi quod 22, 1
 aedes nobilissima — Iouis Atheniensis 8^b 22 nobilissimi pueri 20^b 3
 noctu 38^b 19
 torpore perit nocturno 8^b 5
 Samnites qui Nolac erant 38^b 14
 Nolaai 26, 4
 quasi meliore nomine uocatus 36^b 9
 alterum Socraten uocauit 36, 13
 de nominibus 4, 22
 nomiaabant 4, 21
 non longe 16^b 19 non multo 16^b 21
 nos 42, 19 nobis 42, 18
 nostro corde noscere 10^b 5 qui enim — * norant 22^b 6
 milites nostri 32, 24 nostro corde noscere 10^b 4
 notari carmine Ciquam 22, 6
 se — nihil nonaturum Sulla praedixerat 32^b 19
 territus re noua 28^b 13
 ad noctem usque 24, 1 una eademque nocte 20, 22
 principes seditionis et noxios 32, 3
 undus saltare 8, 12
 nullo resistente 42^b 19 equos habent nullos 4^b 13
 quorum non paruus numerus erat 34, 6 erat in proscribitorum numero 38^b 21 numeris 4, 23
 eum mille circiter * Numidis 22, 22
 quod numquam alias 22, 3
 mortuus nuntiatur 10, 20 deuolutum nuntiatur 20, 7
 ob eandem causam 20^b 5
 praesagium — * obtulit 26, 1
 aspiciunt — Mario oblatum 22, 12
 qui datus obses erat 14^b 15
 metu obsidionis 38^b 16
 occidit 26, 8 40, 7 occidere 40^b 22 Milonius occiditur 24, 17
 Archelai filius occisus 32, 20
 occiso — Carbone 38^b 4
 Fimbrin — deueto neque occiso 28^b 24 occisa sorore 36^b 16
 multis occisis 24, 12 pluribus occisis 44, 6
 Sallusti opus nobis occurrit 42, 19
 sed ocus impetis factus 32, 23

ceciderunt Octaviani sex milia 24,
 20 ex Octavianis partibus 26^b15
 Octavius 24, 14 28^b5 Octavius
 24^b1 Octavio 26^b9
 decorauerat Athenis Olympion 8^b17
 Olimpio Ioui 8^b15 Olympii Iouis
 8^b22
 de equitibus non omitam 4^b3 au-
 ctiores *omittebant 4, 20 moras
 et non urgentia omittemus 42, 21
 omisit incerta 44, 23 non fuit
 omitendum 14, 2 multa *omit-
 tenda existimant 10, 21
 omnem 14, 7 omnis captiuus 34, 5
 omnes exules 26^b4 per omnes
 oras 20^b20 omnia 26^b2 omni-
 um 8^b1 26, 2 omnibus 22^b7 24^b23
 26, 17 26^b10 28, 18 32^b24
 oppidum Abellam incederunt 26, 5
 proscriptos ex oppido dimiserat
 38^b9 oppida redigit in suam po-
 testatem 34^b13
 (*Mithridates*) — Q. Oppium — red-
 dederet 34, 2
 nec opplenae sunt huiusmodi co-
 gnitionibus chartulae 10, 23
 cum *oppressisset 22^b22 quasi
 oppressus 22^b8
 tantumdem opus fuit 10^b3 Sallusti
 opus 42, 18
 per omnes oras Italiae 20^b20
 extat oratio *Lepidi* 42^b17
 Sallustium — utatorem legendum
 42, 24
 ut mox ordine indicabo 32^b18 or-
 dinibus 4, 22
 orta tempestate 26^b20
 ut patriae subueniret orauerant
 24^b13 orauerat ut se ad mare
 deducerent 22, 18 orasset 16, 19
 nec spem uitae ostendit 26^b24
 Ostia urbe potitur 24, 2
 in *Ostiensem portum 22^b24
 tranquillum otium 22, 9
 palam pugnavit 24, 6 palam reci-
 tare 22, 6
 Paphlagonia decederet 34, 1
 Papirio *Carboni* 22^b13
 Papius Mutilus 38^b16
 senatum parentem 14^b23
 quibus *condicionibus* ille tandem pa-
 ruit 32^b15
 magna pars 42^b14 maxima pars
 16^b24 ex Octavianis partibus
 26^b16
 paruulo nauigio 32^b6
 non paruus numerus 34, 6
 sororem patris ducit uxorem 36, 21

datus obses a patre 14^b16 *pa-
 tres (*senatores*) 28, 22 patribus
 26, 20
 progredi passus non fuisset 24^b2
 patriae subueniret 24^b12 pa-
 triam sibi — Romam esse 14^b21
 tribunis patria pulsus 22, 8
 paucos occidit 26, 8
 paulo antea 8^b3 paulo post 14^b12
 pacem uolentes 16^b13 si rex pa-
 cem mallet 32^b14 in pacem uen-
 turos 26, 15 desperata pace 16^b17
 de pace legatus 28^b16
 pecuniam 44^b16 pecunia mul-
 tat 34^b12
 quinquaginta milia *peditum equi-
 tumque 32, 10
 tribunis patria pulsus 22, 8
 occiso per seditionem — Carbone 38^b4
 *perit 8^b5 perisse existimantur
 18^b10
 poenam et perfidiae et auaritiae 28, 20
 *per fugis omnibus 26, 16
 perfusus unguentis 8, 15
 aedes — imperfecta permansit 8^b24
 senatus permisit 14, 6
 per paucis bonis 8, 6
 iusta persoluit 24^b20
 ad Cluuiam nauis peruenit 22, 23
 pestilentia uastatus exercitus 20^b14
 petenti negabat 14^b16 agros pe-
 tentes frumentumque 16^b14
 ipsis petentibus 16, 12 aquam
 petere 22, 17 cum petisse
 10, 14
 L. Philippus 42, 2
 captis Philippis 32^b10
 Philopatore 36^b17 cf. 34^b17
 placuit et — recitare 22, 2
 tribuni plebis 42^b9
 e ciuitate *plebiscito eiectus 20^b8
 multo plures 14, 23
 dignam caelo poenam — expendisse
 28, 19
 multa *pollicebatur 42^b23 pol-
 liciti multa milia militum 26^b12
 Castoris et Pollucis simulacra 4^b11
 pomerium 10^b15.19.24
 asturcone *pompan ducebat 8, 16
 Cn. Pompeius 20^b11 38, 2
 Pompeius *Strabo* 24, 5 24^b1
 26^b1.18 28, 6.13 miles Pom-
 pei 24^b16 Pompeio 28, 11
 Pompeium 24^b14 a Pompeio
 22^b18 24, 15
 Pompeianos 28^b5
 solus superiore anno ponit 20^b12
 in Pontum proficiscitur 34, 21
 fugati Pontici 32, 19

- populus 28, 14 magna populi frequentia 42, 14 annonae quinque modii populo darentur 42^b21
 corpus eius cum Antiochiam portaretur 8^b7
 portum 22^b24 per omnes oras Italiae adque portus 20^b21
 quem *agrum* omnem priuati possidebant 14, 8
 possessorum 14, 10 *possessorum 14, 16
 posset 16, 10 potuit 16, 22 16^b21 24, 23 26, 3
 tertium post diem 28, 12 paulo post 14^b12 post mortuam 36, 24 postea 14^b5 32^b5
 postero die 16^b18
 postquam 36, 3
 in leges quae postulabant 26, 23
 *potare 8, 14
 tribuniciam potestatem 42^b10, 16 redigiti in suam potestatem 34^b14
 Ostia urbe potitur 24, 2
 potius 42, 3
 *prae se ferentibus 26, 10
 idem sibi praecipere ratus 22, 18
 *praecepit ut — neneret 22^b12
 praedicaret patriam sibi etiam Romam esse 14^b21
 se — nihil nouaturum Sulla praedixerat 32^b20 qui praedicerent ne — reciperent 20^b22
 aurum praedicto loco repertum 10, 16
 quem Sulla praefecerat 38^b6
 praepositus reciperavit 14^b1
 *praesagium belli civilis 24^b23
 equites praesidebant 24, 4 regii qui Abderae praesidebant 32^b9
 stipendium ipse praestaret 34, 15
 matronae — decem HS sacris praestiterunt 20, 23
 praeterea 34, 11
 praetori urbano 14, 5 Pompeius — pro praetore — triumphauit 38, 5
 Carbone praetorio 38^b6
 pretia constitueret 14, 12
 primo fugati 32, 18 ipse inter primos 28^b15 in primis excepti Macedones 34, 7
 principes seditionis 32, 2 principes belli 34^b11
 prior consul Lepidus 42^b12 satis exercitus in priore fortuna 36, 2
 priuati possidebant 14, 8
 prius quam in Asiam — transiret 34^b4
 pro collegio 22, 3 pro praetore 38, 4
 filio — quem — legitimum procrearat 36, 11
 taurorum proelium 38, 21 binos equos in proelium ducerent 4^b6
 proelio infelici 28^b23
 in Pontum proficiscitur 34, 21 ne quis extra Italiam quoquam proficisceretur 20^b19 Romam — frustra profectus 36^b12 profectus 22, 24
 ultra — progredi 24^b2 Nolani progressi 26, 4
 redire — pudor prohibuerat 36^b14 castra in propinquo erant 24^b9
 erat in proscribitorum numero 38^b21 proscribitorum — dimiserat 38^b8
 data erat et Sullae *provincia Gallia 38^b24
 publice frequentare balneas 8, 13 ut *ager* publicus fieret 14, 9
 redire — pudor prohibuerat 36^b14 Antiocho puero 14^b11 nobilissimi pueri 20^b3
 se et *puerulum Romam uenisse 14^b17
 usus est pugionis auxilio 38^b22
 palam pugnavit 24, 6
 quadrigas falcatas 32, 12 tantumdem — quantum 10^b5
 quasi fabula est 10, 8 se omnibus quasi oppressus — commendaret 22^b8 Chrestus etiam quasi meliore nomine uocatus 36^b8 matrona quaedam quasi mente commota 20, 1
 cum metus — quateret ciuitatem 20^b15
 quia 28, 2
 apud Corneliū quendam eq. R. 36^b20
 ne ab uxore quidem 38, 18
 quingentis talentis 36, 15
 quinquaginta 14, 19 *quinquaginta 32, 9
 annonae quinque modii 42^b21
 ne quis 20^b18 quid — scriptum esset 22, 4
 nec quisquam omnium 26, 2 ne quis — quoquam proficisceretur 20^b18
 quo *i. e.* quo facto 36^b8
 uisi quod illa euasisset 22, 1
 quom 38^b18 42, 15 44, 16 cum *saepius scribitur*
 praepositus reciperavit *agros* 14^b1

Dardanos — in deditionem recepit 34^b9 in leges — eos recepit 26, 23 Paesulani — agros suos *re-
ceperunt 44, 7 Papius — ab uxore — Bassia reciperetur 38^b20 legati — tuto recipere-
rentur 26^b7
palam recitare 22, 6
gratin p. R. reconciliata 34, 19
legatos redderet 34, 4 bonaque
redderentur 26, 18 uxores et
liberi redderentur 34, 10
Cyzicum redit: nam redire ad regem
pudor prohiberet 36^b13
oppida — redigit in suam potesta-
tem 34^b14
exercitum reducit 28^b14
Socrates ad regem refert 36^b5
*referam auspiciu 22, 10
contendere refugit 38, 2
regii *Mithridatici* 32^b8
mortuo sentire regnavit 8, 2
ad regnum expetendum 36^b11 re-
gnum Bithyniae 34^b15 Antiochi
Epiphanis regnum 14^b9
regresso 28^b17
formam agrorum — fixam reliquit
14^b4 unum omnium — reliquit
8^b2 cum conclave — apertum re-
liquisset 22, 14
reliqua classe 34, 18 reliquos
— accipit in deditionem 26, 9 ne-
catis reliquis 32, 4
idem sibi praecipi ratus 22, 18
repente se erigit 28, 7 repente
— salutat 28^b9
frater eras repentinus mortuus 10, 19
aurum praedicto loco repertum 10, 18
tempora reprehendit 42^b2
repressa multitudine 28, 23
rei publicae commoda 14, 16 rem
publicam iuvarent 16^b10 rem pub-
licam iuvit 14, 4 rem noua 28^b13
res gestas a Sulla 42^b24
salutant ac resalutantur 28^b12
Gallis resisterent 16, 22 nullo
resistente 42^b19
Ariobarthianen ut servum respuit
34, 20
tribuniciam potestatem restituerent
42^b11 Nicomedi regnum Bithyniae
restituit 34^b16 restitui tri-
buniciam potestatem 42^b15
Sulla Athenas *reuersus 32, 1
reuixit 10, 12
Crassum reuocaret 24^b3
rex *Mithridates* 32^b14, 23 regis
30^b3 Ariarthis Cappadocum re-

gis filiam 36^b3 ad regem 36^b4.
14 a rege 36^b7
cum Rhodanum trauicisset 16, 24
L. Saturnini rogatione 20^b7
*rogo inpositum 10, 5 cuius rogo
quom ignis esset inlatus 42, 15
extructo rogo 24^b19
in campo Romae sepultus est 42, 11
Romam uenisse 14^b18 Romam
— profectus 36^b10 patriam sibi
— Romam esse 14^b22
eques romanus 38, 3 equitem ro-
manum 36^b20 indignum uiro
romano 16, 6 se Romanis de-
diderunt 38^b2 bellum indicare Ro-
manis 8, 4 Romanis 34^b20
Rutilius cos. collega Manli 20^b9

in Sabinis 20, 5
sacerdotes 44^b17
hocque sacrificatum aliquotiens 20,
24
sacro 8, 21 decem HS sacris
praestiterunt 20, 23
Sallustii opus 42, 18 Sallustium
non ut historicum — legendum 42, 22
ad symphoniam nudus saltare 8, 12
salutant ac resalutantur 28^b11
Samnites 38^b14 Samnitium 26,
13
satis 10^b1 satis benigne 36^b21
L. Saturnini rogatione 20^b7
scelera discere 36^b23
in uilla Scipionis 10^b21
Sulla Dardanos et Daseleus Scor-
discosque — in deditionem re-
cepit 34^b7
Sallustium *scribunt non ut histori-
cum legendum 42, 23 in libris
fatalibus *scriptum esset 22, 5
secundum 44, 21
securibus necat 34^b11
securitatem futuram 22, 9
sed 8, 4 32, 23 42, 19
sedecim cohortes 26^b12
matrona sedt in consilio Iouis 20, 2
principes seditiosus 32, 2 occiso
per seditionem — Carbone 38^b4
seignior 44, 18
Demetrio Seleuci filio 14^b14
semel 3^b1
semet etiam deuocant 4, 3
*semel 18^b10 uide simul
semper 40, 22
senator unus Aebutius 24, 21
senatus 14^b10 16^b8 26, 11 se-
natus coniungit preces execratio-
nibus 44, 24 senatus permisit

— coemeret 14, 5 senatu (i. e. senatui) 26^b 3 44, 8 senatum parentem (sibi esse) 14^b 23
 Antonius se ac 24^b 11 sene mortuo 36, 16
 sepultus 42, 12
 septem milia 24, 23
 quadrigas — septuaginta 32, 13
 sepulturae datum 28^b 4
 frumentumque quod sererent 16^b 15
 Sertorius 24, 19 Sertorio 22^b 13
 Sertorium 24^b 15 a Sertorio 24, 5
 Seruilius fugat 26, 7 a consiliis Claudio et Seruilio 38^b 11
 ut seruum respuat 34, 20
 dotem dedit sestertia XXV 14^b 8
 sex cohortibus 24, 15 sexque tribunis patria pulsus 22, 7
 condiciones si rex pacem mallet 32^b 14
 tollit ex — Hane Sicheana 36, 12
 Martis signum in caput deuolutum 20, 6
 Philopatore simul et Cyzicenis 36^b 17
 simul 16, 20 simulque 16^b 9
 Castoris et Pollucis simulacra 4^b 12
 se simulabat Dianam ducere uxorem 8, 18
 consilia sociabat 26^b 8
 qui socios uexabant 34, 24 naues — sociis daret 31, 13
 Socrates ad regem refert 36^b 4
 tollit — alterum Socratem nomine 36, 13 cum Socrate 36, 14
 solus superiore ponit 20^b 11
 eodem somno monitae 20, 21
 sororem patris ducit uxorem 36, 21
 occisa sorore 36^b 16
 *sorte 8, 6
 Spartiatae 4^b 16
 nec spem uitae ostendit 26^b 24
 dum spoliat hostem 24^b 16
 stipendium ipse praestaret 34, 15
 suavit ut 26^b 5 auaritia caedem suadente 36^b 15
 sub corona uenerunt 32^b 5
 exterritis subito iumentis 8^b 8 sanguis — subito apparuerunt 20, 12
 legatos Cimbrorum contumeliose submouit 16^b 16
 subrepperat 22^b 23
 quos subsidio miserat 24, 18
 patrie subueniret 24^b 12
 succedit (sene mortuo) 36, 18 Cinnacae *successum hoc est a Pompeio 22^b 17
 Sulla 30^b 7 32, 1 32^b 20 38^b 23
 quam postea Sulla corripuit 14^b 5
 Sulla exercitum in Maediam iaduxerat 34^b 2 Sullae 32^b 23

42, 4 colloquium Sullae et Archelao in Aulide fuit 32^b 11 res gestas a Sulla 42^b 24 his cum Sulla compositis 34, 17
 Sullani 44^b 15 Sullanorum castella 44, 5
 non fuit omittendum 14, 2 bello quod — fuit 24^b 15 colloquium Sullae et Archelao in Aulide fuit 32^b 12 reliqui fuerunt 18^b 7
 securitatem futuram 22, 10 ante lidos qui futuri erant 20, 9
 super ingestis uestibus 28^b 1
 cum se Cinna superiorem exstimeret 24, 9 superiore casu 22, 11
 solus *superiore (anno) ponit 20^b 12 iam ante anno superiore 38^b 13 in *superioribus libris 4, 24
 supplicemque se — commendaret 22^b 7 literis supplicibus 16, 18
 fuga *suppressa 32, 21
 nec ducem se tradere sustinuit 16, 13
 redigit in suam potestatem 34^b 14
 munere suo dederunt 38, 20 tempora reprehendit sua 42^b 2 Marius cum suis 24, 11 multosque beneficiis suis alliciebat 36, 7
 ad symphoniam nudus saltare 8, 11
 culmea tabernaculi 26^b 23 tabernaculum posuisse in uilla Scipionis 10^b 22
 quingentis talentis 36, 15
 idem tamen 14^b 6
 ille tandem paruit 32^b 15
 tantumdem opus fuit 10^b 3
 tanta moderatione usus est 14, 14
 tantis 16, 7
 de equitibus — quos Tarquinius duplicauit 4^b 3
 taurorum proelium aduersus elephantos dederunt 38, 21
 Teani 38^b 19
 naues tectas instructas 34, 13
 reipublicae et possessorum commoda temperas 14, 17 a lacrimis temperare 26, 4
 orta tempestate 26^b 20
 Sallustius tempora reprehendit sua 42^b 1
 ter denicto 28^b 23
 Terentius Lucullus 38, 18
 territatus re noua 28^b 12 qua uictoria Cimbrorum territorius 16, 17
 tertium post diem 28, 12

lectaque testamento 10, 11
 Fimbriae aducuntur timebat 32^b17
 timenti 16^b2 qui timebatur
 24^b8
 tallit ex concubina — alterum 36, 11
 totam — ciuitatem 20^b15 toto
 anno luxerunt 42, 10 ordinibus
 tatis 28^b10
 classem traderet 32^b23 Cinnaeque
 tradidit milites 22^b11 quantum
 memoriae tradere 10^b6 ducem
 se tradere 16, 12 traditis
 exercitus partibus 22^b14
 Pompeianus in sua castra traducit
 28^b6
 per caenum trahere 28, 17
 Rhodanum traiecit 16, 24 gla-
 dio se traiecit 24^b22
 tranquillum otium 22, 8
 in Asiam transiret 34^b5
 tribuniciam potestatem 42^b10. 16
 tribuni 28, 23 conuenerant tri-
 buni plebis consules 42^b9 sexque
 tribuni 22, 8
 ex Africa triumphauit 38, 5 ex
 Asia triumphauit 38, 15
 cum tubicines — concinerent 20,
 10 tubicines concitauerunt 20, 16
 tubicinum concito 10, 5
 *turbulentus et inquietus 44^b12
 tuto recipere 26^b7
 sub cura uenerunt 32^b5
 Valerius Flaccus 38, 16 per Va-
 lerium 24, 3
 minus ualidus 26^b19
 longis nauibus — uastabat 32, 18
 uastatus exercitus 26^b14
 carmen in deos a *uate conspexit
 20^b2
 *ubi 36^b19
 incertum an ueneno 36, 17
 ut — ad urbem ueniret 22^b16
 Eubecam uenit 36^b19 Romam
 uenisse 14^b18 in pacem uentu-
 ros 26, 15
 uerecundia ut 16, 13
 uero 10^b21
 uerum 4^b1 14^b8 42^b8
 ueteres 3^b17
 qui ancios uexabant 34, 24 qui
 Macedoniam *uexabant 34^b8
 uictoria Cimbrorum 16, 16 eum
 florentem uictoriam 22^b6
 uidet asellum — aquam petere 22,
 15 quam desertam uideret 22^b17

cum — uideretur 22^b5 uide-
 retur 26^b3
 in uilla Scipionis 10^b21
 animaduertit uolentius 32, 4
 fecellit uir aequus 14, 13 consula-
 rem uirum 16, 2 uirum 16, 6
 spem uitae 26^b24
 huic uiuo 36, 23
 nix 22, 20 26^b12
 ne ulli — reciperent 20^b23 ne
 ulla ultro arma manerent 44^b2
 ultra 40, 14 ultra praeire 24^b1
 ultro citroque missi 24, 8 ne —
 *ultra arma manerent 44^b2
 umquam 44^b3
 perfusus unguentis 8, 15
 senator unus 24, 21 *unum (colos-
 sum) Olimpin, alterum Capitolino
 Inui 8^b15 una ista *filia conten-
 tus 36, 8 una eademque nocte
 20, 22
 uocitati 16, 1
 uocabant 4^b22 uocatus in con-
 cilium 16, 4 Clrestus — melius
 nomine — *uocatus 36^b10
 Volaterrani 38^b2
 si adiutum uellet ire 22^b21 uoluit
 16^b7 pacem uolentes 16^b13
 legionem uoluntariorum conscribit
 22^b10
 prompta uoluntate 22^b19 de uo-
 luntate Samnitum 26, 13
 praetori urbani 14, 5
 ad *urbem 22^b15 *urbem ingredi
 38, 10 Ostia urbe potitur 24, 2
 maras et non urgentia omitemus
 42, 21
 nec usquam de repente apparuerunt
 20, 18
 ad noctem usque 24, 1
 conuenerant — uti — restituerent 42^b
 10 orauerat ut 22, 19 oraue-
 rant ut 24^b12 impulit ut 24^b3
 praecepit ut — ueniret 22^b16 adduci
 potuit — ut 16^b22 ut max —
 indicabo 32^b17 Ariobardianus ut
 seruum respuit 34, 20 Sallustium
 non ut historicum — legendum
 42, 23
 utile 42^b15
 tanta moderatione usus est 14, 15
 usus est pugnis auxilium 38^b22
 uulgariter eum elatum 28^b3
 Dianam ducere uxorem 8, 19 so-
 rorem patris ducit uxorem 36, 22
 ab uxore 38^b18 ut uxores et
 liberi redderentur 34, 10

005697135

Vt eorum qui haec lecturi sunt commode inseruiremus, numeros
 editionis principis nostraeque et codicis foliorum hac tabula com-
 posuimus

paginae principis	editionis huius	folia libri syrlaci
3	3	XI r
4	4	XI u
5	13	XII u
6	14	XII r
7	10	VIII u
8	12	VIII r
9	} 20	VIII u
10		VIII r
11	16	I u
12	18	I r
13	22	VII r
14	24	VII u
15	26	III u
16	28	III r
17	30	VI u
18	32	VI r
19	34	II r
20	36	II u
21	38	V r
22	40	V u
23	42	III r
24	44	III u
25	6	X u
26	8	X r

Grammatici Latini ex recensione Henrici Keilii.

Vol. I, fasc. 1. Flavius Sospitrii Chluricii artis grammaticae libri V ex recensione **Henrici Keilii.** gr. Lex.-8. 1856. geh. 3 Thlr.

Vol. I, fasc. 2. Diomedis artis grammaticae libri III, ex Chluricii arte grammaticae excerpta. gr. Lex.-8. 1857. 3 Thlr. 10 Ngr.

Vol. II, fasc. 1 & 2. Prisciani Grammatici Caesariensis Institutionum grammaticarum libri XVIII ex recensione **Martini Hertzi.** gr. Lex.-8. 1855. geh. 6 Thlr. 10 Ngr.

[**Grote, Georg.**] Griechische Mythologie und Antiquitäten nebst der Abhandlung über Homer und ausgewählten Abschnitten über die Chronologie, Literatur, Kunst, Musik u. s. f. Uebersetzt aus Georg Grote's Griechischer Geschichte von Dr. **Theodor Fischer.** Erster und zweiter Band. gr. 8. 1856. 57. geh. Jeder Band à 2 Thlr. **Gutschmid, Alfred von,** über die Fragmente des Pompejus Trogus und die Glaubwürdigkeit ihrer Gewährsmänner. (Besonderer Abdr. a. d. II. Supplementband d. Jahrb. f. class. Philol.) gr. 8. 1857. geh. 27 Ngr.

— **Beiträge zur Geschichte des alten Orients.** Zur Würdigung von Bunsen's „Aegypten“ Band IV und V. gr. 8. 1858. geh. 1 Thlr.

Herbst, Ludwig, über C. G. Cobet's Emendationen im Thukydides. (Besonderer Abdruck a. d. dritten Supplementband d. Jahrb. f. class. Philol.) gr. 8. 1857. geh. 12 Ngr.

Horchner, Rud., über die Glaubwürdigkeit der Neuen Geschichte des Ptolemaeus Chennus. gr. 8. 1856. geh. 7½ Ngr.

Q. Horatii Flacci sermonum libri duo. Germanice reddidit et triaginta codicum recens collatorum grammaticorum veterum omalumque Mssorum ad huc a variis adhibitorum ope librorumque potiorum a primordiis artis typographicae usque ad hunc diem editorum lectionibus excussis recensuit apparatu crit. instruxit et comm. illustr. **C. Kirchner.** Pars I. Satiras cum apparatu critico continens. gr. 8. 1854. geh. 2 Thlr.

— **Voluminis II pars I commentarium in satiras libri primi continens.** gr. 8. 1855. geh. 2 Thlr.

— **Voluminis II pars II continens commentarium in satiras libri secundi confectum ab W. S. Teuffel.** gr. 8. geh. 1 Thlr. 14 Ngr.

Hornzels Episteln. Erstes Buch. Lateinisch und deutsch mit Erläuterungen von **Ludwig Doederlein.** gr. 8. 1856. geh. 1 Thlr. 10 Ngr.

Jahrbücher, neue, für Philologie und Paedagogik. Begründet von **M. Johann Christian Jahn.** Gegenwärtig herausgegeben von **Rudolf Dietach** und **Alfred Fleckelsen.** Erscheint seit 1826. Jährlich in 12 Heften. Preis 9 Thlr. Dazu als Supplement:

Archiv für Philologie und Paedagogik. Herausgegeben von **R. Klotz** und **R. Dietach.** In Bänden von je 4 Heften. Im Ganzen 19 Bände. Preis eines Bandes 2 Thlr. 20 Ngr. Ferner:

Jahrbücher für classische Philologie. Herausgegeben von **A. Fleckelsen.** Supplemente. Neue Folge. Erster Band. gr. 8. 1855—56. 2 Thlr. 12 Ngr.
Zweiter Band 1. Heft 28 Ngr., 2. Heft 20 Ngr.
Dritter Band 1. Heft 20 Ngr.

☞ Einige noch vorhandene vollständige Exemplare der Jahrbücher für Philologie mit den Supplementbänden (von 1826 bis December 1854) im Ladenpreise von circa 350 Thlr., liefere ich für 60 Thlr. pr. Exemplar.

Kock, Carl, die Vögel des Aristophanes. (Besonderer Abdr. a. d. Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol.) gr. 8. 1856. geh. 6 Ngr.

— **Aristophanes und die Götter des Volksglaubens.** (Besonderer Abdruck aus d. dritten Supplementband d. Jahrb. f. class. Philologie.) gr. 8. 1857. geh. 6 Ngr.

Lagarde, P. A. de, de Geoponicon versione syriaca. 4. 1856. 10 Ngr.

La Roche, Paul, Charakteristik des Polybios. gr. 8. 1857. geh. 20 Ngr.

Lehrs, K., populäre Aufsätze aus dem Alterthum, vorzugsweise zur Ethik und Religion der Griechen. gr. 8. 1856. geh. 1 Thlr. 14 Ngr.

Mommsen, Aug., Beiträge zur griechischen Zeitrechnung. (Besonderer Abdr. a. d. Suppl. d. Jahrb. f. Philol.) gr. 8. 1856. geh. 15 Ngr.

— **Römische Daten.** 4. 1856. geh. 16 Ngr.

Naevi, Cn., de bello Punico reliquiae. Ex recensione **Ioannis Vahleni.** gr. 4. 1854. geh. 12 Ngr.

Nicaeura. Theriaca et Alexipharmaca, recensuit et emendavit, fragmenta collegit, commentationes addidit **Otto Schneider.** Accedunt scholia in Theriaca ex recensione **Henrici Keil,** scholia in Alexipharmaca ex recognitione **Bussemakeri** et **R. Bentley** emendationes partim ineditae. gr. 8. 1856. geh. 3 Thlr.

Plutarchi de musica edidit **Ricardus Voikmann.** gr. 8. 1856. geh. 1 Thlr. 6 Ngr.

Poppe, Ern. Frid., de historia Thucydidea commentatio. Accedit index historicus et geographicus. gr. 8. 1856. geh. 20 Ngr.

Prisciani inst. gramm. libri ed. Hertzi, s. unter Grammatici Latini.

- Reliquiae iuris ecclesiastici antiquissimae. Syriace primus edidit A. P. de Lagarde. gr. 8. 1856. 4 Thlr.
- — — Graece edidit A. P. de Lagarde. gr. 8. 1856. 1 Thlr. = Ngr.
- Ribbeck, Otto, über die mittlere und neuere Attische Komödie. Oeffentlicher Vortrag gehalten im Rathhause zu Bonn. 8. geh. 7½ Ngr.
- Ross, Ludwig, archäologische Aufsätze. Erste Sammlung: Griechische Gräber — Ausgrabungsbeobachtungen aus Athen — aus Karyä, Siphos und Tarentum, aus Asien und Afrika. Mit 8 farbigen und 6 schwarzen Tafeln und mehreren Holzschnitten. gr. 8. 1853. geh. 4 Thlr.
- — — eine alte lokrische Inschrift von Chalcion oder Oeantheion, mit den Bemerkungen von J. N. Oekonomides. Mit lithogr. Tafel. gr. 8. 1851. 15 Ngr.
- Roszbach Aug. und R. Westphal, Metrik der griechischen Dramatiker und Lyriker nebst den hiegehörigen metrischen Künsten.
- — — Fester Theil: Griechische Rhythmik von August Roszbach. gr. 8. 1851. geh. 1¼ Thlr.
- — — Dritte Theil: Griechische Metrik nach den verschiedenen Sprachkonstructionen und metrischen Stücken. Von A. Roszbach und R. Westphal. gr. 8. 1856. geh. 2½ Thlr.
- Salusti, C., Crispi Catilinae et Iugurthae. Aliorum eiusque notis illustravit Rodolphus Dietrich. Vol. I. CATILINA. 1 Thlr. Vol. II. JUGURTHA. 1 Thlr. 15 Ngr.
- Salusti, C., Crispi opera quae supersunt. Ad fidem codicum manuscriptorum recensuit cum selectis notis suis et commentariis edidit. commentarius adiecti Fridericus Kritzius, professor Friburgensis. Vol. III. Historiarum Fragmenta continens. — Auch unter dem Titel.
- Salusti, C., Historiarum fragmenta. Pleniora, emendatiora et novo ordine disposita auctoris commentariis illustrata edidit et indices accuratos adiecit Fridericus Kritzius. Accedit codices Vaticani et Palimpsesti Tiberiani exemplum lapidi inscriptum. gr. 8. 1853. geh. 3 Thlr.
- Schaeferi, Arnoldi, de sacris Atheniensium Chauriae et Timothei uetate in tabula publica inscriptione commentatus. 4. 1856. geh. 8 Ngr.
- Scheibe, C., Lectiones Lysimachae. (Besonderer Abdr. u. d. Suppl. d. Jahrb. f. class. Philol.) gr. 8. 1856. geh. 15 Ngr.
- Scenicae Romanorum poesis fragmenta. Recensuit Otto Ribbeck. 2 voll. gr. 8. geh. 6 Thlr.
- Vol. I. Tragicorum reliquiae. 3 Thlr. Vol. II. Comidarum reliquiae. 3 Thlr.
- Sophoclis tragoediae Graece et Latine. Ex recensione Guili. Dindorfii. 2 voll. 8. 1850. 2 Thlr. 9 Ngr. Auch jedes Stück einzeln à 7½ Ngr.
- Struve, Caroli Ludovici, directoris quondam Gymnasii Liberi Regimentani opuscula selecta edidit Iacobus Theodorus Struve. 2 voll. gr. 8. 1851. geh. 5 Thlr.
- Susemihl, Franz, die genetische Entwicklung der Platonischen Philosophie einleitend dargestellt. Erste Theil. gr. 8. 1855. geh. 3 Thlr.
- — — Zweiter Theil des ersten Theils. gr. 8. 1857. geh. 2 Thlr.
- Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri octo. Ad optimorum librorum fidem edidit apud Ernest. Frid. Poppo. Vol. IV. 8. 1856. geh. 2 Ngr.
- Tragicorum Latinorum reliquiae. Recensuit Otto Ribbeck. gr. 8. 1853. geh. 3 Thlr.
- Tragicorum Graecorum fragmenta. Recensuit Augustus Nauck. gr. 8. 1856. geh. 5½ Thlr.

Demosthenes und seine Zeit. Von Arnold Schaefer. Dr. phil., Prof. an der Landeschule zu Göttingen. 1. u. II. Theil. gr. 8. 1856. geh. Jedes Theil à 2 Ngr. 50 Ngr.

Samuel Sharpe's Geschichte Egyptens von der ältesten Zeit bis zur Eroberung durch die Araber. 614 (1411) n. Chr. Deutsch von Dr. H. Jolowicz. Erste Band. Mit einer Karte und drei Plänen. gr. 8. geh. 2 Thlr.

Das klassische Alterthum in der Gegenwart. Eine geschichtliche Betrachtung von Dr. Wilh. Herbat. 8. 1852. geh. Preis 1 Thlr.

Zur Geschichte der auswärtigen Politik Sparta's im Zeitalter des peloponnesischen Krieges. Von Dr. Wilh. Herbat. 8. 1857. geh. 12 Ngr.

Ein vollständiges Verzeichniß neuer philologischer und schulpflichtiger Verlags ist in dem *Handbuche* gratis zu haben.

Leipzig, im August 1857

B. G. Teubner.

